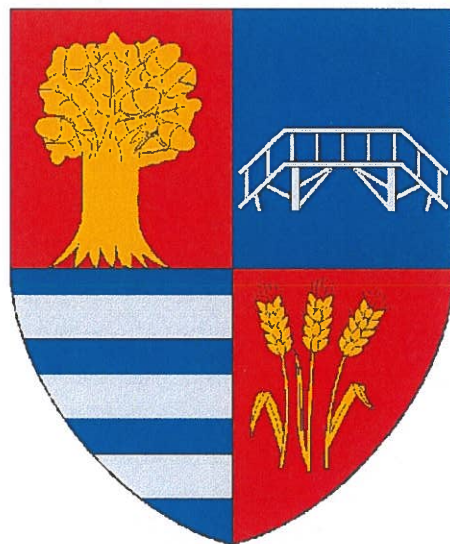

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Vásárosnamény Város Önkormányzata

2023 – 2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	85
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	95
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	100
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	105
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	109
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	110
1. A HEP IT részletei.....	110
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	110
Jövőképünk.....	113
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális).....	114
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	133
3. Megvalósítás.....	146
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	146
3.2 A megvalósítás folyamata.....	146
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	148
3.4 Nyilvánosság.....	149
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	150
4. Elfogadás módja és dátuma.....	151

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Vásárosnamény Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A HEP készítése során felhasználásra került Vásárosnamény Város korábbi Helyi Esélyegyenlőségi Programja, a 2021. évről szóló gyermekvédelmi beszámoló, a településszintű érvényben lévő stratégiák, akciótervek.

A település bemutatása

Vásárosnaményt a „Bereg kapuja”-ként is nevezik. Magyarország észak-keleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a Tisza, a Szamos és a Kraszna folyók találkozásánál fekszik. Nyíregyházától a 41 számú főúton közelíthető meg, de az 50 km-es távolság vasúton is megtehető. A sínpár állapota miatt azonban ez ma már nem olyan vonzó, hiszen csaknem két óráig tart az út a megyeszékhelyre, illetve vissza.

A mai város négy kisebb önálló településrészből (Vásárosnamény, Vitka, Gergelyi és Ugornya), valamint két tanyából szerveződött, ezek közül Gergelyit és Ugornyát 1939-ben egyesítették Gergelyiugornya néven.

Vásárosnamény 1969-ben egyesült Vitkával (a Károlyi és Petőfi tanyákkal) és Gergelyiugornyával, 1970-től nagyközség, 1979-ben városi rangot kapott.

Az életminőséget jelentős mértékben befolyásolja a település elhelyezkedése. Elsősorban az, hogy „tranzitvárosként” igen komoly az átmenő forgalom minden irányba. A vasúti pályaszakasz állapota miatt a személy- és teherforgalom egyaránt visszaesett az elmúlt évtizedekben, s jelentős pályarekonstrukciós munkálatok nélkül nem is várható lényeges javulás. Az autóbuszos tömegközlekedés szerepe jelentős, de ezen kívül a közúti teherforgalom és a személyautók nagy száma a meghatározó.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Vásárosnamény és Nyíregyháza között a 41-es főúton szinte nincs olyan napszak, amikor ne lenne komoly forgalom. Ez a helyzet a főút folytatásában Beregsurány felé is. A korábbi terhelést csökkentette a megépült M3-as autópálya szakasza, elvonva a forgalom egy részét.

A termelő üzemek leállása miatti légszennyezés egyre kevesebb terhelést okoz, de a közlekedés eredetű igen jelentős. Ezen kívül még a zaj- és fényszennyezést is fokozza.

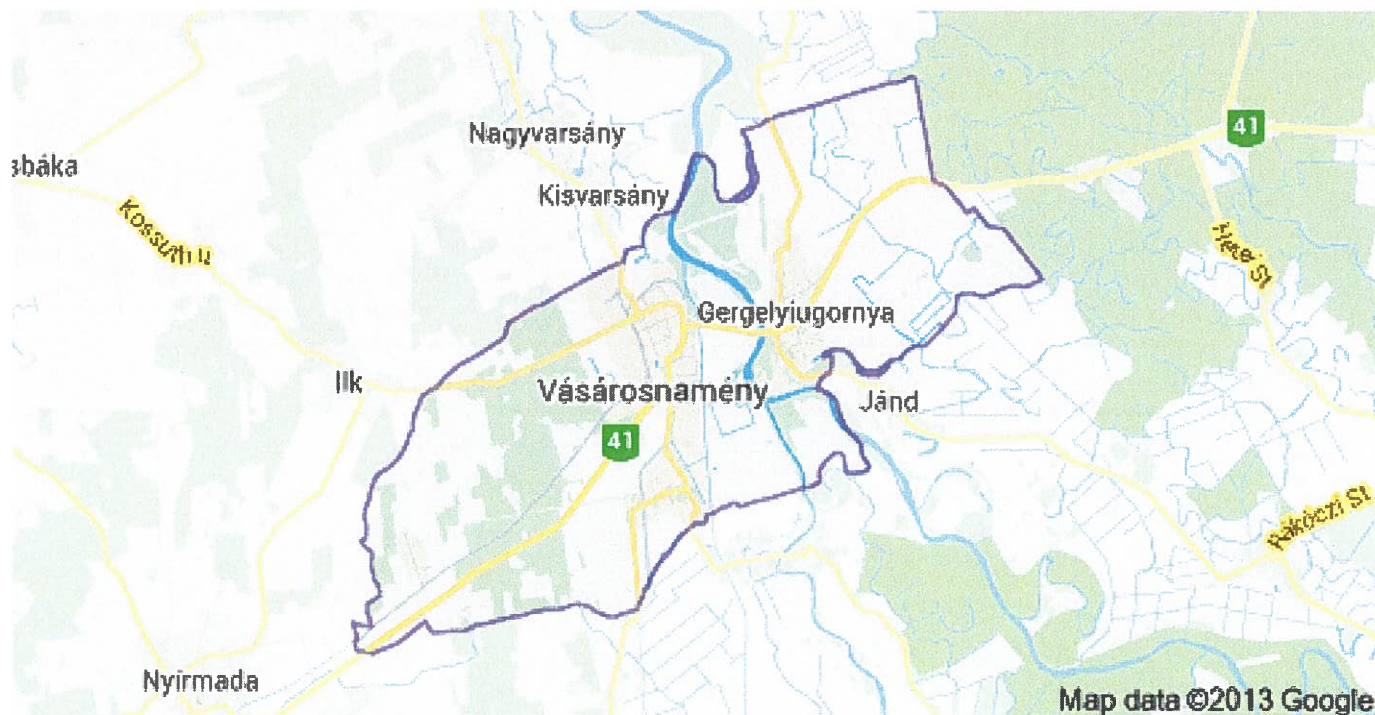
A város földrajzi tagoltsága miatt a közigazgatási határon belül is komoly a napszakos ingázás. Iskola- és munkakezdetkor a központba, délután pedig a hazafelé tartó forgalom jelentős.

A vidék lakóinak az életét jelentősen befolyásoló tényező a víz. A folyók okozta árvizek és a belvizes elöntések.

Említést érdemelnek az utóbbi években épült árapasztó tározók, amelyeket a rendkívüli árvízi események alkalmával árasztanak el, majd a kritikus helyzetet követően leürítik azokat. A Beregsík területén két ilyen tározót alakítottak ki. A déli részén lévő területe 60 km² és 58 millió m³ víz befogadására képes, míg az északon Lónya település melletti 12 millió m³ kapacitású. A Szatmári-síkon lévő Szamos-Kraszna Közi tározó területe 51 km² (FETIVIZIG).

A mezőgazdasági művelés alatt álló területek nagysága még mindig jelentős, bár sok helyen célszerű lenne az adottságoknak jobban megfelelő művelési ág váltás. Ezt szorgalmazza a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése is. Az árvízi biztonság növelését ma már nem a töltéskoronák magasításában, hanem a folyók természeteshoz közeli lefolyásának a megteremtésében látják. Ehhez pedig a korábbi intenzív mezőgazdasági gyakorlatot fel kell cserélni a környezethez közelebb álló extenzív termelésre. Ehhez viszont pénz és tudatformálás is szükséges. Az árapasztó tározó rendszerek kialakításával egyszerre keresnek megoldást az árvízi biztonságra és a vízhiány pótlására.

A település iparilag fejletlen, még kevés a szennyezett, túlhasznált terület. A város – de főleg a kistérség – mezőgazdasági jellegű, természet közeli állapotban megmaradt vidéknek minősül. Ez a tény igen sok hátránnyal, ugyanakkor előnnyel is jár, de a jövőbeli fejlesztési koncepciókat – mint alapadottság – mindenképpen alapvetően meghatározza.

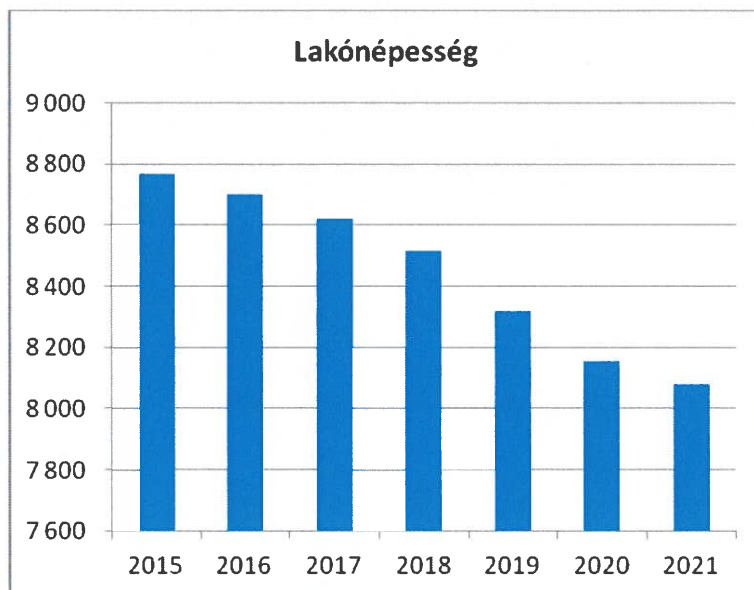

A közelmúltban több új üzem kezdte meg működését városunkban, illetve „visszatelepült” és jelentős felújításon ment keresztül a „forgácslap gyár”. Gyakori, hogy a helyi és a közeli üzemek nem tudnak megfelelő képzettségű munkaerőt találni helyben.

A demográfiai helyzetről a következő táblák adatait elemezve kaphatunk képet:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	8 766	bázis év
2016	8 698	99,22%
2017	8 618	99,08%
2018	8 515	98,80%
2019	8 318	97,69%
2020	8 153	98,08%
2021	8 078	99,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)

			003)		
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4224	4463	8687	48,62%	51,38%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			267	3,10%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	607	592	1199	6,99%	6,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	132	121	253	1,52%	1,39%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2583	2409	4992	29,73%	27,73%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	263	333	596	3,03%	3,83%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	639	1008	1647	7,39%	11,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1 369	1 240	110,40%
2016	1 453	1 235	117,65%
2017	1 468	1 238	118,58%
2018	1 529	1 235	123,81%
2019	1 570	1 207	130,07%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-9
2016	-18
2017	-9

2018	-9
2019	-25
2020	-16
2021	9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-3
2016	1
2017	-4
2018	-3
2019	-1
2020	-5
2021	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség számának változása összességében folyamatos csökkenést mutat. A születések számának alakulása, az elvándorlás egyaránt hatással van rá. Ezzel együtt pedig az idősebb lakosok arányának növekedése, azaz az elöregedés is egyre erőteljesebb.

Az állandó népesség korösszetételének 2021-es adataiból is megállapítható, hogy a település népessége öregszik. A 60 év felettek aránya az állandó népességen belül több, mint 25%. Az idősebb korosztály magas aránya jelzi, hogy a szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába többek közt ezt a célcsoportot érdemes helyezni. Az öregedő népesség egyre inkább megkívánja az időseket érintő szociális- és egészségügyi szolgáltatások palettájának és kapacitásának fejlesztését városunkban. A 60 év felettek korcsoportjában a nők képviselik magukat magasabb arányban, ami szemlélteti azt a demográfiai jelenséget, miszerint a nők születéskor várható élettartama magasabb a férfiakéhoz képest. Ezt az adatot érdemes figyelembe venni a férfiakat érintő egészségügyi szolgáltatások, szűrővizsgálatok népszerűsítésének szempontjából.

Az aktív korúak (18 és 59 év közöttiek) aránya a település teljes népességén belül a legnagyobb (57%), körükben a férfiak száma még kicsit nagyobb a nőknél. Az esélyegyenlőség szempontjából talán a legkevésbé sérülékeny korcsoportról beszélhetünk, ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk azokról a terhekről, melyek ezekben az életévekben terhelik elsősorban a nőket. Ilyenek lehetnek: gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszalépés nehézségei, gyermekekről és időskorú vagy beteg családtagokról való gondoskodás kötelezettsége, munkahely és családdal kapcsolatos teendők összehangolása stb. Mindezen terhek miatt kiemelt figyelmet szükséges fordítani a megfelelő munkaerő-piaci szolgáltatások hozzáférhetőségére, a lakhatás és családtervezés támogatására, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó szolgáltatásokra.

A 18 év alattiak aránya csupán 16,7% a város állandó népességén belül, körükben is minimális számban a férfiak vannak még többen, mint a nők. Az esélyegyenlőség szempontjából a gyermekek és fiatalok fontos csoportot alkotnak, hiszen ők azok, akik talán legkevésbé tudják

érdekeiket képviselni, érvényesíteni. A természetes szaporodás mutatói is folyamatosan negatív értékűek, azaz a népességszám fogyását mutatják.

A kor szerinti népességszerkezetről talán a legfontosabb információt az öregedési index adja, mely lényegében azt szemlélteti, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 év feletti személy jut, azaz azt, hogy a népességszerkezet fiatalos vagy öregedő képet mutat. Településünkön a népesség öregedési indexe az elmúlt öt évben folyamatos emelkedést mutatott, 2019-óta 130% feletti, és egyre növekszik. A mutató folyamatos emelkedése látványosan hívja fel a figyelmet egyrészt az időskorúak ellátásának fontosságára, másrészt a gyermekvállalási hajlandóság fokozásának szükségességére, valamint a fiatalok helyben tartásának súlyára.

Az esélyegyenlőség előmozdítása szempontjából figyelemmel kell lennünk arra, hogy a kisgyermekes nők, családok ne érezzék hátrányban magukat sem a munkavállalás, sem a szolgáltatások igénybevétele, sem a szórakozási lehetőségek kihasználása tekintetében. Ha a gyermekvállalás kevesebb plusz terhet és hátrányt jelent a fiatal felnőttek számára településünkön, akkor egyrészt növekedhet a gyermekvállalási kedv, másrészt a város megtartó ereje. Mindez a kisgyermekes családok számára célzott szolgáltatások, programok fejlesztése, bővítése, családbarát munkahelyek létesítése révén mozdítható elő.

A főbb demográfiai mutatók alapján összességében elmondható, hogy Vásárosnaményt az országos trendekhez hasonló demográfiai folyamatok jellemzik, az elöregedő népesség, mint társadalmi probléma városunkban is jelentős méreteket ölt.

Táblák: 1. 2. 3. 4. 5.

Értékeink, küldetésünk

Természetes vizekben való gazdagsága miatt Vásárosnamény „üdülőváros” is. Az idegenforgalom legfőbb iránya a Tisza-parton – elsősorban az árvédelmi töltésen belül – elhelyezkedő üdülőövezet. A belvárosi részen megépített Szilva Termál és Wellness Fürdő pedig aszezonális vízi élmények lehetőségét nyújtja. Az ideérkezőknek a fürdőzésen kívül fontos célponttá vált a város, a Beregi és a Szatmári Kistérség területe, települései és egyre inkább előtérbe kerülnek a határon túlra szervezett túralehetőségek. Élénkül a kerékpáros-, a lovas-, és a vadászturizmus. Így a turizmus a város – és a kistérség – fejlesztési irányait jelentősen meghatározó tényezőjévé vált.

A város kiemelkedő látványossága a tájegység páratlan régészeti, néprajzi értékeit és történetét bemutató Beregi Múzeum. A turisták által is elismert gyűjteményének 2007-től a felújított Tomcsányi-kastély ad otthont. A Máté kúriában az Iskolatörténeti kiállítás az oktatás történetébe enged betekintést.

A belváros jellegzetes épülete a műemlék református templom, mely a középkori templom maradványaira épült.

A városnéző látogatónak a szatmár-beregi táj ételkülönlegességeit is érdemes megismernie, amire a város éttermei kellemes helyszínt biztosítanak. A nap végén a megfáradt utazó igényeinek megfelelő szálláshelyek várják a vendégeket, hiszen a város vendégfogadási kapacitása megyei viszonylatban kiemelkedő: háromcsillagos szállodák, panziók, kempingek, falusi - ős magánszállások, sőt Tisza-parti faházak is várják az ideérkezőket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vásárosnamény Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének

- 6/2017. (III. 31.) számú önkormányzati rendelete a lakáscélú helyi támogatásokról,
  - 3/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól,
  - 20/2011. (VII.08.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről,
  - 28/2012. (X.19.) számú önkormányzati rendelete a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről
  - 8/2019.(V.24.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
  - 15/2015 (XII.18.) önkormányzati rendelete az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról
- szóló önkormányzati rendeletei tartalmazznak a célcsoportokhoz kapcsolódóan szabályozást.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politikai alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

Az Ebktv.-ben foglaltak szerint a Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedéseinek kapcsolódnia kell az alábbi Európai Unió és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- **Új Roma Stratégia (2019-2030):** a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, mely a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.

- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024):** a stratégia 2009 és 2024 közötti 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”.

A stratégia egy átfogó célt fogalmaz meg: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítését. Ezt további specifikus célokra bontja.

- **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032):** A hosszú távra (2007- 2032 közötti időszakra) szóló stratégia célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása. Elkészítésének három fő oka volt:

1. A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.

2. A szegénységi ciklus megszakítása.

3. Az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.

A stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt:

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.

- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életésélyeket romboló devianciák előfordulása.

- Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újratermelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a

gyermek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalom életébe.”

- **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021):** A stratégia a Kormány abbéli elkötelezettségét fejezi ki, hogy biztosítsa a nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. A stratégia hat prioritás mentén határozza meg azokat a lépéseket, melyeket a Kormány a nemek közti egyenlőtlenségek csökkentése, a nők és férfiak egyenlőségének elérése érdekében szükségesnek tart.

E hat prioritás a következő:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés).

- **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024):** kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, mely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősök helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősök diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.

- **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025):** Az Országgyűlés összhangban a vonatkozó ENSZ egyezményel⁵, valamint az Európai Fogytékosságügyi Stratégiával, 2015 márciusában elfogadta az Országos Fogytékosságügyi Programot, mely a 2015 és 2025 közötti tíz éves időszakra vonatkozóan határoz meg célokat és feladatokat a fogytékossággal élő személyek élethelyzetének javítása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. Mivel a fogytékossággal élő emberek gyakorlatilag az élet minden területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szintéren kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, ehhez pedig az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Vásárosnamény Város Önkormányzatának Integrált Településfejlesztési Stratégiája,
- Vásárosnamény Város Önkormányzatának 2023-2028. évekre vonatkozó Környezetvédelmi Programja,
- Vásárosnamény Város Településrendezési Terve,
- Vásárosnamény Város Antiszegregációs Terve,
- Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum,
- és az aktuális Költségvetési Terv.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Vásárosnamény járási és kistérségi központ is. A Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás (BEREGTÖT) székhelyeként 27 település problémáival is kell azonosulnia. A célcsoportok gondjai szinte minden önkormányzatnál hasonlóak. Társulási szinten működik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, Beregi Mesevarázs-birodalom Bölcsőde, valamint 2023. december 31. napjáig a központi orvosi ügyelet.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Társulási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Programja mind a 27 település esélyegyenlőségi törekvéseit tartalmazza.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A III. Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését is a TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer - adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés segítette. Felhasználásra kerültek az I. és a II. HEP korábbi dokumentumai is.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2022. évi adatok még nem voltak elérhetőek. Az első felülvizsgálat alkalmával lehetőség lesz ezeket javítani. Az etnikai hovatartozást is tartalmazó kérdések kitöltésénél az adathiány egyik oka, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában nem áll módjában az önkormányzatnak adatokat gyűjteni és tárolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzete.

Az elavult tudás, a nem megfelelő munkatapasztalat gyakran komoly akadálya a kitörésnek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	46,92	37,84
2016	49,22	38,31
2017	49,52	34,50
2018	49,95	32,68
2019	50,28	28,02
2020	49,53	n.a
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető. A fenti táblázat az állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma jelentős mértékben csökkent az elmúlt években, ami az állandó népesség jövedelmi helyzetének javulására utalhat településünkön. Az is látszik, hogy az adófizetők között a legalacsonyabb sávba esők aránya az állandó népesség negyede-harmada, vagyis igen magas. Ezek a jövedelmek nem biztosítanak a családok számára megfelelő életszínvonalat, körükben igen magas a mindennapi megélhetési gondokkal küzdők száma.

Sajnos, a 2019-ben kezdődött koronavírus járvány, valamint a 2022-ben kitört ukrajnai háború elhúzódása is hatással van a foglalkoztatásra és a jövedelmi viszonyok alakulására is, hiszen a járvány idején sajnálatos módon nagymennyiségű munkahely szűnt meg, illetve az infláció, az energiaárak alakulása is a korábbi évekhez viszonyítva sokkal súlyosabb elszegényedési folyamatokat indított el és tart fenn.

Tábla: 3.1

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	7,73%	6,79%	7,26%
2016	6,37%	4,82%	5,60%
2017	6,92%	5,94%	6,43%
2018	7,52%	6,28%	6,90%
2019	5,88%	4,84%	5,36%
2020	6,44%	8,23%	7,32%
2021	6,95%	7,61%	7,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	473	363	412	435	326	438
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	20	31	33	15	14	33	18
	%	4,23%	8,54%	8,01%	3,45%	4,29%	7,53%	4,24%
21-25 év (TS 038)	Fő	62	56	52	41	42	37	35
	%	13,11%	15,43%	12,62%	9,43%	12,88%	8,45%	8,24%
26-30 év (TS 039)	Fő	59	40	45	49	36	46	32
	%	12,47%	11,02%	10,92%	11,26%	11,04%	10,50%	7,53%
31-35 év (TS 040)	Fő	54	46	34	50	31	46	45
	%	11,42%	12,67%	8,25%	11,49%	9,51%	10,50%	10,59%
36-40 év (TS 041)	Fő	42	31	41	40	40	41	45
	%	8,88%	8,54%	9,95%	9,20%	12,27%	9,36%	10,59%
41-45 év (TS 042)	Fő	69	35	43	44	22	45	30
	%	14,59%	9,64%	10,44%	10,11%	6,75%	10,27%	7,06%
46-50 év (TS 043)	Fő	58	35	51	57	40	50	56
	%	12,26%	9,64%	12,38%	13,10%	12,27%	11,42%	13,18%
51-55 év (TS 044)	Fő	49	40	37	50	23	35	40
	%	10,36%	11,02%	8,98%	11,49%	7,06%	7,99%	9,41%
56-60 év (TS 045)	Fő	46	24	44	45	40	54	57

	%	9,73%	6,61%	10,68%	10,34%	12,27%	12,33%	13,41%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14	25	32	44	38	51	67
	%	2,96%	6,89%	7,77%	10,11%	11,66%	11,64%	15,76%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	42,07%	48,74%
2016	49,86%	41,44%
2017	53,16%	43,84%
2018	47,82%	50,48%
2019	51,23%	51,50%
2020	54,11%	54,01%
2021	61,18%	56,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Városunkban az álláskeresők aránya a 15-64 év közötti állandó népességben belül 2015-2019 között csökkent, majd 2020-tól újra enyhén növekedett. A kedvező folyamatok részben az aktív foglalkoztatás-politkai eszközök alkalmazásának tudhatók be, illetve az utóbbi években tapasztalt gazdasági fellendülés is minden bizonnyal a munkaerőpiac élénküléséhez vezetett. A 2020-tól bekövetkezett negatív változás valószínűleg tükrözi a koronavírus járvány következményeit is, hiszen a járvány idején sajnálatos módon nagymennyiségű munkahely szűnt meg. Bár adatok még nem állnak a rendelkezésünkre, de a 2022-ben kitört ukrajnai háború elhúzódása is hatással van a foglalkoztatásra és a jövedelmi viszonyok alakulására.

A nyilvántartott álláskeresők csoportján belül a tartós munkanélküliek, azaz a 180 napnál hosszabb ideje állást keresők csoportja különös figyelmet igényel, mivel az ő elhelyezkedési problémáik nem csupán átmeneti jellegűek, így azokkal egymaguk valószínűsíthetően nem képesek megküzdeni, hathatós segítségre van szükségük ehhez. A tartós álláskeresők aránya 2015 óta folyamatos növekedést mutat, ami jelentheti azt, hogy a tartós elhelyezkedési problémákkal küszködők munkaerő-piacra történő visszavezetése továbbra is jelentős kihívást jelent, illetve az adatok mögött akár a közfoglalkoztatásban történő „bennragadás” jelensége is állhat. A tartós munkanélküliség tehát összességében aggasztó jelenség településünkön, mely továbbra is különös figyelmet, célzott intézkedéseket igényel. Megfigyelhető, hogy a tartósan állás nélkül lévők közt a nők aránya szintén növekvő tendenciát mutat, ami már a nők munkaerő-piaci helyzetére, problémáira hívja fel a figyelmünket. A tartósan állást keresők között tehát érdemes a nők csoportját állítani az esetleges intézkedések fókuszába.

Tábla: 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Tábla: 3.2.4.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	473	14	2,96%	139	29,39%	320	67,65%
2016	363	16	4,41%	123	33,88%	224	61,71%
2017	412	18	4,37%	155	37,62%	239	58,01%
2018	435	21	4,83%	164	37,70%	250	57,47%
2019	326	12	3,68%	88	26,99%	226	69,33%
2020	438	23	5,25%	115	26,26%	300	68,49%
2021	425	29	6,82%	143	33,65%	253	59,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Városunkban viszonylag magas a munkanélküliek körében az alacsonyan iskolázottak aránya, különösen a nők körében. Többségükre jellemző a korai gyermekvállalás, így előfordul, hogy valaki valódi munkatapasztalatot majd csak a gyermekek szülése után a közfoglalkoztatás keretében szerezhethet.

Az iskolai végzettség a munkaerő-piaci helyzet egyik fő meghatározója, a modern munkaerőpiac elvárásainak általános iskolai végzettséggel aligha lehet megfelelni, a magasabb végzettségi fokozattal rendelkezők jóval könnyebben érvényesülnek a munka világában.

A fenti táblázat adataiból is látszik, hogy településünkön a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettségűek száma jelentősen meghaladja a teljesen képzetlen munkaerő számát. Azaz napjaink dinamikusán változó munkaerő-piacán már a középfokú vagy annál magasabb végzettség sem jelent garanciát a gördülékeny elhelyezkedésre, a magasabb végzettséggel rendelkezők is kerülhetnek rövidebb-hosszabb időre az álláskeresők közé, ha szakmájuk, képzésük nem illeszkedik a munka világának gyorsan változó igényeihez.

Ezen tényezők indokoltá tehetik a szakképzés, illetve a felnőttképzés súlyának növekedését, átalakítását a jövőben. Ezért az álláskeresők iskolai végzettség szerinti összetételét fontos megismerni és figyelembe venni foglalkoztatottsági mutatók javítását célzó intézkedések tervezésénél.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Tábla: 3.2.5.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	686	442
2016	603	539
2017	489	418
2018	424	336
2019	335	283
2020	393	237
2021	254	199

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás a munkaviszony speciális formája, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen. A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Célcsoportja elsősorban a járási hivatalban regisztrált álláskeresők – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők –, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.

A közfoglalkoztatás jelentős szerepet játszik az erős munkanélküliséggel sújtott beregi térségben is. Sokak számára ez az egyetlen lehetőség a munkához jutásra. Sajnos, ez nem oldja meg a tervezhetőség problémáját! Néhány hónapig tartó közmunkára nem lehet teljes életet alapozni. Önkormányzatunk részt vesz a Startmunka programban, s minden lehetőségre pályázatot nyújtunk be annak érdekében, hogy minél több ember részére tudjunk munkát biztosítani.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy 2015 óta folyamatosan csökken a közfoglalkoztatottak száma településünkön.

A közfoglalkoztatás szabályainak a „szigorodása” miatt, illetve azon okból kifolyólag, hogy az emberek többsége igyekezett az elsődleges munkapiacra elhelyezkedni. Nagy részük eredményesen megállja a helyét a munkahelyen, kevesen jönnek vissza.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan adatbázissal a területet érintően, amiből értékelhető következtetéseket lehetne levonni. A foglalkoztatók a Foglalkoztatási Osztályon keresztül elgíthetik ki az igényeiket, s a munkavállalók is ott juthatnak információkhoz.

Az autóbusszal történő közlekedés lehetőséget teremt a megyeszékhelyre való eljutásban, de távolabbi ingázást nem tesz lehetővé. A vonat a pálya korszerűtlensége miatt olyan lassan közlekedik, hogy valójában nem jelent alternatívát az esetleg szóba jöhető álláslehetőségek

eléréséhez. Ha pedig a munkáltató nem fizet útiköltség hozzájárulást, még kevesebb az esély egy-egy állás elnyerésére.

Az M3-as autópálya átadása lerövidítette az utazási időt, s megkönnyíti az ország távolabbi helyeire is az eljutást.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Városi szinten is több felnőttképzést folytató intézmény működik, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya is folyamatosan szervezi a képzéseket.

Nagyon sokan próbálják meg úgy elkerülni a munkanélküliséget, hogy amíg csak lehet, iskolába járnak, szakmákat szereznek, de ezáltal sem kapnak a legtöbben igazi esélyt a közelben történő, hatékony munkavégzésre. Szükséges a piacképes szakmák megszerzésére irányuló képzések szervezése, amelyeket a munkaerőpiac generál a szükségletnek megfelelően.

Településünk évek óta kihasználja a nyári diákmunka (16-25 év közötti nappali képzésen résztvevő diákok) lehetőségét. Ezáltal július és augusztus hónapokban kb. 80 fő fiatalnak biztosítunk központi forrás által nyújtott munkalehetőséget. A fiatalok különböző területeken szereznek munkatapasztalatot, és nyári jövedelmet.

Tábla: 3.2.6.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	473	50
2016	363	70
2017	412	58
2018	435	34
2019	326	26
2020	438	45
2021	425	30

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, illetve a helyben működő képző intézmények által szervezésre kerülő képzések nyújtanak lehetőséget az elsődleges munkaerő-piacra való visszatérésre vagy belépésre.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közfoglalkoztatási program keretében tudunk lehetőséget biztosítani számukra minimális jövedelem szerzésére.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunk különös figyelmet fordít arra, hogy hátrányos megkülönböztetés ne érje a munkát keresőket, dolgozókat. Egyenlő eséllyel dolgozhatnak a nők, és etnikai hovatartozástól függetlenül az állampolgárok, számukra a jogszabályok által előírt juttatások kerülnek folyósításra.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	473	7,68%	63	13,32%
2016	363	6,04%	54	14,88%
2017	412	6,97%	75	18,20%
2018	435	7,56%	73	16,78%
2019	326	5,88%	73	22,39%
2020	438	7,32%	89	20,32%
2021	425	7,40%	102	28,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ Digitális Jólét Program (DJP) pontként is működik. Mentor áll rendelkezésére a betérő látogatóknak, aki segíti őket az elektronikus ügyintézésben, az informatikai eszközök használatában. Ez a szolgáltatás ingyenes. Igény szerint egyéni képzésre is van lehetőség ennek keretében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Tábla: 3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szoc.tv.) előírásait a Képviselő-testület a helyi rendeleteiben alkalmazza. A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet a következő ellátási formákat tartalmazza:

- a) települési támogatás
- aa) települési gyógyszertámogatás
- ab) települési lakhatási támogatás
- b) rendkívüli települési támogatás
- c) köztemetés
- d) visszatérítendő települési támogatás.

A rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén adhatóak a támogatások.

A Szoc.tv-ben a járási hivatal hatáskörébe utalt támogatási formák segítik a nyugdíjas és aktív korúak megélhetését.

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az [Flt.](#) alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a [Cst.](#) szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a [Tny. 52. §-ának \(3\) bekezdése](#) szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)	Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)

	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	113	23,89%	n.a.	-	176	37,21%
2016	144	39,67%	n.a.	-	198	54,55%
2017	181	43,93%	186	45,21%	256	62,14%
2018	144	33,10%	166	38,25%	217	49,89%
2019	114	34,97%	142	43,42%	187	57,36%
2020	147	33,56%	145	33,11%	236	61,44%
2021	136	39,90%	n.a.	-	238	70,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Akik nem tudnak vagy akarnak bekerülni még a közfoglalkoztatási programokba sem, azok számára biztosítjuk az évente kötelező 30 nap ledolgozásának a lehetőségét az FHT továbbfolyósításához.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	20
2018	20
2019	17
2020	17
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Tábla: 3.4.1.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	3346	1	0	35,89%	99,34%	100,00%
2016	3347	2	1	35,88%	98,03%	100,00%
2017	3362	18	5	36,17%	97,26%	100,00%
2018	3365	4	1	36,11%	97,18%	100,00%
2019	3367	4	1	36,03%	100,00%	100,00%
2020	3367	2	1	35,97%	100,00%	100,00%
2021	3364	1	0	35,94%	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Tábla: 3.4.2. opcionális

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakás célra használt nem lakás célú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	3 346	n.a.	n.a.	n.a.	32	n.a.	n.a.
2016	3 347	n.a.	42	n.a.	32	n.a.	n.a.
2017	3 362	n.a.	63	n.a.	32	n.a.	n.a.
2018	3 365	n.a.	56	n.a.	32	n.a.	n.a.
2019	3 367	n.a.	59	n.a.	36	n.a.	n.a.
2020	3 367	n.a.	61	n.a.	36	n.a.	n.a.
2021	3364	n.a.	61	n.a.	37	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A szociális bérlakások mindegyike megfelelő komfortfokozatú. Komfortnélküli, szükséglakások nincsenek.

Az önkormányzati lakáshoz jutás részben pályázati formában történik. Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2011. (VII.08.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szabályozza a bérbeadást. A vagyongazdálkodási és igazgatási ügyintéző készíti elő a Pénzügyi Bizottság részére a pályázati kiírásokat, utána pedig a döntések legobjektívebb elbírálását.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat területén lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nem található.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön az elégtelen lakhatási körülményekről nincs hivatalos nyilvántartás, de tudomásunk van olyan családokról, akiknek a lakhatási körülményei nem megfelelőek, sokan élnek egy közös ingatlanon, de nem tudunk szociális bérlakást nyújtani számukra. Néhány családnál még a napi minimális higiénia biztosítása sem mindig megoldott.

A hajléktalanság problémája sok szempontból - jogi, munkaerő-piaci, lakásügyi, pszichiátriai - értelmezhető. A hajléktalanok közül sokaknak még alkalmazkodási, összeférhetlenségi problémáik is vannak, és nem utolsó sorban valamilyen szenvedélybetegségük is vélelmezhető. A hajléktalan szálló és télen a melegező kihasználtsága évek óta 100% -os.

e) lakhatást segítő támogatások

Tábla: 3.4.3.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	496	20
2018	1119	20
2019	1037	20
2020	1431	n.a.
2021	1031	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakosok rászorultságtól függően települési lakhatási támogatást igényelhetnek. 2019-ben 228 fő, 2020-ban 232 fő, 2021-ben 206 fő, 2022-ben 187 fő részesült lakhatási támogatásban. A csökkenő szám adatok a jövedelmek emelkedésének köszönhetőek.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a települési lakhatási támogatás. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűjt egy nagyobb összegű díjhátralék. A hátralékkal rendelkező családok esetében a Család- és Gyermekegészségügyi Központ nyújt segítséget a hátralék rendezéséhez. Tapasztalat, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése, melyet sajnos, egyre gyakrabban követ az ingatlan elárverezése.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben nem jellemző a lakás, kivétel a Károlyi-tanya, ahol még találhatóak lakható ingatlanok, valamint a Diófa sétány, amelynek téliesített üdülőit állandó tartózkodás céljára is egyre többen veszik igénybe.

A település egész területén egyforma a közműves ellátottság. A Vécsey utca nem rendelkezik egyedül szennyvízcsatorna-hálózattal, ennek a kiépítése évek óta tervezett, csak a megfelelő forrás hiánya hátráltatja a beruházás megvalósítását. A gergelyiugornyai városrészt kivéve a vasúti közlekedés is elérhető mindenki számára, noha elég hosszú a menetidő a távolsághoz képest. Az autóbusszos tömegközlekedés mindenki számára hozzáférhető. Az internetes és mobiltelefonos lefedettség is minden településrészen megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Telepek, szegregátumok száma a településen:	2	
Telepi lakások száma a településen:	2018.06.18.	
	1. szegregátum	35
	2. szegregátum	67
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva	1. 2,9%	
	2. 3,6%	
A telep/ek megközelíthetősége:	jó	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)	0	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, KSH 2011-es népszámlálási adatok alapján

A fenti, KSH által készített kartogramok jelzik, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak (vagyis ahol a szegregációs mutató 50%, illetve a fölötti értéket vesz fel). A térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40 % feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számít.

(Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink)

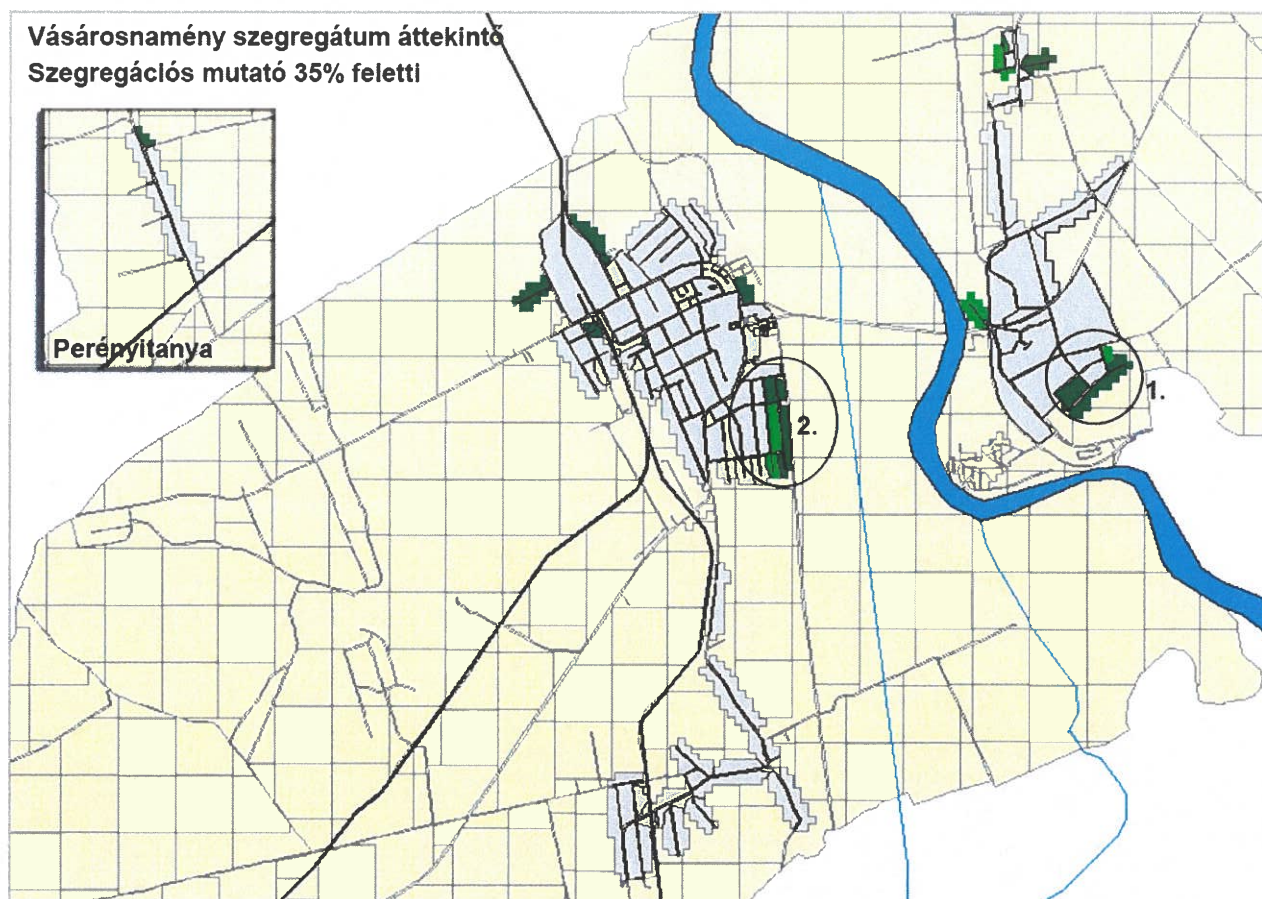

A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak (szegregátum jellegű területek).

A szegregátumok lehatárolása elsősorban a KSH 2001. évi népszámlálási adatai alapján történt.

A 2011. évi népszámlálás adatainak elemzése után a szegregátumok lehatárolása módosult a jogszabályi előírások alapján.

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával.

Vásárosnamény szegregátumai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Forrás: KSH

Járásszékhely esetében azok a legalább 50 lakossal rendelkező területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot, míg a szegregációval veszélyeztetett területek esetén az érték 30% és 35% közé esik.

A térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöld színnel jelölt területeket szegregációs folyamatok veszélyeztetik. A kartogram olyan területeket is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A KSH adatszolgáltatása alapján két szegregátum, illetve egy szegregációval veszélyeztetett terület azonosítható:

1. Gergelyiugornya déli részén (Iskola út - Darvas út - Juhász Gyula út déli oldala - Viola utca keleti oldala a Darvas útig),
2. Vásárosnamény városrész délkeleti részén (Heltai Gáspár út - Széchenyi út - Eötvös út - Krasznai út keleti oldala - Krasznai út nyugati oldala a Váci Mihály utcáig),
3. Gergelyiugornya északi részén (Nefelejcs utca nyugati oldala - belterületi határ).

Mindhárom terület megjelent már a 2001-es szegregációs térképeken is, kiterjedésük kismértékben nőtt, de ennek elsődleges – és pusztán statisztikai – oka a szegregációs mutatók határértékeinek változása,² nem pedig tényleges folyamatok.

² Szegregátumnak a legalább 50%-os értékkel rendelkező területeket nevezték, míg a szegregációval veszélyeztetett területek értéke 40% és 50% közötti volt.

Vásárosnamény szegregátumai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Forrás: KSH

A fentiek mellett hosszú távon a Perényi-tanya helyzetét is nyomon kell követni: jelenleg ugyan csak az északi részén mutatkoznak meg a szegregálódás jelei, de összességében minden képzettségi és foglalkoztatási mutatója elmarad a városi átlagtól (de korántsem olyan mértékben, mint a szegregátumok esetében).

Az érintett területek lakóövezetbe ágyazódóan, de azok peremén helyezkedik el, az ott élők a város szolgáltatásait egyenlő eséllyel el tudják érni. Városi szinten biztosítottak az intézményi feltételek a közszolgáltatásokhoz történő hozzáféréshez, a statisztikai mutatók alapján történő lehatárolás nem jelenti azt, hogy a szegregátum fizikai értelemben bármilyen módon el lenne zárva ezen szolgáltatásoktól. A kiépült hivatásforgalmú kerékpárút is hozzájárul ehhez, mivel az érintett lakosok jelentős arányban kerékpárral közlekednek. A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett terület infrastrukturális helyzete alapvetően nem rosszabb a városi átlagnál, néhány esetben előfordulnak burkolatlan útszakaszok (pl. Nefelejcs utca).

A 2001. évi árvíz nagyban érintette a Gergelyugornya déli részén elhelyezkedő szegregátumot, ahol állami segítségnyújtás keretén belül kerültek helyreállításra a tönkrement házak, így lakhatási szempontból rendeződött az érintettek helyzete – esetükben fontos a visszacsúszás hosszú távú megakadályozása.

A közfoglalkoztatás és a segélyezési, támogatási rendszer, valamint az oktatási, egészségügyi és szociális szolgáltatások megfelelnek a jogszabályi kereteknek, hatékonysága az országos normatív elvárásoknak megfelel.

Az érintett területek korstruktúrája lényegesen kedvezőbb, mint a városi átlag, ez azonban kihívások elé állítja az oktatási és a szociális rendszert. Az általános iskolai, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a lakónépesség több mint felét jellemzi, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya alacsony. A lakások komfortfokozata jellemzően alacsony, különösen a 2. szegregátumban, ahol a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások, illetve az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül meglehetősen magas.

A foglalkoztatási mutatók hasonlóan alakulnak a két szegregátumban, mindkét településrészen kedvezőtlenebbek a foglalkoztatási mutatók a települési átlagnál. A munkanélküliségi adatok a 2. szegregátumban kedvezőtlenebbek, mind a munkanélküliségi ráta, mind a tartós munkanélküliek aránya tekintetében. Általánosságban elmondható, hogy a probléma gyökere a foglalkoztatás és a rendszeres jövedelemhez jutás feltételeinek hiányosságáiban keresendő. A kialakult helyzethez részben hozzájárulhatott a roma társadalom alacsony képzettsége, iskolázottsága, a hiányzó motiváció a tanulásra és a foglalkoztatásra.

A városban klasszikus értelemben vett tömb -rehabilitációra nincs szükség. Klasszikus értelemben vett „Cigánytelepek”, vagy magas bűnözéssel sújtott területi egységek nincsenek.

Vásárosnamény problematikája sokkal inkább a személyi kiábrándultságból, elvándorlásból, valamint az országos átlaghoz képest alacsony jövedelmi viszonyokból táplálkozik. Települési infrastruktúra szempontjából elmondható, hogy általánosságban véve a lakosság teljesen ellátott, vagy folyamatban a kiépítés.”

Forrás: Vásárosnamény Város Antiszegregációs Terve

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya; ;

A szegregátumokban élő hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatására zömében a közfoglalkoztatás keretében van lehetőség, az alacsony szakképzettség miatt. A többnyire többgyermekes, hátrányos helyzetű családokban a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása jegyzői hatáskör, de közöttük roma és nem roma gyermekek egyaránt vannak. A 4.4. pontban részletezve.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Mutató megnevezése	Vásárosnamény	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregációval veszélyeztetett terület
Lakónépesség száma	8471	146	250	53
0-14 évesek aránya	14,7	24,7	28,0	35,8
15-59 évesek aránya	64,1	63,0	58,8	64,2
60-X évesek aránya	21,2	12,3	13,2	0,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	15,9	53,3	57,1	44,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,0	11,1	6,8	0,0
Lakásállomány (db)	3331	35	67	13
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,8	14,3	29,9	15,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	44,7	70,7	68,0	76,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,1	45,7	44,9	32,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	51,4	28,6	31,0	23,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	38,6	52,5	50,6	41,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,2	46,4	73,5	75,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,3	79,5	77,6	71,7
Munkanélküliek aránya	14,1	6,7	12,5	46,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,2	3,3	5,4	20,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,8	14,3	30,2	16,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,9	5,7	22,2	8,3

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálás

„Szegregátumként az az egybefüggő terület került megjelölésre, ahol a népesség (az intézetekben lakó népesség nélkül) meghaladja az 50 főt és a kijelölt terület egészére a szegregációs mutató 50 %-nál magasabb értéket mutat.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön öt felnőtt háziorvosi, két gyermekorvosi és három fogorvosi körzet található.

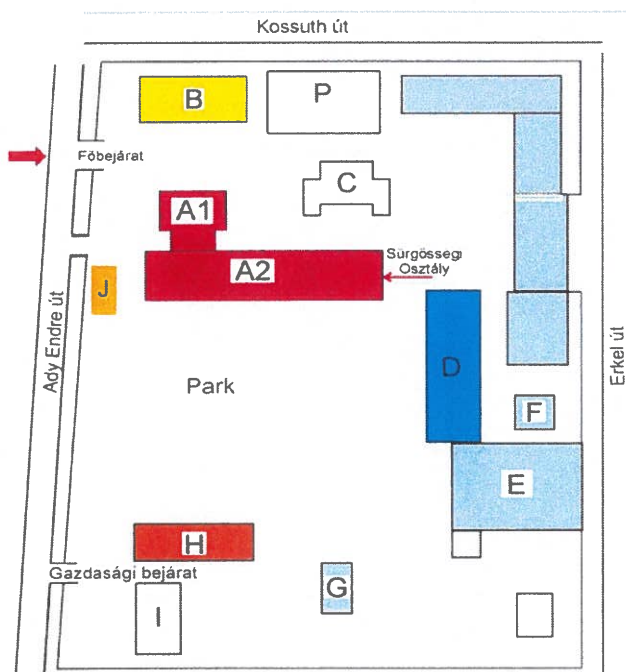
A 2023. december 31-ig még a BEREGTÖT által működtetett orvosi ügyelet a belső városrészt ellát védőnői szolgálattal, valamint az 1. és 2. gyermekorvosi, az 1. és 2. fogorvosi körzet rendelőivel az Erkel Ferenc utca 1. sz. alatti épületben kapott helyet.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Északi Pólusát 2013. április 1-től a fehérgyarmati, mátészalkai, vásárosnaményi kórházak, valamint a Nyírbátori Szakrendelő együtt alkotja.

A Vásárosnaményi Telephely az Ady Endre utca 5. szám alatt fogadja a járó- és fekvőbeteg ellátás igénybe vevőit.

A szakrendelésekről a <http://www.szszbmk.hu/betegellatas-fgy/szakrendeles-fgy/szakrendeles-vn> linken találhatóak meg a naprakész információk.

A rendelők megközelítése a lenti térképen látható.

Vásárosnamény

A1 épület	
Fsz.	Röntgen osztály, Ultrahang
1. emelet	Gastroenterológia, Laboratórium
2. emelet	Kardiológiai rehabilitáció
4. emelet	Rehabilitációs osztály tornatermei
A2 épület	
Alagsor	Fizioterápia
Fődszint	Sürgősségi osztály, Sebészeti szakrendelő, Gyógyszertár, Információ, Betegfelvételi iroda
1. emelet	Gyermekosztály, Szakrendelők: Gyerek, Belgyógyászat, Rehabilitáció, Nőgyógyászat, Kardiológia, Diabetológia
2. emelet	Belgyógyászati osztály
3. emelet	Krónikus osztály, Ápolási osztály
4. emelet	Rehabilitációs osztály
B épület	
Fsz.	Szakrendelők: Gégészet, Audiológia, Szemészet, Ortopédia, Reumatológia, Bőrgyógyászat, Ideggyógyászat
1. emelet	Igazgatóság, Könyvtár
C épület	
Konyha, Ebédlő	
D épület	
Körbonclan	
H épület	
Tüdőgondozó, Foglalkozás elő, Pszichiátria	
I, G, E, F épület	
Műszaki egységek, Kazánház	
J épület	
Búfé	
S épület	
Gyógyászati segédesszköz szaküzlet	
P	
Parkoló	

Tábla:3.6.1.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	4	1	2	4	227	n.a.
2016	4	1	2	4	322	49
2017	4	1	2	4	321	50
2018	4	1	2	4	660	47
2019	4	1	2	4	738	32
2020	4	1	2	3	692	n.a.
2021	4	1	2	3	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Magyarországon az emlőrák okozta halálozás nőknél a daganatos megbetegedések között a tüdőrák után a második helyen áll. Évente több, mint 7.000 új megbetegedést regisztrálnak, többségüket előrehaladott klinikai stádiumban ismerik fel, és mintegy 2.400 nő életét követeli az emlőrák. A mellrák miatti halálesetek 30%-a megelőzhető, ha a szűrővizsgálaton a behívottak (kockázati csoportba tartozók) legalább 70%-a megjelenik.

Az emlőrák miatti halálozás a légsző-, hörgő-, tüdő daganat halálozás után a második leggyakoribb női daganatos halálok.

A magyar női lakosság emlőrák miatti halálozása nemzetközi összehasonlításban nagyon kedvezőtlen. Ez indokolta a szervezett emlőszűrés bevezetését 2002-ben.

Sajnos az eredményekről, a megjelenési számokról, arányokról nem rendelkezünk adatokkal.

Sajnálatos tény, hogy míg az első négy ciklusban a járásban és ezen belül Vásárosnaményban is 70 % feletti megjelenési arányt sikerült elérni, addig a későbbi szűrési ciklusokban a behívott asszonyoknak már csak a 60 %-a jelent meg szűrésen. Ez az eredmény azért elkeserítő, mert az Egészségügyi Világszervezet számításai szerint a halálozás 30 %-os csökkentéséhez legalább 70 %-os megjelenési arány lenne szükséges.

Az emlőszűréseket a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház 4700 Mátészalka, Kórház u. 2-4. száma alatti Emlődiagnosztikai Központja végzi. A kiszűrtek vizsgálatát Nyíregyházán folytatják le.

- Méhnyak-szűrés

A méhnyakrák a nők daganatos halálzásában előkelő helyen áll. Hazánkban a betegség előfordulása, gyakorisága és mortalitása jóval magasabb, mint az európai átlag. Magyarországon évente kb. 500 nő hal meg méhnyak rák miatt. A veszélyeztetettek elsősorban a 30-45 éves nők. A megbetegedés másik csúcsa 60 év körül van. A szervezett lakossági méhnyakrák szűrővizsgálattal (25-65 év közötti nők 3 évenkénti szűrése) a betegség okozta halálzás jelentősen csökkenthető lenne.

Fokozni szükséges a 25-65 év közötti nők méhnyak szűrésen való megjelenését is és kihasználni azt, hogy a Védőnői Méhnyakszűrő program keretében Vásárosnamény városból 3 védőnő képzése történt meg.

- Az iskoláskorúak megelőző jellegű ellátását az iskola-egészségügyi szolgálatok végzik. Az egészségi állapot vizsgálatokról adatszolgáltatási kötelezettségük meghatározott (index) évfolyamok esetében van.

A védőnői/iskolaorvosi iskolai munka mutatói 2020/2021 tanévben

Intézmény	Összes létszám	Fokozottan gondozott	Megvizsgáltak száma	Összes orvosi vizsgálat	Beutaltak száma	A gyanú igazolódott	Védőoltások
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI	597	199	491	1359	125	106	528
Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola	358	157	346	378	110	40	1
Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	282	52	210	279	56	22	1
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI Petőfi Sándor Tagintézmény	170	43	82	167	13	12	110
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI Kölcsey Ferenc Tagintézmény	147	52	72	146	22	22	110

Iskolai egészségnevelés 2020/2021 tanévben

Intézmény	Egészségnevelés tanítási időben	Egészségnevelés tanítási időn kívül
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI	46	0
Lónyai Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola	23	0
Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	16	0
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI Petőfi Sándor Tagintézmény	19	0
Vásárosnaményi Eötvös József Ált. Isk. és AMI Kölcsey Ferenc Tagintézmény	4	0

Védőnői Szolgálat adatai alapján

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Vásárosnaményi Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményi Tagintézménye biztosítja az oktatási intézményekhez kapcsolódó fejlesztő pedagógiai és pszichológiai tevékenységet, gyógytornát, illetve az általános iskola gyógypedagógusai. A szervi rehabilitáció a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház tevékenységi körében a vásárosnaményi vagy fehérgyarmati fióktelepen vehető igénybe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben dietetikus szakember segítségével történik az oktatási intézmények diákjainak az ételmezése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokban az önkormányzat által fenntartott Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ, egyházi és civil szervezetek biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A városrészekben a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségeinek megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása,

fogyatékosok nappali klubja, és az idősek elhelyezését nyújtó intézmény. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munkafolyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs tevékenységet elsősorban a Vásárosnaményi Rendőrkapitányság lát el városunkban. Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 176/2019. (XII. 12.) önkormányzati határozatával döntött arról, hogy létrehozza a Vásárosnaményi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (KEF), a 98/2020. (VI. 30.) határozatával pedig elfogadta a KEF Szervezeti és működési szabályzatát. A KEF 2020. június 24-én (szerda) 14.00 órakor tartotta alakuló ülését.

A KEF tagjai a város és a térség településein is folyamatosan jelen voltak a KEF megalakulása előtt is, végezve a megelőző-felvilágosító munkát, ezért is lett a KEF szerepe a koordinálás, kapcsolattartás a területen működő szereplők között, a párhuzamosságok elkerülése és az összhang megteremtése érdekében.

2022. évben a vásárosnaményi középiskolákban, óvodákban, általános iskolákban rendszeresen bűnmegelőzési előadás megtartását végezték. A foglalkozásokat ismeretanyaggal rendelkező előadó tartotta meg. Az óvodákban az Ovi-Zsaru program, a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és AMI-ban és más iskolákban a D.A.D.A. program, a középiskolákban az Ellen-Szer programra épülő bűnmegelőzési előadások kerültek megtartásra. Az érettségi előtt álló diákok részére, önkéntes közösségi szolgálati tevékenységben való részvétel lehetősége került megszervezésre.

A két középiskolában bűnmegelőzési tanácsadó teljesít szolgálatot folyamatosan a tanítási időben, a felmerülő problémákat így azonnal helyben tudja kezelni.

Az elmúlt évben – 2022-ben – a vásárosnaményi rendőrkapitányság illetékességi területén, óvodákban, iskolákban, önkormányzatoknál és más rendezvényeken 193 alkalommal 317 órában, 4732 főt értek el előadással, vagy más foglalkozásokkal, különböző témakörben. A káros szenvedélyek, ezen belül a drogokkal való kapcsolat és a segítő lehetőségek, rendszeresen az előadások témáját képezték.

Kábítószerrel kapcsolatos ügyben 7 esetben indult eljárás, melyből 6 esetben nem nyert megállapítást bűncselekmény elkövetése. Egy esetben amikor az elkövető, a Vásárosnamény Bereg-köz úton közlekedett, az általa vezetett Simson típusú segédmotor kerékpárral, úgy, hogy feltételezhetően azt megelőzően bódító hatású szert fogyasztott. A személytől vizelet és vér mintavételre került sor, az eljárás során alkalmazott gyors teszt kábítószerre pozitivitást mutatott. Szakértői vélemény beszerzése folyamatban van.

Terjesztői magatartás elkövetése miatt 2022-ben eset nem került regisztrálásra településünkön. Az internet nyújtotta anonimitás révén sokan próbálnak könnyű kereset reményében kábítószerrel, új pszichoaktív anyaggal kereskedni, ezért a jövőben szükséges folytatni az operatív tevékenységet.

Elterelés iránti nyilatkozatot nem jelentettek be az érintett ügyekben.

A Vásárosnaményi KEF tagjai:

- Vásárosnamény Város Önkormányzata,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatala,
- BEREGTÖT KFI,
- Vásárosnaményi Rendőrkapitányság,

- Vásárosnaményi Védőnői Szolgálat,
- Kisvárdai Tankerületi Központ.

A KEF 22. évi beszámolója alapján

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

Az önkormányzat az anyagi lehetőségeihez mérten igyekszik segíteni a rászorultakon. A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatás szabályairól szóló 11/2016. (VII. 29.) számú önkormányzati rendelet biztosít kedvezményt a 65 év feletti, egyszemélyes háztartásban élők számára a díj megfizetéséhez.

A segélyszervezetek természetbeni adományait rászorultsági alapon kapják a jogosultak.

Az adventi időszakban az önkormányzat vezetésével történik már több éve adománygyűjtés beteg városiak részére.

A szakemberek folyamatosan felhívják az érintettek figyelmét arra a lehetőségre, hogy vegyék igénybe legalább a szociális étkeztetést, mert csak így jutnak rendszeres meleg ételhez.

Több éve már civil szervezet – a Pátróhai Református Egyházközség Cédrus Idősek Klubja – nyújt térítésmentes ebéd lehetőséget településünkön, így legalább napi egy meleg étkezés hétköznapokon ezáltal biztosított 45 fő rászoruló számára.

Tábla: 3.6.2.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.

2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a közös önkormányzati hivatal látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 9 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt, rendkívüli és ünnepi ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civil szervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a városi televízióban és az internetes honlapon elhelyezett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről. A testületi ülésekről, valamint a várost érintő fontosabb eseményekről készült filmfelvételeket a városi televízió többször levetíti.

Igény szerint a civil szervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak a településrészekben található a Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ telephelyeiként működő művelődési házak adnak otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén a művelődési házakban és a könyvtári épületben vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

Tábla: 3.7.1.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság				
Év	Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok/ sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
	db	van/nincs	db	db
2015	5	1/3	23917	2
2016	5	1/3	18938	1

2017	5	1/3	17646	1
2018	5	1/3	14636	3
2019	5	1/3	14572	3
2020	5	1/3	6678	3
2021	5	1/3	11086	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. a műemlék református templom tetejének felújítását, a görög katolikus templom építését. A Szülői Munkaközösségek tagjai is kiveszik részüket az óvodai-iskolai adománygyűjtési akciókban, önkéntes munkákban. Az adventi időszakban szervezett adománygyűjtésekbe az egész város bekapcsolódik.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat folyamatosan figyeli a pályázati lehetőségeket, és igyekszik évente „Romanapot” tartani, ahol kulturális és sport programok megrendezésével végzik a hagyományápolást.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Minden településrészen működik nyugdíjas klub, akik a hagyományápolásban is az élen járnak. A Liszt Ferenc vegyeskar már több évtizedes kiemelkedő munkát tudhat maga mögött. Több vadásztársaság, alapítvány is található városunkban. Az oktatási-nevelési intézményeket támogató alapítványok és diákszervezetek működése is folyamatos. Csaknem négy évtizedes múltra tekinthet vissza a Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium Természetbarát Diákköre, akik a Kárpátokért Egyesülettel a térségi környezetvédelem fontos szereplői.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Vásárosnamény Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának Képviselő-testülete (RNÖ) együttműködési megállapodást kötött, amelyben rögzítették az együttműködés feltételeit és területeit

„Az Önkormányzat a helyi nemzetiségi ügyek ellátása körében biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, ellátja a kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos helyi önkormányzati feladatokat.

Az Njtv. által meghatározott nemzetiségi jogok, különösen a kollektív nyelvhasználat, oktatás-nevelés, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkóztatás és szociális ellátás kérdéskörben a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi

önkormányzati határozatot a Képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő RNÖ egyetértésével alkothatja meg.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az RNÖ Képviselő-testülete kezdeményezésére a nemzetiségek ügyeivel foglalkozó bizottságot hozhat létre, vagy e feladattal megbízhatja valamely bizottságát. A nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságban az RNÖ képviseltetheti magát.

Az RNÖ pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatai egységes szabályok szerinti elvégzése, átláthatósága érdekében kapcsolódik az Önkormányzat által működtetett – az állami informatikai rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszerhez, amely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál.

Az Önkormányzat az RNÖ részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit. Önkormányzati működésen értendő a testületi üléseken és a közmeghallgatáson túl, a bizottságok működése, a tisztségviselő megbízatás ellátása, valamint az önkormányzati feladatok ellátását szolgáló rendezvények megtartása is. Az Önkormányzat továbbá – a Hivatal útján - gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

Az Önkormányzat a lehetőségei és költségvetési helyzetének figyelembe vétele mellett az RNÖ-vel történő előzetes egyeztetést követően az adott évi költségvetési rendeletében – egyes feladatellátáshoz – pénzügyi támogatást biztosít.

Az Önkormányzat a Hivatal Önkormányzati Osztályán keresztül segíti az RNÖ pályázati lehetőségeinek a feltárását és segítséget nyújt azok elkészítésében.

Az Önkormányzat Jegyzője – nemzetiségi ügyekkel is foglalkozó – köztisztviselőt (továbbiakban: Megbízott) jelöl ki az RNÖ-vel történő kapcsolattartásra, melyről az elnököt írásban értesíti.

Az Önkormányzat megbízásából és képviselőként a Jegyző, vagy a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő megbízottja részt vesz az RNÖ testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel.

Az Önkormányzat és az RNÖ az oktatás területén kiemelt figyelemmel kísérik a roma nemzetiségű gyerekek továbbtanulásának lehetőségeit, annak segítése érdekében a tehetséges tanulók az Önkormányzat és az RNÖ döntése alapján támogatásban részesülhetnek.

A roma nemzetiségi oktatásra irányuló igények felmérésében és az oktatás megszervezésében az Önkormányzat és az RNÖ együttműködnek.

Az RNÖ a közoktatásról szóló törvényben meghatározottak szerint részt vehet a nemzetiségi kisebbséghez tartozók óvodai nevelésével és oktatásával összefüggő kötelező önkormányzati feladatok végrehajtásában.

Az Önkormányzat az RNÖ részére havonta igény szerint, de legalább tizenhat órában, az önkormányzati feladatainak ellátásához, működéséhez szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használatát biztosítja. A helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket az Önkormányzat viseli, mely alól kivételt képeznek az RNÖ testületi tagok és tisztségviselők telefonhasználatának költségei.

Az Önkormányzat az RNÖ feladatellátásához – térítésmentesen – külön irodát biztosít a **4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 1.** szám alatt található ingatlanában.

Az Önkormányzat az RNÖ részére - a Hivatal Önkormányzati Osztályán keresztül - biztosítja a postai levelezési, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és az ezzel járó költségek viselését. Az RNÖ működésével kapcsolatos jegyzőkönyvek elkészítése és postázása az RNÖ feladatát képezi.

Az Önkormányzat – szükség szerint, külön megállapodás alapján - segíti az RNÖ kulturális, művészeti hagyományőrző rendezvényeinek megszervezését és lebonyolítását. Ezen kívül közös rendezvények szervezésével népszerűsíthetik és mutathatják be a települést és annak értékeit.

Az RNÖ gazdálkodásával összefüggő sajátos feladatokat az Önkormányzat számviteli politikája keretében elkészített - eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, az eszközök és források értékelési szabályzata, a pénzkezelési szabályzat - továbbá a felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének szabályzata és a számlarendje tartalmazza. A szabályzatok hatálya az RNÖ gazdálkodására is kiterjed.” (részlet az Együttműködési Megállapodásból)

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az aktív korú lakosságon belül a 31-40 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya 22,8%.	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot minden elérhető közfoglalkoztatási pályázatra.
Még mindig elég magas az aktív korú lakosságon belül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya	Pályakezdő munkanélküliek tudásbázisának felmérése, kiajánlása a munkaerőpiacra.
Magas a nyilvántartott álláskeresők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya, vannak, akik még az általános iskolát sem fejezték be.	Általános iskola felnőttképzési program beindítása az alacsony képzettségű munkaerő-piaci esélyének javítására. Alacsony képzettségű lakosság speciális foglalkoztatási programjának kidolgozása, általános iskolai felzárkóztató képzések megpályázása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja a helyi önkormányzatok számára átfogó értékelés készítését a település gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig.

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
  - család- és gyermekjóléti szolgálat: 2016. január 1. napjától bevezetett ellátási forma,
  - család- és gyermekjóléti központ: 2016. január 1. napjától bevezetett ellátási forma,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
  - bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  - családi napközi,
  - családi gyermekfelügyelet,
  - házi gyermekfelügyelet,
  - alternatív napközbeni ellátás,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (2018. december 31. napjáig: Biztos Kezdet Gyerekház).

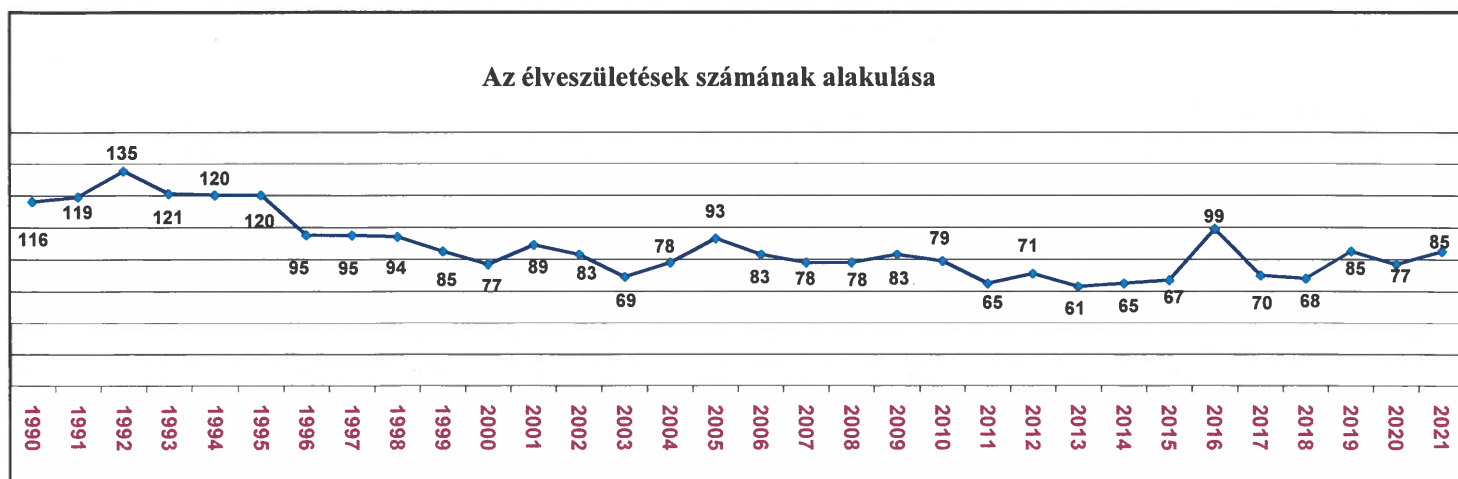
Vásárosnamény város demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A város állandó lakosainak száma 2021. december 31-jei állapot szerint: 9 070 fő.

A népesség kor szerinti megoszlása 2021-ben:

- 0 – 18 éves korúak száma összesen: 1 674 fő (Ebből a 14. év alattiak száma: 1 267 fő)
- 19 – 62 éves korúak száma: 5 474 fő,
- 62 év felettek száma: 1 922 fő.

Az alábbi diagram 1990-től mutatja a születések alakulását Vásárosnaményban:

Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások bemutatása

Vásárosnamény Város Önkormányzata az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 15/2015. (III. 31.) önkormányzati rendelete alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében 2015. december 31. napjáig gyermekjóléti szolgáltatást (2016. január 1. napjától család- és gyermekjóléti szolgálatot és család- és gyermekjóléti központhoz tartozó ellátást), gyermekek napközbeni ellátását (óvodában és iskolai napköziben), Biztos Kezdet Gyerekházat, gyermekétkeztetést, a gyermekek átmeneti gondozását, valamint 2016. július 25. napjától a bölcsődei ellátást biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, a Család- és Gyermekjóléti Központot és a bölcsődei ellátást társulás (BEREGTÖT) útján látja el, míg a gyermekétkeztetést 2017. január 1. napjától a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ szervezeti keretébe integrálta.

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (a Szolgálat beszámolója alapján)

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család- és Gyermekjóléti Szolgálat adatai

A fenntartó adatai:

Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás
Székhely: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áronutca 1.
Adószám: 15445397-1-15

A szolgálat megnevezése:

Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az ellátottak számára nyitva álló helyiség:

4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 9.
4826 Olcsva, Kossuth út 1.
4841 Jánd, Tisza utca 1.
4933 Beregsurány, Rákóczi út 1.
4934 Beregdaróc, Szabadság út 86/b.
Telefonszám: 45/448-034
Készenléti telefonszám: 06-30/984-70-83
E-mail: beregtot.gyjsz@gmail.com

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe Vásárosnamény Város Közigazgatási területe, valamint Olcsva, Jánd, Beregsurány és Beregdaróc települések.

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot a BEREGTÖT KFI működteti. A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39.§ (2)-(4) bekezdése, 40. §-a és az Szt. 64.§-a szerinti feladatokat.

A Gyvt. 39. § (2) alapján a gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

A BEREGTÖT KFI Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2021. évi szakmai tevékenysége

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenység halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
1	Információnyújtás	713	256
2	Segítő beszélgetés	241	61
3	Tanácsadás	314	192
4	Ügyintézéshez segítségnyújtás	471	214
5	Közvetítés család-és gyermekjóléti központhoz	-	-
6	Konfliktuskezelés	18	6
7	Esetkonferencia	-	-
8	Esetkonzultáció	133	58
9	Szakmaközi megbeszélés	-	-
10	Családlátogatás	924	173
11	Adományközvetítés	177	39
12	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	28	28
13	Összesen	3021	1034

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységei között magas számban fordul elő a tanácsadás, a segítő beszélgetés és az ügyintézéshez segítségnyújtás, illetve az információnyújtás. A családsegítőkhöz a kliensek jellemzően információkéréssel, hivatalos ügyek intézéséhez való segítségnyújtás, illetve anyagi nehézségek miatt fordulnak. Az ügyfelek sok esetben járatlanok az ügyintézésben, mely az alacsony iskolai végzettséggel összefüggésbe hozható.

Az információnyújtás és a családlátogatások számát jelentősen emeli, hogy a BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat havonta személyesen tájékoztatja a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretein belül élelmiszert és alapvető fogyasztási cikket tartalmazó csomagra jogosultakat a csomagosztás időpontjáról.

A családlátogatás a szociális munka egyik legfontosabb tevékenysége, az esetkezelés folyamatának szerves része.

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megjelent igénybe vevők személyek száma nem és korcsoport szerint megoszlásban 2021-es évben.

sorszám	igénybevétel	Nem,	0-	3-	6-	14-	18-	25-	35-	50-	62 éves	csalá-

	módja	életkor	2	5	13	17	24	34	49	61	és idősebb	dok száma
			éves									
1	együtműködési megállapodás alapján	férfi	2	4	15	12	-	2	5	1	-	28
2		nő	3	2	9	11	1	9	7	2	2	
3		összesen	5	6	24	23	1	11	12	3	2	
4	nem együtműködési megállapodás alapján	férfi		1	6	4	3	5	11	6	8	145
5		nő	1	3	6	4	15	33	28	21	14	
6		összesen	1	4	12	8	18	38	39	27	22	

*A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermejjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermejjóléti Szolgálat megjelent személyekkel kapcsolatban két csoport különböztethető meg.

Az első csoportba tartoznak azok a személyek, családok, akik együtműködési megállapodás útján kerültek kapcsolatba Szolgálatunkkal a 2021-es év folyamán. A táblázatból megfigyelhető, hogy 0-17 éves kiskorú gyermekek száma, valamint a 25- 49 év közötti felnőttek száma magas. A 0-17 éves kiskorú gyermekeknél a kapcsolatfelvétel a jelzőrendszeri tagok által megküldött jelzések miatt történt meg. A kapcsolatfelvétel során a Szolgálat munkatársa meggyőződik a jelzésben leírt veszélyeztető tényezők meglétéről és szükség szerint, hogy (a veszélyeztetettség megszűnésre kerüljön) szociális segítő tevékenységben részesíti a családot. A *nem együtműködési megállapodás* útján igénybe vevő személyek számát tekintve 25-62 és idősebb korosztály vette igénybe szolgáltatásainkat. Szolgálatunkat legtöbb esetben ügyintézésben való segítségnyújtás miatt keresték fel az ügyfelek. Nemek arányát tekintve megfigyelhető, hogy a nők nagyobb arányban vették igénybe a Szolgálatunk által biztosított ellátásokat, szolgáltatásokat.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint 2021 évben
(*együtműködési megállapodás alapján*)

Sorszám	Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből: nő/lány
1	Foglalkoztatott	13	6
2	Munkanélküli	7	6
3	Inaktív	28	18
4	Ebből (03-ból): nyugdíjas	2	2
5	Ebből (03-ból): 15 éves vagy idősebb tanuló	13	6
6	Eltartott 0-14- éves korú gyermek	39	16
7	Összesen	87	46

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermejjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek gazdasági aktivitását tekintve megállapítható, hogy a *foglalkoztatott, munkanélküli és az inaktív* ügyfelek száma a legmagasabb. A táblázat jól mutatja, hogy a 0-14 éves korú gyermekek száma a legmagasabb. A nemek arányát tekintve kisebb mértékű különbség figyelhető meg. A nők/lányok száma magasabb.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint
(*együttműködési megállapodás alapján*)

Sorszám	Iskolai végzettség	Fő	Ebből: 0-17 éves	Ebből: nő/lány
1	Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	41	33	20
2	Általános iskola nyolc osztálya	37	25	22
3	Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	6	-	2
4	Befejezett szakközépiskola	-	-	-
5	Befejezett gimnázium	2	-	1
6	Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	1	-	1
7	Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	-	-	-
8	Összesen	87	58	46

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermejköltségi Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

Az igénybe vevők iskolai végzettségét tekintve magas számban az általános iskola nyolcosztályánál alacsonyabb végzettségűek fordulnak elő, az ügyfelek száma 41 fő. Ebből 0-17 éves kiskorúak száma 33 fő volt az elmúlt évben. Magas számban jelennek meg nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkező ügyfelek. Ennek száma eléri 37 főt és ebből csak 25 fő kiskorú. Az elmúlt egy évben a táblázatban megjelölt iskolai végzettséget tekintve volt igénybe vevő Szolgálatunknál.

A 2021-es évben Vásárosnamény város tekintetében összesen 87 fővel dolgozott együtt rendszeresen Szolgálatunk. A 87 fő igényvevők több mint az 50% 0-17 éves korú gyermek.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma és összetétele
(*együttműködési megállapodás alapján*)

Sorszám	Családi összetétel	Családok száma
1	Egyedül élő	1
	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	-
2	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	9
3	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel	11
4	Egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	6
5	Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1
6	Egyéb	

7	Összesen	28
---	----------	----

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

A családok összetétele szempontjából házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel, valamint szintén házastársi (élettársi) kapcsolatban élők 3 vagy több gyermekkel együtt élő ügyfelek száma a legmagasabb. Az igénybe vevő ügyfelek családi összetételénél megfigyelhető, hogy egyharmadát éri el a mozaik család, azaz egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel élő családok. 2021-es év tekintetében a BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 28 család tekintetében végzett folyamatos támogatást.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint (együtműködési megállapodás alapján)

Sorszám	Probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
1	Életviteli	4	10
2	Családi-kapcsolati konfliktus	3	5
3	Családon belüli bántalmazás	1	3
4	Elhanyagolás	17	25
5	4. pontból oktatási nevelési elhanyagolás	12	13
6	Gyermeknevelési		
7	Magatartászavar, teljesítményzavar	1	3
8	Fogyatékoság, retardáció		
9	Anyagi		
10	Egyéb (információ hiány, ügyintézésrel kapcsolatos problémák stb.)	2	4
	Összesen	28	50

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

A szolgáltatást igénybe vevő családoknál a kiskorúak elhanyagolása és ebből is az oktatási nevelési elhanyagolás miatt voltak a legmagasabb számban veszélyeztetettek. Ezen kívül az, életviteli, családi- kapcsolati konfliktus, gyermeknevelési problémák, magatartászavar és egyéb problémák voltak a veszélyeztetettség okai. A táblázatból megfigyelhető, hogy az együtműködési megállapodás útján jelenlévő családoknál halmozott problémák fordulnak elő. Fő problémát tekintve kiemelkedő helyen volt 2021-es évben az életviteli probléma. A családoknál a fő probléma típus mellett megjelennek más nehézségek is, melyek befolyásolják a segítő tevékenység időtartamát és minőségét.

A veszélyeztetett kiskorúak (0-17 éves kiskorú gyermekek veszélyeztetettsége)

Sorszám	Okok	Az érintett gyermekek száma
		a

		veszélyeztettség fő oka szerint
1	Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	58
2	Környezeti főcsoport összesen	19
3	ebből (2-ből) nevelési probléma	
4	ebből (2-ből) szülők, család Életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)	9
5	ebből (2-ből) gyermek lelki elhanyagolása	10
6	ebből (2-ből) elégtelen lakáskörülmények	
7	Magatartási főcsoport összesen	39
8	ebből (7-ből) gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	
9	ebből (7-ből) tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	38
	ebből (7-ből) egyéb	1
10	Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	28

A BEREGETŐT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

A környezeti főcsoportnál a gyermek közvetlen környezete az irányadó, amely befolyásolja életét, fejlődését, szocializációját. A magatartási főcsoport a kiskorú gyermek negatív magatartási, viselkedési formájából adódó veszélyeztetettséget jelenti. A környezeti főcsoporton belül az életviteli problémák voltak a veszélyeztetettség vezető okai. A magatartási főcsoporton belül a tankötelezettség elmulasztása volt a veszélyeztetettség fő oka.

2021 évben küldött jelzések száma Szolgálatunk felé

(a jelzőrendszeri tagok által küldött jelzések száma Vásárosnamény településre vonatkozóan)

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	2	2
2.	ebből (1-ből): védőnői jelzés	2	2
3.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	-	-
4.	Ebből (0-3 ból): Család-és Gyermekjóléti Központ	-	-
5.	Köznevelési intézmény	39	-
6.	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő	2	-

	társadalmi szervezet		
	Ügyészség, bíróság	-	1
7.	Járási hivatal gyámhivatala	-	-
8.	Rendőrség	3	-
9.	Összesen	46	4
10.	A jelzésekkel érintett személyek száma	46	4

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat saját adatai alapján készített táblázat.

BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezett. Ezen kívül az egészségügyi szolgáltatók, rendőrség is jelzéssel élt Szolgálatunk felé. Jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A névtelen vagy a neve elhallgatását kérő állampolgárok jelzése is minden esetben alapos kivizsgálásra kerül. 2021-es évben két jelzés érkezett állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet irányából. A jelzés beérkezését követően Szolgálatunk alapos kivizsgálást követően mérlegeli, hogy indokolt-e a család alapellátásban történő gondozása vagy szükséges-e más hatósági intézkedés kezdeményezése a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A 2021-es évben az ügyészség is jelzéssel, mely hozzátartozók közötti erőszak miatt történt.

Egyéb feladatok:

- gyermekétkeztetés igénybevételéhez segítségnyújtás,
- információ és segítségnyújtás élelmiszer csomagostással kapcsolatban,
- környezettanulmány készítése.

BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat együttműködései:

A szolgálat a 2021-es évben is rendszeresen együttműködött a jelzőrendszeri tagokkal annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetben lévő településen élőket hozzásegítse a szükséges segítséghez, ellátásokhoz.

- Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ szintén része a gyermekvédelmi-ellátórendszernek. Vásárosnamény járásszékhely település, ezért ezen ellátási forma tekintetében feladat-ellátási kötelezettsége van.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat közös fenntartása, szervezése a Társulás saját feladatellátásában, a családsegítők, esetmenedzserek, tanácsadók, óvodai és iskolai szociális segítők a BEREGTÖT KFI-n belül történő alkalmazásával, foglalkoztatásával valósul meg. A BEREGTÖT KFI-n belül a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat elkülönült szervezeti egységet képez.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és Gyermekjóléti Központ működési területe:

A Vásárosnaményi Járás közigazgatási területe. A települések száma: 28.

A szakmai tevékenység bemutatása:

A BEREGTÖT KFI Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, valamint gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéshez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el.

Célunk, hogy segítséget nyújtsunk a Vásárosnaményi járás területén élő személyeknek, családoknak, gyermekeknek és hátrányos helyzetűeknek a meglévő problémáik megoldásához, illetve a problémák megelőzéséhez. Mindezeket a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával, az ellátások biztosításával, közvetítésével, szervezésével és koordinálásával biztosítjuk.

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Központ által ellátott feladatok:

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Központ egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrészt speciális szolgáltatásokat nyújt.

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatok:

Az esetmenedzser javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyámhivatal részére a gyermek:

- védelembe vételére,
- a megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére,
- családba fogadására,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- családbafogadó gyám kirendelésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,
- után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma felülvizsgálati javaslatok nélkül

Sorszám	Hatósági intézkedés	Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma 2021-ben
1	Védelembe vétel	80
2	Megelőző pártfogás	13
3	Ideiglenes hatályú elhelyezés	13

4	Nevelésbe vétel	19
5	Családba fogadás	5
6	Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	2
7	A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	3

A hatósági intézkedésre tett javaslatok száma 2021. évben összesen 135 db. volt. A javaslatok számát tekintve látható, hogy - az előző évekhez hasonlóan - a védelemben vételre tett javaslatok száma a legmagasabb, melyet a nevelésbe vételre tett javaslatok száma követ.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó eszményes tevékenységben érintettek száma korcsoportok szerint

Életkor	Védelemben vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
0-2 éves	8	7	17		32
3-5 éves	19	5	30		54
6-13 éves	108	12	124		244
14-17 éves	92		67	4	163
18- éves	11				11

A kiskorúak körében hatósági intézkedésre leggyakrabban 6-13 éves kor között került sor, ezt követte a 14-17 éves korosztály. Mindezek alapján megállapítható, hogy a legveszélyeztetettebbek a 6-17 éves gyermekek.

Veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

Sorszám	okok	az érintett gyermekek száma 2021. év
1	Nevelési probléma	68
2	Szülők, család életvitele	58
3	Családi konfliktus	41
4	Gyermek elhanyagolása	62
5	Elégtelen lakáskörülmények	12
6	Gyermeki családon belüli fizikai bántalmazása	2
7	Tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	142
8	Magatartás- vagy tanulási zavar	6
9	Tartós betegség	3
10	Fogyatékoság	1

A veszélyeztetettség fő oka a tankötelezettség elmulasztása volt. Ennek háttérében leggyakrabban a gyermek beilleszkedési, magatartási problémái állnak, melyhez gyakran a

következetlen szülői nevelés társul. A védelembe vett gyermekek esetében további jelentős veszélyeztető tényezőként jelentkezett a gyermekek elhanyagolása, a szülők és a család nem megfelelő életvitele. Az esetek nagy részében a problémák halmozottan fordulnak elő. Nagy problémát jelentenek azok az esetek, ahol családi-kapcsolati konfliktusok tapasztalhatók. Mindezek súlyosan veszélyeztetik a gyermek egészséges érzelmi és erkölcsi fejlődését, bizonytalanságot okozva a gyermekek mindennapjaiban.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek

Sorszám	Tevékenység	Tevékenység száma	Tevékenység keretein belül érintettek száma
1	Esetkonferencián való részvétel	25	71
2	Esetkonzultáció	29	59
3	Esetmegbeszélés	6	46
4	Egyéni gondozási – nevelési terv készítése	108	176
5	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	43	46
6	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – nevelésbe vétel	10	24
7	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – védelembe vétel	25	36
8	Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	2	9
9	Családlátogatás	1013	161
10	Környezettanulmány készítése önállóan	132	194

Az esetmenedzserek munkájuk során esetkonferencián, esetmegbeszéléseken, esetkonzultáción, tárgyalásokon vesznek részt, családlátogatást végeznek, környezettanulmányt készítenek.

A szakmai tevékenység végzését a pandémiás helyzet 2021. évben is megnehezítette. A hatósági intézkedésekhez kötött esetekben a kapcsolattartás módja megváltozott. Az érintett személyekkel a kapcsolattartás általában telefonon keresztül valósult meg. Az esetmegbeszélések, esetkonferenciák megtartása elektronikusan vagy telefonos formában valósulhatott meg.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma

Település neve	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
Vásárosnamény	32	2	41		75

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani. Az esetmenedzserek a BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőivel, az érintett szakemberekkel együttműködve nyújtanak komplex segítséget a problémák megoldása érdekében.

A BEREGTÖT KFI Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai:

Kapcsolattartási ügyelet: Az elmúlt évben a kapcsolattartási ügyeletet 18 fő vette igénybe.

Készenléti szolgálat: A 2021. évben mindösszesen 1 hívás érkezett. Azonnali beavatkozást igénylő helyzet nem történt.

Szociális diagnózis:

A szociális diagnózis a jelzőrendszer, a család és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján, vagy az ügyfél saját kérésére készíthető el, melyhez szükséges az ügyfél beleegyezése és együttműködése. Elősegíti az ügyfél szükségleteinek és lehetőségeinek széleskörű és komplex felmérését.

Jogi tanácsadás:

Az intézmény működési rendje szerint előre egyeztetett időpontban jogász szakember áll rendelkezésre tanácsadás céljából. A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység:

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Leggyakrabban előforduló problémák, melyek megoldásához segítséget nyújtottak: magatartás problémák, óvodai, iskolai hiányzások, közösségbe való beilleszkedési nehézségek, iskolai konfliktusok.

A felmerülő problémáknak a megelőzése és megszüntetése érdekében elengedhetetlen az érintett szakemberek folyamatos együttműködése, az információáramlás biztosítása, kapcsolattartásuk a munkavégzésük során.

Az egyéni tanácsadáson túl szülői értekezleteken, nevelőtestületi értekezleteken, esetkonferenciákon is részt vettek, csoportfoglalkozásokat tartottak. Bekapcsolódtak a közösségi rendezvények lebonyolításába, elősegítették a prevenció programok megvalósítását. Indokolt esetben családlátogatást végeztek a tanulók tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárása, a rendszeres iskolába járás elősegítése érdekében. Bevont szakemberként a védelemben vett kiskorúak egyéni gondozási nevelési tervében meghatározott feladatot is ellátnak. Tanítási szünetekben a különböző táborokban segítő feladatokat láttak el. A Közösségi Házban végzett tevékenységekbe is bekapcsolódtak, mely a szakmai kapcsolatok

építésére, a célcsoporttal a bizalmi kapcsolat elmélyítésére további lehetőséget jelentett a számukra.

Leggyakrabban előforduló és visszatérő problémák:

- az óvodai és iskolai igazolatlan hiányzás,
- magatartási és beilleszkedési probléma,
- közösségen belüli konfliktusok,
- nevelési problémák,
- elhanyagolás.

- Gyermek átmeneti gondozása:

A gyermek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni. A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermek átmeneti otthonában, vagy családok átmeneti otthonában.

Önkormányzatunk önálló intézményt e feladat ellátására nem hozott létre, a feladat ellátásáról a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezetével 2015. június 1. napjától határozatlan időtartamra megkötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik. A Vöröskereszt a nők/anyák és gyermekek megsegítésére 1998. július 10-én létrehozta a „NYITOTT Ház anya- Gyermekek Segítőotthonát”, mely intézmény átmeneti elhelyezést biztosít a rászoruló családok részére

A szolgáltatás célja:

- Az átmenetileg nehéz élethelyzetbe került lakhatás nélküli, stabil családi háttérrel nem rendelkező, illetve erőszak elől menekülő anyák és gyermekeik problémáinak megoldása, számukra ellátás biztosítása.
- A szociális munka eszköztárával az anyák alkalmassá váljanak a hosszú távú önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő gondozására, nevelésére, családi kapcsolataik megtartására és rendezésére, saját értékeik felismerésére, fejlesztésére. Megtanulják környezeti erőforrásaik felkutatását és azoknak saját érdekükben történő felhasználását a sikeres re-integráció érdekében.
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése annak érdekében, hogy a gyermeket ne kelljen elválasztani a róla gondoskodó szülőtől.
- Átmeneti elhelyezés biztosítása a gyermek családban történő neveléséhez és gondozásához. Az ellátás mellett a gyermek és a szülő részére a személyes gondoskodáson és segítségnyújtáson túl jogi, pszichológiai és mentálhigiénés támogatás biztosítása.
- A gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, korának és képességeinek megfelelően fejlődjen, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzon. A szocializációs nehézségekre visszavezethető lemaradások csökkentése.

- A gyermekvédelem fontosabb intézményei még városunkban:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály keretén belül, városunkra is kiterjedően működik a fiatalok pártfogó felügyelete, mely nem lehetne kellően eredményes a társszervekkel való együttműködés nélkül.

Munkájuk során különösen támaszkodnak a gyermekjóléti szolgálat, de a pedagógusok segítségére is.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelentős szervezet a **rendőrség** is, mely hatóságként fejt ki tevékenységét, különösen a bűnmegelőzés terén. Legfontosabb prevenció feladata a bűncselekmények közvetlen megelőzése. A közvetett bűnmegelőzési tevékenységét a leghatékonyabban a gyermek- és fiatalkorúak tekintetében tudja ellátni. Ennek keretében:

- ifjúságvédelmi, drogmegelőző előadásokat tart az általános iskolákban,
- D.A.D.A. programot valósít meg,
- szükség esetén áldozatvédelmi információt biztosít.

Védelembe vételre akkor kerül sor, ha az önkéntesen igénybe vehető alapellátások nem vezetnek célra, szükség van a kötelezésre és ennek keretében kell megelőzni a gyermek családból való kikerülését, illetve elérni a bántalmazó, elhanyagoló magatartás megszüntetését, illetve a gyermek magatartásának, káros életvitelének megváltoztatását.

A veszélyeztetettség leggyakoribb oka a tankötelezettség elmulasztása továbbá a szülői elhanyagolás. Sajnos fokozatosan emelkedik a tankötelezettséget mulasztó gyermekek száma és az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, valamint a gyermek védelembe vétele, mint hatósági intézkedés sem éri el a kívánt hatást, azaz az igazolatlan hiányzások megszűnését. Az iskolakerülő gyermekek motivátlansága és a szülők érdektelensége és közönye gátolja az iskolával és a családgondozóval való együttműködést és az eredményesség megvalósulását.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Szükség esetén a gyámhatóság hatósági intézkedés keretében dönt a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges.

A gyermeket ideiglenesen

- a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség
- a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban kell elhelyezni.

- Városunkban 2001. óta működik a „**Segítő Kezek**” **Közalapítvány**, mely beteg, fogyatékos gyermekek és családjaik segítségét felvállaló szervezetként tevékenykedik.

A **Vöröskereszt helyi szervezete** is tevékeny részt vállal, különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében.

Pályázatok útján Önkormányzatunk önállóan vagy társulásban igyekszik olyan projekteket megvalósítani, melyeknek célja szintén a hátrányos helyzetű családok támogatása.(Pl: a Segítő Hálózat program)

Az Önkormányzat a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban számít a civilek részvételére, így a városban működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

Tábla: 4.1.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 224	4 463	8687	48,62 %	51,38 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			267	2,95%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	607	592	1199	6,99%	6,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	132	121	253	1,52%	1,39%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Tábla: 4.1.1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	8	n.a.

2017	16	n.a.
2018	21	n.a.
2019	27	75
2020	25	18
2021	19	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztető körülmények:

- anyagi-,
- erkölcsi-,
- egészségügyi-, valamint
- nevelési és művelődési okok.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Tábla: 4.1.2.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	637
2016	587
2017	509
2018	474
2019	428
2020	386
2021	745
2022	312

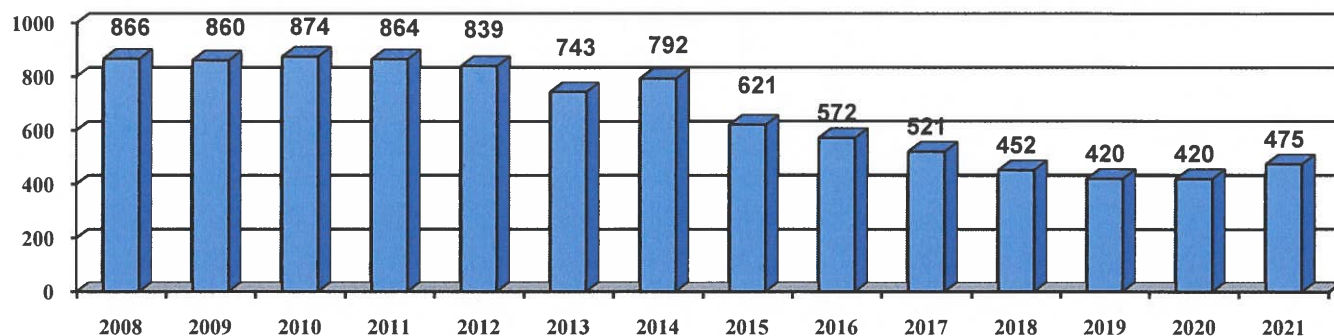
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Gyvt. 19-20/B. §- ai által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy olyan természetbeni ellátás, amely havi rendszeres pénzbeli utalással nem jár. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása alapján a gyermek szociális helyzete alapján jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy év időtartamra történik a Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott kitételekkel.

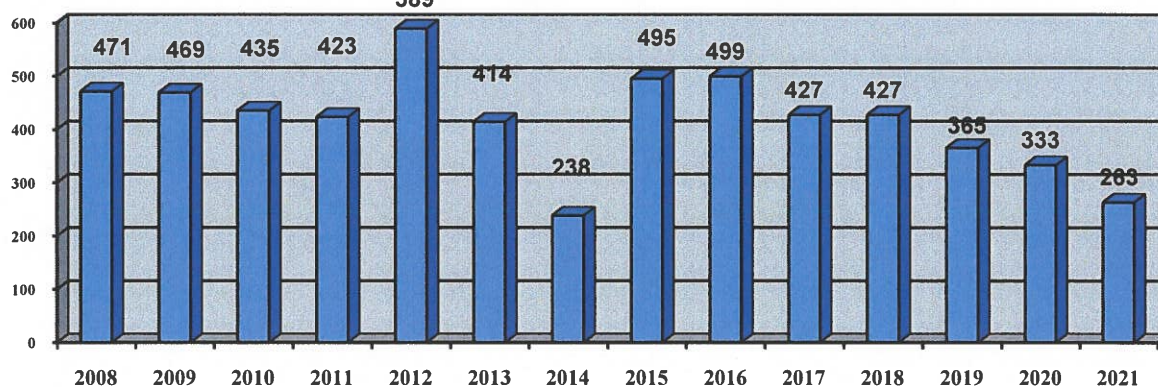
Az alábbi táblázat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának alakulását mutatja az elmúlt 14 évben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ben részesülők személyek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 2021-ben 475 fő volt jogosult, elutasításra nem került sor. Az emelkedés oka, hogy törvény erejénél fogva 2020. november 4-e és a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. nap között lejárt jogosultságok időtartama és hatálya a veszélyhelyzet megszűnésének hónapját követő második hónap utolsó napjáig - 2022. július 31-ig – meghosszabbodtak.

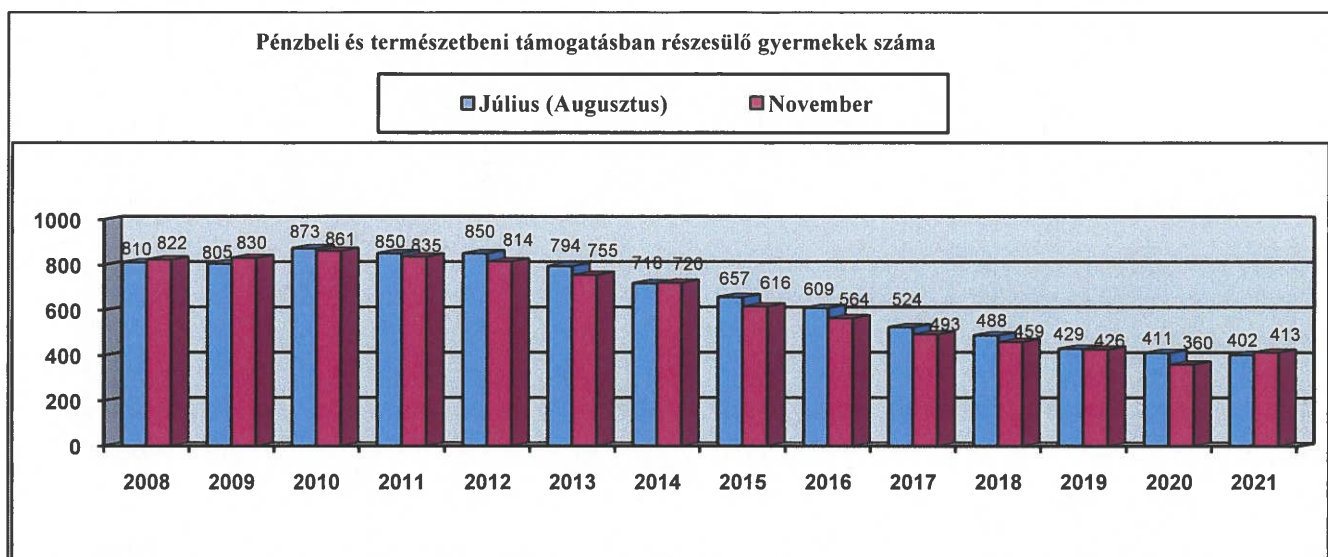
Kedvezményben részesülő családok száma

A 263 családból 154 családban egyedülálló szülő van. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal rendelkezők részére a Magyar Állam pénzügyi ellátást nyújt.

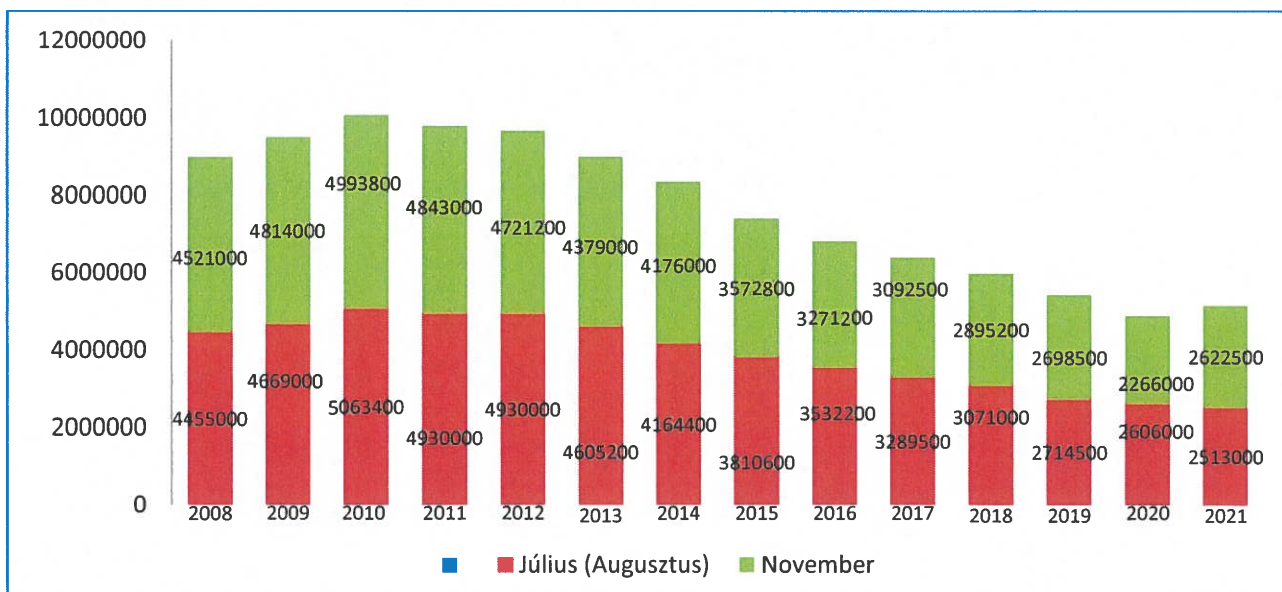
Az alábbi táblázat az előző 14 év pénzügyi és természetbeni támogatásra vonatkozó adatokat mutatja:

Az elmúlt év augusztusában 397 gyermekből 135 fő alaptámogatásban (6 000 Ft-ban), 262 fő (hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű) pedig emelt szintű támogatásban (6 500 Ft-ban) részesült. November hónapban 413 gyermekből 124 gyermek alaptámogatásban, míg 289 fő emelt támogatásban részesült.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak részére kifizetett pénzbeli támogatások összege összesen 5 135 500 Ft volt.

Az évi kétszeri, 2021-ben gyermekenként 6 000, vagy 6 500 Ft-os támogatás az önkormányzat költségvetését nem terhelte, hiszen a támogatás 100 % - ban állami finanszírozású.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tábla: 4.1.3.

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	44	49	93
2016	42	45	87
2017	41	39	80
2018	34	38	72
2019	30	34	64
2020	32	36	68
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Részletezve a 4. 3. i) pontban.

Tábla: 4.1.4. opcionális

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az önkormányzat nem rendelkezik hivatalos adatokkal a jelzett kérdésben.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az önkormányzat nem rendelkezik hivatalos adatokkal a jelzett kérdésben.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szegregátumoknak nyilvánított településrészek funkciójukban nem különböznek a város többi részétől. Megközelíthetőségük és infrastruktúrállátottságuk is hasonló. Vásárosnamény Város Önkormányzata mindent megtesz azért, hogy az itt élők gyermekek számára az esélyt a település többi részéhez hasonlóan egyformán biztosítsa. Minden iskola rendelkezik könyvtárral, mindenki számára biztosítják az informatika alapjainak elsajátítását, minden általános iskolai tanuló nyelvoktatásban részesül. A szabadidő hatékony eltöltése érdekében sok sport és kulturális tevékenységet, szakkört kínálnak az intézmények, a napközit és tanulószobát igénybevevők száma igen magas.

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az önkormányzat intézményeiben mindenhol megtörtént az akadálymentesítés kialakítása az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Védőnői Szolgálat, és az iskola-egészségügyi ellátás a MEP által finanszírozott közszolgáltatás, a kötelező egészségbiztosítás ellátásáról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és annak végrehajtásáról szóló, 217/1997.(XII.1.) Korm. Rendelet értelmében. Finanszírozásáról, a 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet gondoskodik, ami az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól rendelkezik.

A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya végzi. A védőnői tanácsadó helyiségekre és iskola orvosi szobákra vonatkozó működési engedélyek kiadása is az intézet hatásköre.

Vásárosnaményban jelenleg minden tanácsadó és iskolaorvosi szoba végleges működési engedéllyel rendelkezik.

Területi védőnői ellátottság

Városunkban négy területi Védőnői Szolgálat működik.

Vásárosnamény I/1-es körzetet, a belső városrészen egy védőnő tölti be, amihez kapcsolt községeként Jánd is hozzá tartozik. Munkája során nővédelmi feladatokat lát el, a várandósok gondozását és a 0-6 éves kisgyermek gondozását végzi.

Vásárosnamény I/2-es körzetben egy védőnő dolgozik, szintén nővédelmi feladatokat lát el, várandós és 0-6 éves kisgyermekgondozást végez.

Vásárosnamény II kerülete /Gergelyugornya/, egy védőnő körzete. Az ellátás itt is a nővédelmi feladatokra, a várandós és kisgyermek gondozására vonatkozik, valamint a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és AMI Petőfi Sándor Tagintézmény iskola-egészségügyi tevékenysége.

Vásárosnamény III. kerületet, /Vitka/ - Olcsva és Perényi-tanya kapcsolt területekkel, egy védőnő látja el. Nővédelmi feladatokat, várandós gondozást, kisgyermek gondozását, 0-6 éves korig, valamint a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és AMI Kölcsey Ferenc Tagintézmény iskola-egészségügyi ellátását végzi.

A területi védőnők munkája

A védőnők fő célkitűzése az általuk gondozott családok, különösen a nők, csecsemők, gyermekek, fiatalok egészségének védelme, megőrzése, fejlesztése. A védőnő fő tevékenysége a tanácsadás módszerével végzett **megelőzés**, humánus, segítő szemléletű, családközpontú gondozás, amelynek

alapértékei az elfogadás és a segítségnyújtás. A várandós gondozás célja az állapotos nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, időben történő felismerése, és a szülésre, szoptatásra, csecsemőgondozásra való felkészítés.

A csecsemő és kisgyermek gondozása a törvényes képviselővel egyeztetett gondozási terv alapján történik. Családlátogatás és védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozást végeznek a védőnők.

Kiemelt figyelemmel kísérik és segítik a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, a gyermek nevelését, pszichoszomatikus fejlődést, a helyes csecsemőtáplálást, a védőoltások időben történő beadását. A kisgyermekkorban hangsúlyt kap, az egészséges, biztonságos környezet kialakítása és a helyes szokások kialakítása, önállóságra nevelés, az óvodakezdésre felkészítés, és ha szükséges, a korai fejlesztés jelentőségének hangsúlyozása. Az új szűrővizsgálatok és szülői kérdőív bevezetésével tovább bővültek a védőnők feladatai, és a szülők bevonása, felelősségvállalása a gyermek érdekében.

Különös hangsúlyt kap a gyermekek közösségi élethez való alkalmazkodásának segítése, az iskolai alkalmasságot, tanulási képességet akadályozó tényezők megelőzése, felismerése, megfelelő fejlesztésre irányítás, konzultálva az óvodapedagógusokkal.

A **családlátogatás** talán a legfontosabb a védőnők által végzett feladatok közül. Ilyenkor nyílik lehetőség a családi környezet megismerésére, az esetleges veszélyeztető tényezők felfedezésére.

Új rendelkezés, hogy a védőnői ellátást visszautasítani nem lehet, az együttműködés megtagadása intézkedést von maga után. A szűrővizsgálatok, védőoltások kötelezőek, elmulasztás esetén jelzési kötelezettsége van a védőnőnek.

A 2016. évi CLXV. törvény egyes gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvényeknek a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében történő módosításáról tartalmazza:

„(3) A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti, 0–18 év közötti szűrővizsgálatok **kötelezőek**. A szűrővizsgálatra kötelezett kiskorú személy részvételéről a szűrővizsgálaton a törvényes képviselő köteles gondoskodni. Ha e kötelezettségének a törvényes képviselő nem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a szűrővizsgálatot határozattal elrendeli. A szűrővizsgálatot elrendelő határozat – közegészségügyi vagy járványügyi okból – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható. Az egészségügyi államigazgatási szerv a határozatot megküldi a család- és gyermekjóléti központnak, valamint a gyámhatóságnak.”

A védőnők a jelzőrendszer tagjai, feladatuk jelzés készítése a problémás családokról, veszélyeztetett gyermekekről, várandósokról a Gyermekjóléti Szolgálat számára. Szinte napi kapcsolatban és szoros együttműködésben dolgoznak a családgondozókkal az egyes esetekhez kapcsolódóan.

A járványügyi veszélyhelyzet 2021-ben is megnehezítette a kapcsolattartást a családokkal. A családlátogatások korlátozása miatt, előtérbe került az új gondozási forma: a távkonzultáció, a rendelkezésre álló technikák kihasználásával. Főleg telefon, messenger, skype, email. A személyes találkozás a tanácsadásokon, a szabályok betartásával valósult meg. Ez a körülmény a veszélyeztető helyzetek felismerését jelentősen megnehezítette, még nagyobb odafigyelés vált szükségessé, hogy így is észleljük a beavatkozást igénylő helyzeteket. A szűrővizsgálatok és védőoltások maradéktalanul teljesültek. Ezek kötelezőek, ha a szülő többszöri felszólításra sem jelenik meg gyermekével, jelzéssel kell élni a hatóság felé.

A védőnők fontos láncszemei a jelzőrendszernek, hiszen a családtervezéstől kezdve jelen vannak a családok otthonában, elsőként vehetik észre a felmerülő veszélyhelyzetet. Feladatuk, jelzés készítése a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat számára. Minden évben beszámolási kötelezettségük van a szolgálat felé, az egész éves munkáról, statisztikai adatokkal, javaslatokkal együtt. Az aktuális esetekhez köthetően, szinte napi kapcsolatban és szoros

együttműködésben dolgoznak a családgondozókkal. Szükség esetén, közös családlátogatáson, esetkonferencián, védelembe vételi tárgyaláson, rendőrségi meghallgatáson és előfordul, hogy bírósági tárgyaláson vesznek részt.

2021. évben 8 esetben került sor jelzés tételére és 7 esetben helyzetértékelés készítésére a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé az alábbi megosztásban:

Körzet	Jelzés	Helyzetértékelés
Vásárosnamény I/1.- Jánd körzet	0	1
Vásárosnamény I/2. körzet	3	1
Vásárosnamény II. körzet	0	1
Vásárosnamény III.- Olcsva körzet	5	4

A leggyakoribb, jelzést igénylő okok közül kiemelendő, a *várandós anya válsághelyzete*, élettelve, amikor *nem tartja be az előírt utasításokat*, ezzel veszélyezteti a méhen belüli magzatot. Amikor a várandós és családja *nem képes megfelelő körülményeket biztosítani az újszülött fogadására vagy hanyagságból, vagy anyagi okok miatt*. Szükséges felmérni, hogy a család gondoskodása, körülményei, lehetővé teszik-e az újszülött hazaengedését a családba. A kiskorú várandós is a jelzést igénylő esetek közé tartozik.

2021 évben 1 kiskorú várandóst vettek nyilvántartásba a védőnők.

Gyermekek esetében problémaként előfordul, hogy a család a *gyermeke alapvető szükségleteit nem képes biztosítani* (nincs tüzelő, élelmiszer, ruházat). Amikor *nem biztosítja gyermeke számára az alapvető jogait, elhanyagolja gyermeke ellátását* (nem hozza tanácsadásra, védőoltásra, szűrővizsgálatra, nem viszi orvoshoz, ha beteg, nem váltja ki a gyógyszert, felügyelet nélkül hagyja).

Közösségi egészségnevelés a védőnők munkájában lehetőséget nyújt, különböző szintereken az egészségnevelésre, fejlesztésre és a veszélyeztető tényezők megelőzésére, elhárítására is. A járványügyi veszélyhelyzetre vonatkozó szabályozások miatt, ez egyénileg valósulhatott meg.

Az iskola védőnők feladatai:

Az orvosi és védőnői szűrővizsgálatok a megelőzést, a kóros állapotok időben történő felismerését szolgálják. Az észlelt elváltozásokkal, a tanulót megfelelő szakemberhez irányítják, a szülőt, vizsgálati lelettel, tájékoztatják.

Gyermekvédelmi szempontból kiemelt jelenségek a 2020/21-es tanévben: *a személyi higiénié elhanyagolása és a fejtetveség*.

Gondot jelent, a határon túlról érkező tanulók, védőoltási dokumentációjának beszerzése, a hiányzó oltások pótlása. Előfordul a serdülők esetében a hangulati labilitás, agresszió, önagresszió, nagy mennyiségű, egészségre ártalmas kóla, kávé, energiaital, alkoholfogyasztás, valamint a dohányzás. Az okos eszközök mértéktelen használata szintén fokozott odafigyelést igényel, hiszen függőség, személyiség, és hangulati zavarok forrása lehet. A *serdülőkori lelki és magatartási zavarok* is jelen vannak. A felsorolt problémák indokolnák iskolapszichológus állandó jelenlétét az oktatási intézményekben. Minden évben előfordul, a felvilágosító tevékenység ellenére a *fiatalkorú várandóssága* miatti iskola elhagyás.

A védőnők, a megelőzés érdekében felvilágosító, egészségfejlesztő előadásokat, foglalkozásokat tartanak. Fogadóórákon lehetőség van az egyéni problémák személyes

megbeszélésére, egyéni tanácsadásra. Törekcszenek, a diákokkal való személyes, bizalmi kapcsolat kialakítására.

A jelzőrendszer tagjaiként folyamatos a kapcsolattartás, a tanulók érdekében, az intézményvezetővel, osztályfőnökökkel, szociális munkással. Rendszeresen tájékozódnak a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulókról. Gyermekelhanyagolás, gyermekbántalmazás, gyermek veszélyeztetésének észlelése esetén jelzési kötelezettségük van.

A 2020/21-as tanévben jelzés nem történt. A járványügyi veszélyhelyzet nehézséget okozott a védőoltások és szűrővizsgálatok szervezésében.

A közösségi és csoportos egészségnevelés osztályfőnöki órákon, tanórán kívül vagy egészségnapokhoz kapcsolódóan történik. Alkalmak száma a város iskoláiban: 110.

Az iskolai munka mutatói 2020/21 tanévben

Intézmény	Összes létszám	Fokozottan gondozott	Megvizsgáltak száma	Összes orvosi vizsgálat	Beutaltak száma	A gyanú igazolódott	Védőoltások
Eötvös József Ált. Isk. és AMI	597	199	491	1359	125	106	528
Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola	358	157	346	378	110	40	1
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	282	52	210	279	56	22	1
Petőfi Sándor Ált. Iskola	170	43	82	167	13	12	110
Kölcsey Ferenc Ált. Iskola	147	52	72	146	22	22	110

(A Védőnői Szolgálat tájékoztatója alapján)

Tábla: 4.3.1.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	4 terület+2 iskolai	305	157
2016	4 terület+2 iskolai	330	156
2017	4 terület+2 iskolai	358	151
2018	4 terület+2 iskolai	350	150
2019	4 terület+2 iskolai	342	149
2020	4 terület+2 iskolai	314	145
2021	4 terület+2 iskolai	341	149

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Tábla: 4.3.2.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	4	1	2	9 582	n.a.
2016	4	1	2	10 694	n.a.
2017	4	1	2	9 795	n.a.
2018	4	1	2	9 197	n.a.
2019	4	1	2	8 837	n.a.
2020	4	1	2	9 389	n.a.
2021	4	1	2	8 233	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekorvosi szakrendeléseket főleg légúti megbetegedéssel keresik fel a szülők és a gyermekek. Az allergia terjedésének megfelelően nőtt a rhinitis allergikás és asztmás betegek száma. Őket a vásárosnaményi Gyermek Pulmonológia és a Felnőtt Tüdőgondozó és a Megyei Kórház Gyermek Pulmonológiája gondozza.

A túlzott iskolai terhek miatt a gyerekek sok időt töltenek bezárva, kevés idejük marad a szabad levegőn való tartózkodásra. Kikapcsolódásként leginkább a számítógép előtt ülnek, görnyednek ez maga után vonja a tartási rendellenességek kialakulását és az elhízást.

A rendeléseken az orvosok igyekeznek az egészséges életre, életmódra szóló jó tanácsokkal ellátni a szülőket, gyermekeket: hogy egy egészségesebb nemzedék nőhessen fel. A VHO mottója szerint: „A gyermek a mi mai befektetésünk a holnap társadalmába.”

Az iskolás korúak fogászati szűrése és ellátása szervezett keretek között, valamint visszarendelés szerint történik heti 6 órában mind a három fogorvosi körzetben

Nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra, évi két alkalommal ismerkedhetnek meg a gyerekek a helyes szájápolási szokásokkal dentálhigiénikus segítségével.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A BEREGTÖT által működtetett Biztos Kezdet program, a Pedagógiai Szakszolgálat korai fejlesztési tevékenysége nyújtják a lehetőségeket.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás:

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálat 2008. április 1-jétől a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás által alapított (BEREGTÖT) Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda szervezeti keretében – önálló szakmai egységként – működik. A fenntartó székhelye: 4800. Vásárosnamény, Tamási Áron utca 1.

A Vásárosnaményi Kistérség Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 10 körzetre van osztva.

A Vásárosnaményi az I., II., III. sz. körzet.

A településen a gyermekjóléti szolgálat feladatait három családgondozó látja el.

Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház

A szolgáltatás biztosításának módja

A Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház ellátási területe Vásárosnamény Város közigazgatási területe. A két dolgozó (vezető és munkatárs) közalkalmazotti jogviszony keretében, heti 40 órában végzi a feladatait. A munkáltatói jogkör gyakorlója Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testülete.

A Gyerekház szolgáltatási ideje 8 órától 14 óráig tart. A szolgáltatásnyújtás idején túl történik az előírt dokumentáció vezetése, a képesség-kibontakoztató foglalkozások, programok szervezése, a gyermekek megfigyelésének, állapotfelmérésének, fejlesztő programjának elkészítése, a családlátogatás, a folyamatos dokumentálás felügyelete.

A Gyerekház mindenki számára nyitott. A nyitva tartás során a gyermek és szülő számára egyaránt biztosítunk programokat. A szolgáltatások térítésmentesek.

Működési tapasztalatok:

A szociokulturális hátrányokkal küzdő családok felkeresése, és a szolgáltatások igénybevételének ösztönzése szerves része a Gyerekház működésének.

Foglalkozások napi rendszerességgel vannak a Gyerekházba járó gyerekekkel. Ebbe beletartozik a tízórai, a szabad játék, a kötött foglalkozások, és a közösséghez szoktatás. A napirend, a rendszeresség kialakítása az elsődleges cél.

A Gyerekházat 2021. évben 56 gyermek vette igénybe. Az összes igénybevevő gyermek közül 14 gyermek az integrált településfejlesztési stratégia szerinti szegregátumban él.

Az összes igénybevevő gyermek közül 28 fő minősült rendszeres igénybevevőnek. Közülük: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (nem halmozott adat) 9, jegyzői határozatban megállapított hátrányos helyzetű gyermek (halmozott adat) 4, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (halmozott adat) 3, az integrált településfejlesztési stratégia szerint szegregátumban él (halmozott adat) 7 gyermek.

A Gyerekház gondozásából kikerült gyermekek száma 29. Közülük bölcsődébe került 10, óvodai felvételt nyert 19 fő.

Az új igénybe vevők száma 35.

A szolgáltatást átlag napi 4-6 gyermek vette igénybe. A szülők visszajelzései pozitívak a gyermekük fejlődésére, közösségben való részvételükre vonatkozóan. A Gyerekházban leggyakrabban felmerülő problémák: ügyintézésben segítségnyújtás, anyagi probléma, gyermeknevelési kérdések.

Kisértetetésben minden gyermek részesült. Az étrend összeállításánál törekedtünk a változatosságra, és arra, hogy az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek.

A szülői fórumokat több esetben védőnő tartotta. Cél: ismeretátadás, személyiség- és kompetenciafejlesztés, preventív célú programok biztosítása. A témák a következők voltak: Szülők gyerek nélkül; Mozgás-és értelmi fejlődés csecsemőkorban; Ételintolerancia a gyermekeknél; Személyes higiénés szokások, példamutatás fontossága; Következetesség, szabályok, egységes álláspont a gyermeknevelésben; A család szerepe a testi-lelki egészség megőrzésében; Vitaminpótlás a téli időszakban; Háztartásvezetési ismeretek.

Csoportos egészségfejlesztési tanácsadás, szintén védőnői részvétellel 2021 májusától havi alkalmi volt.

Az együttműködés a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által működtetett, a Biztos Kezdet Gyerekházak módszertani támogatását biztosító mentori hálózattal legalább havi rendszerességgel.

A Fenntartó informálása a Gyerekház működési tapasztalatairól folyamatos.

A járványügyi készültség miatt – a védelmi intézkedések ideiglenes szigorításáról szóló 104/2021. (III. 5.) Korm. rendelet, továbbá a 2021.04.07.-én kelt BM közlemény alapján - a Gyerekház működését ellehetetlenítő vis maior eset összesen 27 napig állt fenn. Képzés miatt 4, Szociális Munka Napján 1, és a 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet szerint igénybe vehető legfeljebb három hét időtartamból összesen 7 napot szünetelt a szolgáltatás nyújtása.

A covid helyzet miatti zárva tartás alatt biztosított tevékenységek: online és telefonos ügyelet biztosítása, rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, információnyújtás, dokumentáció, ügyintézés segítése. Kapcsolattartás a szakemberekkel, mentorral. Helyi partneri együttműködések kialakítása és működtetése a szakemberek között. Együttműködés a család- és gyermekjóléti szolgálattal és központtal, valamint a mentorral. Foglalkozások tervezése, online tartása. Nyitással kapcsolatos előkészületi munkák.

A Gyerekház a rendszeresen járó gyerekek számát tekintve az indikátort teljesítette. Az elmúlt évben felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzés nem történt.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A BEREGTÖT KFI által működtetett Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsőde 2016.08.01-én nyitotta meg kapuit a gyermekek és szülei előtt. 2017 óta teljes létszámmal és folyamatos várólistával működik az intézmény. A bölcsődébe járó gyerekek a következő településekről érkeztek: Vásárosnamény, Jánd, Tiszaadony, Tiszaszalka, Olcsva, Gyüre, Kisvarsány, Nagyvarsány és Ilk. A védőnőkkel jó kapcsolatot ápolunk, olykor ők maguk javasolják, ha úgy látják, hogy a gyermek egészséges fejlődését elősegítené az intézmény. Az előző években elballagott gyermekek többségének testvére született, akiket szülei a magas színvonalú és jó hírnevű bölcsődénkbe szeretnék beírni.

A bölcsődében a nevelési-, gondozási év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart, így 2021. szeptember 1-től 18 új gyermek kezdte meg a beszokást.

Az alábbi táblázatokban megtekinthetőek a bölcsődébe járó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve a nagycsaládos gyermekek száma.

A BEREGTÖT KFI Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődébe járó gyermekek száma: 2021. január 1-től

	Összlétszám	RGYK	Nagycsaládban élő
Vásárosnamény	19 fő	0 fő	2 fő
Más településről	7 fő	1 fő	1 fő

A BEREGTÖT KFI Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődébe járó gyermekek száma 2021. szeptember 1-től

	Összlétszám	RGYK	Nagycsaládban élő
Vásárosnamény	20 fő	1 fő	3 fő
Más településről	6 fő	0 fő	1 fő

2021 januárjában 26 gyermek gondozása valósult meg. 2021 januárjában a Bambi csoport teljes kihasználtsággal (2 év feletti) 14 fővel működött. A Micimackó csoportban került kialakításra a 2021/2022-es nevelési évben egy kisebb létszámmal működő 12 fős vegyes csoport, mivel ebben a csoportban sok gyerek még nem érte el a második életévét.

Minden szülő a munkába való elhelyezkedése miatt választotta gyermeke számára a bölcsődei ellátást. Bölcsődénkben jelenleg is várólista van. 2022 szeptemberére vonatkozóan már 9 fő jelezte, hogy szeretné elkezdni a bölcsődei nevelési évet.

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektettünk a Covid-19 vírus megelőzésére. Az érkező gyerekek reggeli kézfertőtlenítéssel, lázméréssel jöhetnek be az intézménybe. Az egész épületben folyamatos fertőtlenítéssel, szellőztetéssel igyekeztünk védeni gyermekeinket a megbetegedések ellen. Az itt dolgozók számára kötelező volt a maszk használata.

Mindkét csoportszobában folyamatos napközbeni használatban van az ultrahangos diffúzor különböző levegőfertőtlenítő olajokkal, valamint a levegőtisztító készülékek, melyek hatékonyan csökkentik a baktériumok és vírusok mennyiségét a beltéri levegőben. Tanúsítvány igazolja, hogy a készülék kiszűri a levegőből a cseppfertőzéssel terjedő mikroorganizmusokat, mint amilyen a SARS-CoV-2 is. A levegőtisztító készülékek mindkét csoportszobában, valamint az öltözőben is rendelkezésre állnak.

Bölcsődei szolgáltatásunk bővült a sószobával, amit a gyermekek heti több alkalommal vehetnek igénybe. A sószoba nagyon pozitívan hat a szervezet működésére, segít leküzdeni a különféle légúti és légzőszervi megbetegedéseket.

A BEREGTÖT által működtetett intézményen kívül településünkön egyházi fenntartású bölcsőde is üzemel, illetve folyamatban van kétcsoportos minibölcsőde építése is.

Tábla: 4.3.3.a) b)

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma

	db	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Beregtöt által üzemeltetett bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Beregtöt által üzemeltetett bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	28	24	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	24
2018	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26
2019	28	25	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	25
2020	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26
2021	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A Gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjain keresztül valósul meg, amelyekről a korábbi fejezetekben részletesen beszámoltunk.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetbe kerül személyek vagy családok a helyzet megoldásában a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaihoz fordulhatnak, akik rendelkeznek a megfelelő kompetenciával ahhoz, hogy a krízishelyzetben lévő a jogszabályok által elérhető megfelelő segítségben részesüljön (jogi tanácsadás, pszichológiai segítség, lelki támogatás, mediáció, segítő szervezetek felkutatása), a

helyi önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendelete szerint eseti jellegű anyagi segítséget nyújt.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek napközbeni ellátása Vásárosnaményban bölcsődében, az óvodákban, az iskolai napközökben és lehetőség szerint nyári napköziben valósul meg.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A település rendelkezik sportcsarnokkal, tenispályával, településrészenként futballpályával, oktatási intézményenként tornateremmel és udvari pályákkal is, melyen az iskolai tornaórák és szabadidős sporttevékenységek megtarthatóak. Úszásoktatásra a gyerekek a Szilva Termál és Wellness Fürdőbe járnak.

A szabadidős és szünidős programokon a település minden gyermeke – érdeklődési körének megfelelően – részt vehet a Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központban megszervezésre kerülő foglalkozásokon.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. 21/A. §- a 2016. január 1. napjával hatályba lépő rendelkezésével meghatározta az **intézményi gyermekétkeztetés** módját, formáját, tartalmát, melyek alapján a települési önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az ellátást.

„21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) által fenntartott nem bentlakásos nevelési– oktatási intézményben,

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.

(4) A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell

a) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és

b) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkezéseket.

(5) A (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a szakosított szociális ellátást nyújtó és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény az intézményben elhelyezett gyermekek részére,

b) a települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére,

c) az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartója a b) pont alá nem tartozó bentlakásos nevelési-
oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére.

.....”

A gyermekétkeztetés **ingyenes és kedvezményes** formáit, igénybevételének feltételeit a Gyvt. –
2016. január 1. napján hatálybalépő – 21/B. §- a az alábbiak szerint határozza meg:

„21/B. § (1) **Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani**

a) **a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben
részesülő gyermek számára, ha**

aa) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,**

ab) **tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy
fogyatékos gyermeket nevelnek,**

ac) **olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,**

ad) **olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem
összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval,
munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett összegének 130%-át vagy**

ae) **nevelésbe vették;**

b) **az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha**

ba) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy**

bb) **nevelésbe vették;**

c) **azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő
gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá
tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;**

d) **az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha**

da) **nevelésbe vették, vagy**

db) **utógondozói ellátásban részesül.**

(2) **Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével
kell biztosítani**

a) **az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;**

b) **az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló
számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy
az (1) bekezdés b) pontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi
gyermekétkeztetésben;**

c) **az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek
számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi
gyermekétkeztetésben.**

Vásárosnamény Város Önkormányzata 2021. évben is a gyermekek étkeztetését a közigazgatási
területén működő nevelési-oktatási intézményekben és bölcsődében biztosította. Az általános
iskolák és a középfokú oktatási intézmények 2013. január 1. napjától állami fenntartásba kerültek,
azonban a gyermekek étkeztetése továbbra is a települési önkormányzatok feladata maradt.

A Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődét a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás
tartja fenn.

Vásárosnamény Város Önkormányzata 2017. január 1. napjától az általa fenntartott
Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ (a továbbiakban: HUMÁN) útján biztosítja a
gyermekétkeztetést az alábbi intézményekben:

- Vásárosnaményi Játékszág Óvodái (Vásárosnamény, Gergelyugornya, Vitka, Olcsva),

- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Petőfi Sándor Tagintézménye,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Kölcsey Ferenc Tagintézménye,
- Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsőde,
- Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium,
- Babus Jolán Középiskolai Kollégium,
- Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola.

A HUMÁN által működtetett konyhák több mint 1300 gyereket és hozzávetőleg 350-360 felnőttet szolgált ki 2021 folyamán. Ebből közel 60 fő szociális étkezőt a Petőfi konyha lát el, az Idősek Otthonában lakók étkezését pedig az Óvoda konyha biztosítja.

A gyermekétkeztetés éves adagszámait és az igénybevevő gyermekek számát és körét a következő két táblázat tartalmazza.

Intézmény	Nyilatkozat alapján ingyenes	3 v. több gyerekes családban élő	Tartósan beteg vagy fogyatékos	RGYVK-ben részesülő	Nevelésbe vett	Kedvezményben nem részesülő	Összesen
Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsőde	3270	747	372	263	0	160	4812
Hétszínvirág Óvoda	15983	6603	3811	6330	207	1545	34479
Platán Tagóvoda (Olcsva)	0	0	0	1021	0	0	1021
Óvodák összesen:	15983	6603	3811	7351	207	1545	35500
Eötvös József Ált. Isk. és AMI	0	9702	4096	24116	724	17015	55653
Petőfi Sándor Tagintézmény	0	3177	909	9225	2138	6550	21999
Kölcsey Ferenc Tagintézmény	0	1499	1337	11245	771	3498	18350
Általános iskolák összesen:	0	14378	6342	44586	3633	27063	96002
Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	0	1504	447	941	255	6030	9177
Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola	0	0	0	56	336	40	432
Babus Jolán Kollégium	0	751	0	2784	438	1399	5372
Középiskolák		2255	447	3781	1029	7469	14281

összesen:							
Más intézményben tanulók (COVID19)	0	44	0	138	23	5	210
Mindösszesen:	19253	24027	10972	56119	4892	36242	151505

	Nem vásárosnaményi gyerek	Vásárosnaményi gyerek	Nem vásárosnaményi gyerek	Vásárosnaményi gyerek
Bölcsőde összesen:	8	18	31%	69%
Óvodák összesen:	79	243	25%	75%
Általános iskolák összesen:	307	409	43%	57%
Középiskolák összesen:	128	59	68%	32%
Mindösszesen:	552	729	%	59%

Az önkormányzat - a Gyvt. 21/C. §-ában foglaltaknak megfelelően - 2021. évben a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a nevelési és tanítási szünetekben is biztosította a gyermekétkeztetést.

Szünidei étkeztetést igényelt gyerekek száma

Korcsoport	Tavaszi szünet			Nyári szünet			Őszi szünet			Téli szünet		
	HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH	
	Igényelt	Igényelt	Összes	Igényelt	Igényelt	Összes	Igényelt	Igényelt	Összes	Igényelt	Igényelt	Összes
Bölcsőde	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	1
Óvoda	0	1	1	9	14	23	1	1	2	0	2	2
Általános iskola	4	5	9	17	51	68	7	8	15	2	5	7
Középiskola	4	0	4	7	11	18	5	3	8	1	0	1
Összesen	9	6	15	33	78	111	13	12	25	3	8	11

Igénylők	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Összesen:
HH	9	33	13	3	58
HHH	6	78	12	8	104
Összesen:	15	111	25	11	162

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását, az intézményi, városi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül. Ezek a rendezvények minden esetben az eltérő helyzetű gyermekek integrált módon történő szórakoztatását valósítják meg, s ezzel lehetővé teszik a csoportközi kontaktusok

kialakulását, eltérő családi helyzetű gyermekek közti interakciót, barátságok szövődését, s erre számtalan példát látunk városunk mindennapjaiban.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A karitatív szervezetek adományait a rászoruló családok kapják. A gyűjtést a vöröskereszt, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai végzik, az elosztás pedig az önkormányzat nyilvántartása alapján, rászorultsági alapon történik. Ún. „krízis csomag” kialakításával tudnak a szervezetek sürgős esetben segíteni.

Önkormányzatunk évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára felsőoktatási tanulmányaik támogatása céljából. Az ösztöndíj a város területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező, a pályázati kiírás központi feltételeinek megfelelő fiatalok részére ítélt meg.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd; (Nktv. 4. § 25. pont)

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek; (Nktv. 4. § 3. pont)

- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség; (Nktv. 4. § 14. pont)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Az oktatási-nevelési intézmények Pedagógiai Programja részletesen tartalmazza az ezekkel a gyermekekkel való foglalkozás, fejlesztés lehetőségeit, módszereit, eszközeit. A Pedagógiai Szakszolgálat

A Vásárosnaményi Játékország Óvodái Pedagógiai Programja szerint:

„A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

a) A különleges bánásmódot igénylő gyermek nevelése:

aa) A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése.

A köznevelési törvény a gyermekek jogainak érvényesülése érdekében külön fejezetben foglalkozik a különleges gondozáshoz, rehabilitációs célú foglalkoztatáshoz való jog érvényesítésével. Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Integrált óvodai csoportban szeretnénk biztosítani a fejlődést azon gyermekek számára, akik erre rászorulnak, illetve akik részt tudnak venni az óvodai nevelésben. Ezt a feladatot a szülők aktív közreműködésével és speciális szakemberek segítségével valósíthatjuk meg.

Az integrált nevelés célja:

A sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlődési ütemének, állapotának megfelelő fejlesztése, nevelése különleges gondozási igények kielégítése.

Feladatok:

- a másságot és a természetes módon történő együttélést elfogadó óvodai légkör megteremtése.
- a sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- esélyegyenlőség biztosítása az önmagához viszonyított fejlődésre, a fogyatékoságból adódó hátrányok kompenzálására.
- a sajátos nevelési igényű gyermek terhelhetőségének, eltérő képességeinek, kiemelkedő teljesítményének felismerése, gondozása.
- a szakemberekkel való szoros együttműködés, kapcsolattartás.

Az integrált nevelés feltételrendszere

A sérült, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését, általános közérzetét nagymértékben befolyásolják a környezeti feltételek. A derűs, biztonságot nyújtó óvodai légkör, a másságot elfogadó környezet segítik a beilleszkedést, az alkalmazkodást.

A felnőtt - gyermek, gyermek - gyermek kapcsolatát elfogadó, megértő, baráti, és egyenrangú játszótársi viszony kell, hogy jellemezze. Az óvodapedagógusok folyamatos továbbképzéseken, szakmai fórumokon gazdagítják az integrált fejlesztéshez szükséges ismereteket, amelyek az újszerű módszerek alkalmazásához szükségesek. A legfontosabb törekvésünk, hogy a szabad játék biztosításával a gyermek játéktevékenységét, játékmagatartását fejlesztve segítsük a gyermek alkalmazkodását az óvoda mindennapi életéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek célzott képességfejlesztéséhez szükség van a megfelelő tárgyi eszközök és játékszerek biztosítására. Az esztétikai elvárásokon túl a gyermek sérülés specifikus fejlettsége határozza meg a tárgyi feltételeket.

Minden esetben alapvető elvárás, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon az óvodai környezetben való biztonságos eligazodáshoz, mozgáshoz, tájékozódáshoz.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés specifikus fejlesztésének nevelésének tartalma.

Testi fogyatékoság, mozgáskorlátozottság:

A helyi nevelési programunk mozgás című fejezete tartalmazza a mozgásnevelést, tartásjavítást, a mozgásfunkciók zavarainak korrigálását szolgáló, minden nap alkalmazható gyakorlatokat.

Ezeket túl a testi fogyatékos gyermekek óvodai neveléséhez, alkalmazni kell azokat az egyéni speciális eszközöket, amelyek a mozgáshoz, a környezet megismeréséhez, az abban való eligazodáshoz szükségesek. Biztosítani kell a gyermek állapotának megfelelő akadálymentes közlekedést, a biztonságot nyújtó életteret. Segíteni kell a gyermek önállósodásának fejlődését, alakítani kell alkalmazkodó készségét, akaraterejét.

A gyermek folyamatos fejlődése érdekében rendszeres kapcsolatot kell fenntartani a gyermek speciális fejlesztését végző gyógytornással.

Látási fogyatékoság:

A látássérült gyermek nevelésében elsődleges szerepe van a biztonságot nyújtó környezeti feltételeknek és a feltétlen bizalmon alapuló személyes kapcsolatoknak. A tárgyak, eszközök megszokott helyen való tárolása, az önállóságot, az önkiszolgálást segítik. Nagyobb szerepet kap az akusztikus, taktilis mozgásos észlelés, a mozgás - ritmus, tájékozódási képesség fejlettsége. A közös játékba, közös tevékenységbe való bevonással, az egyéni szerepeltetéssel lehet erősíteni a bátorságot, együttműködési készséget.

A látási vízus mértéke szerint különbséget kell tennünk a gyerekek között.

A vak gyermeknél az ép érzékszervekre lehet támaszkodni teljes egészében. A tájékozódási képesség fejlesztéséhez a legfontosabb feltétel a gyermek számára, hogy biztos támpontok segítsék őt a térben való tájékozódásban. A hallási, tapintási érzékelésre támaszkodva, az önbizalom erősítésével kell segíteni az önállóság kialakulását.

A képességek fejlesztéséhez szükség van a jó tapinthatóságot biztosító eszközökre, játékszerekre. (gyurma, szöges tábla, nagy alakú formák)

Az alig látó gyermekeknél a látásmaradvány megőrzése, fejlesztése mellett a látó - halló - tapintó életmódra való felkészítés a fő feladat.

A gyengén látó gyermek - közelebről, és kisebb térben, mint az ép látású - látás útján tájékozódik környezetében. Fontos a többoldalú mozgásos tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, mely a vizuális - téri viszonyulásokat segíti, a nagymozgások fejlesztésénél a szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztését szolgáló gyakorlatok, feladatok a pozitív énkép kialakulását, az önmaguk elfogadását eredményezik, és a térbeni tájékozódást segítik. A finommozgások fejlesztésével az írásmozgáshoz szükséges differenciált izomműködés kialakítása, a kéz ügyesség fejlesztése érhető el.

Az eszköztárat a gyengén látó gyermekeknél bővíteni lehet gyöngyökkel, lyukas táblával, puzzle kirakókkal, sablonokkal stb.

Hallási fogyatékoság

A hallássérült gyermekek hallásvesztése eltérő mértékű lehet, de az önkiszolgáláshoz szükséges alapvető szokásrendszer kialakítása az integrált nevelés keretében minden esetben megvalósítható feladat. Az óvodáskor előtti korai fejlesztésre építve az óvoda elsődleges feladata a nyelvi kommunikáció megalapozása, ezen belül a hallásfejlesztés, a hangos beszéd aktív használatának építése, a szájról olvasás, beszédértés fejlesztése, a beszédérthetőség javítása.

A súlyos fokban hallássérült - siket - gyermek esetében különösen hangsúlyozni kell a szájról olvasási készség fejlesztését. Arra kell törekedni, hogy értse meg a hozzá intézett közléseket, szükség esetén grafikus ábrázolás vagy ujj abc segítségével, és legyen képes a hangzó beszéd jellegzetességeivel ezek visszaadására.

Az enyhébb fokban hallássérült - nagyothalló - gyermekek esetében a nyelvi kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a szókincs bővítés, a beszédérthetőség javítása az elsődleges feladat.

A nyelvi kommunikáció fejlődésének eredményességét segítik a programunk „mese-vers” című fejezetében található. „a beszédészlelés, beszédértés fejlesztése anyanyelvi fejlesztő játékokkal” című részében leírt játékos gyakorlatok.

A halmozottan fogyatékos hallássérült gyermek fejlődését akadályozzák a más érzékszervi vagy értelmi fejlődési rendellenességek. Ezért az ilyen gyermeknél feltétlenül szükség van speciális szakemberek - szurdopedagógus, gyógypedagógus - segítségére.

Enyhe értelmi fogyatékoság

Az óvodai közösségben történő enyhe értelmi fogyatékos gyermekek együttnevelése az óvodai nevelés sajátosságaiból adódóan igen eredményesen megvalósítható feladat. A nem fogyatékos gyermekek olyan követhető utánzási mintát adnak fogyatékos társaiknak, ami segíti őket a spontán tanulásban, a kommunikációban, a helyes szokások kialakulásában, az együttműködésben, az alkalmazkodó készség fejlődésében. Ez esetben is szükség van sérülés-specifikus gyógypedagógus segítségére.

Középsúlyos értelmi fogyatékoság

A középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek esetében hangsúlyozottan fontos az óvodába lépés előtti fejlődés megismerése, és az erre való építkezés. A fogyatékoságból adódóan csak lassú, kis léptékű fejlődés várható el, amihez kellő időt, és képességfejlesztési, tapasztalatszerzési és cselekvési lehetőséget kell biztosítani. Alapvető feladat a kapcsolatteremtő készség fejlesztése, az alapmozgások kialakítása, a beszédindítás, beszéd-megértés, kifejezőkészség fejlesztése. Segíteni kell az önállósodás fejlődését, hogy képessé váljanak saját személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, étkezési, öltözködési szokások elsajátítására, a játékeszközök használatára.

A ritmus, az éneklés, a zene közel áll az értelmi fogyatékos gyermekekhez, ezért a bennük rejlő képességfejlesztési lehetőségek itt hatványozottan érvényre jutnak.

A manuális képesség fejlesztés és a mozgásfejlesztés az ismétlődő mozgásokkal, cselekvésekkel kísért speciális módszerek alkalmazásával érhető el.

A szeretetteljes elfogadó közeledés, a figyelemfelkeltő játékeszközök, az egymás melletti tevékenykedés eredményesebbé teszik a fejlődést.

A beszéd fogyatékoság

A súlyos beszéd fogyatékos vagy az akadályozott beszédfejlődésű gyermek fejlesztésében jelentős szerepe van az anyanyelvi nevelésnek. A tevékenységi formákba beépített rendszeres, játékos, beszéd szerveket ügyesítő anyanyelvi játékok segítik a szakember, a logopédus munkáját. Az anyanyelvi játékok az óvoda mindennapi életét átszőhetik, nem jelentenek többlet terhet a gyermekek számára. A játékokhoz sokféle eszköz alkalmazható, amelyek kellő motivációt jelentenek a játékban való részvételre. A gyermekre figyelő, jó beszédmintát adó felnőtt személyes példájával segíti az egyéni fejlődést. A bábozás, dramatizálás sajátos része az anyanyelvi nevelésnek, amely fejleszti a finomabb mozgást, látást, hallást, és a verbális kifejezőkészséget.

A pervazív zavarban szenvedő autisztikus kisgyermek

Nehezen felismerhető és jellemezhető fogyatékoság. A korai diagnózist követően, speciális fejlesztési terápiával kezelhető a fogyatékoság. A legnagyobb problémát a viselkedészavarok korrigálása okozza, de előfordul, hogy korai elemi készségek: fejlesztésével is foglalkozni kell.

A némely területen kiemelkedő képességű autisztikus kisgyermek esetében erre építhető a fejlesztés feladatrendszer. Az óvodai fejlesztés minden esetben egyénre szabott módszerek és eszközök kiválasztását és alkalmazását követeli meg. Elsődleges feladat a szocializáció és a kommunikációs készség fejlesztése. Az autisztikus kisgyermek fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a speciális szakember segítése.

ab) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelése

Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Az ilyen gyermekek a fejlesztő foglalkoztatása a pedagógiai szakszolgálatkeretében valósul meg.

ac) A kiemelten tehetséges gyermekek nevelése.

Az átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkező gyermekek neveléséhez - felmérve a szülői igényeket és az óvodapedagógusokban meglévő erőforrásokat, - olyan speciális szolgáltatásokat kínálunk, amelyek a gyermekek tehetséggondozást szolgálják. A szolgáltatások, tevékenységek elsődleges érdeme, hogy az óvodások nevelési időn belül, a szakmai követelményeket és az életkori sajátosságokat szem előtt tartva, az óvónőtől kapják meg közvetlenül azokat a többletszolgáltatásokat, amelyek a tehetségek felismerését és kibontakoztatását segítik, a népi kézműves mesterségek megismerése, a zenei képességfejlesztés és a német nyelv játékos megismertetése megszerettetése terén.

Célunk, hogy a gyermek a megszokott környezetben a legautentikusabb személytől kapja meg mindazt, ami egyénisége kiteljesedését segíti.”

Tagóvodák:

- a) Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Aranyablak Tagóvodája (4803 Vásárosnamény, Óvoda utca 2.)
- b) Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Tündérkert Tagóvodája (4804 Vásárosnamény, Damjanich János út 25.
(2021.okt.1. állapotnak megfelelően)

Óvoda rövidített neve	Létszám	Hátrányos helyzetűek száma	Halmazottan hátrányos helyzetűek száma	Három vagy többgyermekes családban élők száma	Csonka családban nevelkedők száma (elvált vagy egyedülálló)	Állami gondozott	Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül
Hétszínvirág	209	17	12	54	30	4	44
Aranyablak	49	2	8	20	2	3	15
Tündérkert	43	7	1	15	-	-	10
Összesen	301	26	21	89	32	7	69

A vásárosnaményi Hétszínvirág Óvodában és az Aranyablak Tagóvodában a gyermeklétszám a tavalyi évhez képest növekedést mutat. A Tündérkert Tagóvodában mostanra szintén nagyobb a létszám a korábbihoz képest (az év közben történő változásoknak, költözéseknek köszönhetően).

A Hétszínvirág Óvodában a halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, a tagóvodákban hasonlóképpen alakul az előző évhez képest. Az óvodai ingyenes étkezésre való jogosultság kiterjesztésével a gyermekek kilencven százaléka térítés nélkül veheti igénybe a napi háromszori étkezést az óvodában.

Óvoda neve, címe	Férőhelyek száma (db)	Gyermeklétszám (fő)	Pedagógus létszám (fő)	Technikai létszám (fő)

Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Hétszínvirág Óvoda 4800 Vásárosnamény, Bartók Béla utca 24.	200	209*	19 (+4 GYES)	17 (+2GYES)
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Aranyablak Tagóvoda 4803 Vásárosnamény, Óvoda u.2.	50	49	4	2
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Tündérvirág Tagóvoda 4804 Vásárosnamény, Damjanich János u. 25.	50	43	4	2
Létszámok összesen:	300	301	27	21

Az óvodában működő SNI Team *működésének rendje:*

Cél: Intézményünk sajátos nevelési igényű gyermekeinek sikeres fejlesztése

Feladatok:

- a szakvéleménnyel rendelkező gyermekek nyilvántartásának vezetése ,
- a problémás gyermekek szakemberhez irányítása (az óvodapedagógus jelzései alapján),
- fejlesztő tevékenységek szervezése fejlesztő pedagógusok segítségével,
- hatékony kommunikáció működtetése a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel,
- a felülvizsgálatok naprakész vezetése, koordinálása,
- előadás a nevelési év során leggyakrabban felmerülő problémákkal és azok megoldásával kapcsolatban,
- éves beszámoló készítése.

(Az óvoda beszámolója alapján)

Közoktatás:

A Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium, a Babus Jolán Középfokú Kollégium és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményi Tagintézménye 2013. január 1. napja óta állami fenntartásban működnek. A Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola fenntartója a 2012/2013. évi tanévtől a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

Az intézmények létszámai az alábbiak szerint alakultak (2022. október 1-i állapot):

- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: 580 fő;
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Petőfi Sándor Tagintézmény: 171 fő;
  - Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kölcsey Ferenc Tagintézmény: 138 fő;
  - Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium: 291 fő;
  - Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola: 354 fő.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberein kívül az általános iskola gyógypedagógusai vesznek részt a probléma-típusuknak megfelelően.

Tábla: 4.4.-es 4 db tábla

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	302	146	48,34%
2016	287	59	20,56%
2017	285	55	19,30%
2018	293	47	15,99%
2019	310	24	7,74%
2020	291	21	7,22%
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	971	244	24,51%
2016	993	383	38,27%
2017	979	266	26,86%
2018	989	277	27,81%
2019	942	144	14,54%
2020	914	121	13,24%
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	62	18,18%	48	-	n.a.	-
2016	39	12,11%	229	59,79%	62	35,23%
2017	36	11,21%	221	59,57%	45	30,82%
2018	27	9,03%	179	55,25%	45	32,37%
2019	11	3,79%	66	21,29%	22	18,18%
2020	13	4,61%	n.a.	-	n.a.	-
2021	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	78	214
2017	174	146
2018	192	97
2019	204	67
2020	136	149

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az Eötvös József Általános Iskola és AMI, valamint a Vásárosnaményi Játékország Óvodái központi intézményeiben 1-1 fő gyógypedagógus, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményi Tagintézménye pszichológusa és szakemberei foglalkoznak szükség szerint a gyermekekkel.

Tábla: 4.4.1. opcionális
4.4.2.; 4.4.4.; 4.4.5.;

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	320	12	320	3	302	n.a.	n.a.	25
2016	299	12	304	3	287	n.a.	n.a.	24
2017	301	12	300	3	285	n.a.	n.a.	24
2018	304	13	310	3	294	n.a.	n.a.	23
2019	321	13	340	3	310	n.a.	n.a.	24
2020	326	13	360	3	291	n.a.	n.a.	n.a.
2021	322	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	1	47	3	21	-
2015/2016	1	47	3	21	34,29%
2016/2017	1	46	3	21	37,06%
2017/2018	1	46	3	22	38,71%
2018/2019	1	45	3	21	39,03%
2019/2020	1	45	3	n.a.	38,32%
2020/2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	123
2015/2016	124
2016/2017	118
2017/2018	97
2018/2019	118
2019/2020	136
2020/2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció településünkön nem fordult elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az oktatás feltételeiben az intézmények között nincs jelentős különbség. Vásárosnamény Város Önkormányzata mindent megtesz azért, hogy az esélyt mindenki számára egyformán biztosítsa. Minden iskola rendelkezik könyvtárral, mindenki számára biztosítják az informatika alapjainak elsajátítását, minden általános iskolai tanuló nyelvoktatásban részesül. A szabadidő hatékony eltöltése érdekében sok sport és kulturális tevékenységet, szakkört kínálnak az intézmények, a napközit és tanulószobát igénybevevők száma igen magas. Az általános és középiskolai intézmények fenntartója 2013-tól már nem az önkormányzat, de az együttműködés továbbra is folyamatos. A feltételek és az oktatás minősége így nem térhet el, s nem is tér el, így ez a kérdés esetünkben nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Tábla: 4.4.6.; 4.4.7.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekház rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	405	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	324
2017	n.a.	n.a.	n.a.	239
2018	n.a.	n.a.	n.a.	170
2019	30	n.a.	n.a.	168
2020	25	n.a.	n.a.	252
2021	28	n.a.	n.a.	111
2022	26	n.a.	n.a.	156

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek számára nyújtott ellátások (így például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a hozzá társuló számos természetbeni ellátás, vagy a szolgáltatások terén a fejlesztő foglalkozások) hátránykompenzáló céllal, pozitív megkülönböztetés révén segítik elő a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esélyegyenlőségét. További speciális szolgáltatás a Biztos Kezdet Gyerekház.

Az általános iskolában a korrepetálások, előkészítők, egyéni felzárkóztatások, a délutáni tanulószoba, napközis foglalkozások mind a hátránykompenzáció célját szolgálják.

A Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium és a Babus Jolán Középiskolai Kollégium csatlakozott az Arany János Tehetséggondozó Programhoz, amelyen keresztül a programban részt vevő gyermekek aktív segítséget kapnak.

A tehetséges gyermekek fejlesztésére többféle szakkör, zene- és néptánc-oktatás nyújt lehetőséget.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. Az iskolai szünetekben nem megoldott a gyermekek felügyelete.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. Az oktatási szünetekben gyermekfelügyelet biztosítása. „Napközis táborok” szervezése.
A gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	Az óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértéssel, neveléssel, adományozások
A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetési lehetőségét nem minden szülő veszi igénybe.	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni. A szülőkkel való kapcsolatfelvétel segítése a Családsegítő Szolgálat bevonásával.
A gyermekekkel való rossz bánásmód és elhanyagolás problémája.	A jelzőrendszer további hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Családsegítő- és Gyermejköltségi Szolgálat, jegyző). Érzékenyítő tréningek és játékok a feldolgozásban segítségként. Különböző konfliktus kezelési technikák elsajátítása, amibe a szülőket is bevonnánk.
Rendszertelen étkezés, alultápláltság egyre gyakoribb megjelenése.	EU-s élelmiszer segélycsomagokra pályázás, segélycsomagok osztása, önkormányzati szüneti étkeztetés igénybe vétele.
Elszegényedés jeleinek időben történő észrevétele.	Az óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése.
Magas a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek száma.	Több szakemberre van szükség a korai fejlesztésekhez már csecsemőkortól, később pedig logopédus és fejlesztőpedagógus bevonásával.
Életkorhoz kötött kötelező védőnői	Több gyógytornászra van szükség az

szűrővizsgálaton, mozgásfejlődésben elmaradt, vagy izomtónus rendellenességgel küzdő csecsemők, gyermekek előfordulása egyre gyakoribb. Számuk az ingyenes gyógytorna elérhetősége erősen korlátozott.	elváltozások időben történő kezeléséhez. Lehetőleg speciálisan a gyermekek korosztályának megfelelő szakemberre.
Az iskolai tanulók között egyre gyakoribbak a pszichés zavarok, az önsértő tevékenység, főleg a középiskolás korosztályban.	Az iskolákban nagy szükség lenne állandó pszichológus elérhetőségére.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, a munkafeltételek terén, valamint a szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, illetve a gyermek napközbeni ellátásának megoldása miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)	
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében

	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	7,73%	6,79%	7,26%
2016	6,37%	4,82%	5,60%
2017	6,92%	5,94%	6,43%
2018	7,52%	6,28%	6,90%
2019	5,88%	4,84%	5,36%
2020	6,44%	8,23%	7,32%
2021	6,95%	7,61%	7,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	42,07%	48,74%
2016	49,86%	41,44%
2017	53,16%	43,84%
2018	47,82%	50,48%
2019	51,23%	51,50%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	473	50
2016	363	70

2017	412	58
2018	435	34
2019	326	26
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkavállalási korban lévő népesség száma mind a férfiak, mind a nők esetében csökkenő tendenciát mutat országunkban. Az alábbi adatokból látható, hogy mindkét nem esetében csökkent a munkanélküliek száma 2019-ig, azután ismét emelkedés tapasztalható az adatokban. A munkanélküliségi adatokból úgy tűnik, nincsenek jelentős aránytalanságok a két nem között.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Városunkban nem készült statisztikai felmérés arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatást segítő és képzési programokban milyen arányban jelentek meg a női nem képviselői, önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal ebben a kérdésben.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség, a szakképzettség hiánya nemtől és kortól függetlenül beszűkíti az elhelyezkedés lehetőségét.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal ebben a kérdésben.

Az önkormányzatnál és intézményeinél foglalkoztatott férfiak és nők tekintetében azonosak a bértáblák, amelyek a végzettség és a munkában töltött évek alapján differenciálnak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	7	305	44
2016	7	330	47
2017	7	358	51
2018	7	350	50

2019	7	342	49
2020	7	314	45
2021	7	314	49

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően nem rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében a bölcsődei és a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló óvodai férőhelyek száma az igényeket mind a három településrészen kielégíti.

A munkahelyek családbarát jellegéről kevés információ áll rendelkezésünkre. A közsférában általában jellemző a 7.30-16.30 óra közti munkaidő, ami lehetővé teszi, hogy gyermekük napközbeni ellátása mellett a szülők munkát tudjanak vállalni.

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	n. a.	n. a.
2016	n. a.	n. a.
2017	n. a.	n. a.
2018	n. a.	n. a.
2019	n. a.	n. a.
2020	n. a.	n. a.
2021	n. a.	n. a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Beregtöt által üzemeltetett bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Beregtöt által üzemeltetett bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő

2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	28	24	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	24
2018	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26
2019	28	25	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	25
2020	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26
2021	28	26	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	28	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és a születendő gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolákban kerül sor, melyekben nagy jelentősége van az iskolaorvosoknak és védőnőknek.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény a jegyzőt jelölte ki családvédelmi koordinációs szervként a hozzátartozók közötti erőszak észlelése esetén.

„A hozzátartozók közötti erőszak megelőzését szolgáló intézményrendszer és a jelzési kötelezettség

2. § (1) A hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot látnak el a törvényben meghatározott alaptevékenységük keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gyermekek vagy családok átmeneti otthona,
- c) a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény és a nevelési tanácsadó,
- d) a gyámhatóság,
- e) a rendőrség,
- f) az ügyészség,
- g) a bíróság,

- h) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- i) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- j) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- k) az egyesületek, alapítványok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott intézményeken túl más is tehet a (2) bekezdésben meghatározott jelzést.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények, illetőleg a családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése és a bekövetkezett, hozzátartozók közötti erőszak ártalmainak csökkentése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Amennyiben a (3) bekezdésben írt más személy tesz jelzést, vagy kezdeményez eljárását, az (1)-(2) bekezdésben meghatározott intézmények, illetőleg a családvédelmi koordinációért felelős szerv kötelezettsége e más személy irányában az eljárás megindítására vonatkozó visszajelzésre vonatkozóan áll fenn.

(5) A családvédelmi koordinációért felelős szerv kezdeményezi az (1) bekezdés a)-j) pontjai szerinti személynek, illetve szerv alkalmazottjának fegyelmi felelősségre vonását, ha a (2) és (4) bekezdésben foglalt jelzési és együttműködési kötelezettségnek nem tesz eleget.

3. § (1) A családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is megfelelően gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se léphessen kapcsolatba bántalmazottal.

(2) A családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatt tett jelzés fogadását követően - figyelemmel a hozzátartozók közötti erőszak kiemelkedő súlyára - a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. A bántalmazó és a bántalmazott köteles a családvédelmi koordinációért felelős szerv felhívásában megjelölt helyen és időpontban megjelenni. A bántalmazott védelmére az (1) bekezdésben írt szabályok a személyes meghallgatásra történő megjelenésre felhívás esetén megfelelően irányadóak.

(3) A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságokról, a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről. A bántalmazott kérelmére a családvédelmi koordinációért felelős szerv gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

(4) A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazónak a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről.

(5)

(6) A családvédelmi koordinációért felelős szerv a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és - a bántalmazott akaratának figyelembevételével - megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében.

(7) A családvédelmi koordinációért felelős szerv az eljárásáról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

4. § (1) A családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazóra és a bántalmazottra vonatkozó következő személyes adatokat kezelheti:

- a) természetes személyazonosító adatok,
- b) lakcím, tartózkodási hely címe, értesítési (levelezési) cím, szálláshely címe,
- c) a hozzátartozók közötti erőszakra, illetőleg annak veszélyére vonatkozó tények, adatok.

- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyes adatokat a családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak miatt kezdeményezett eljárás megindításáig kezelheti.
- (3) Ha nem kerül sor eljárás megindítására, az (1) bekezdésben meghatározott adatok legfeljebb három hónapig kezelhetők.”

Sajnos, valódi megoldást adó eszközök nincsenek a jegyző kezében, így többnyire csak tájékoztatást tudunk nyújtani a bántalmazottaknak a jogaikról, lehetőségeikről és a segítő intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól.

A nőket érő erőszakos cselekedetek nagy része felderítetlen, jellemzően jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a védőnői hálózat, illetve a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Városunkban anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik. Segítséget a védőnői és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársain keresztül kaphatnak a krízishelyzetbe kerülők.

Együttműködési megállapodás alapján a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT - Ház Anya- Gyermekek Segítőotthona nyújtja a jogszabály által meghatározott szolgáltatásokat.

Az anyaothton a szülő, illetve a gyermek számára szükség szerinti ellátást nyújt. Ennek keretében a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (továbbiakban: R.) 71. -72. §-a alapján biztosítja:

- életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,
- tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget,
- textíliával történő ellátást,
- szükség szerint ruházatot és élelmiszert,
- elsősegélyhez szükséges felszereléseket.

A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

Emellett pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt, a bántalmazás, fenyegetés miatt védelmet kereső anya és gyermeke, a családi krízis következtében, illetve a szociális krízis miatt bekerülő anya és gyermeke számára.

A szolgáltatás célja:

- Az átmenetileg nehéz élethelyzetbe került lakhatás nélküli, stabil családi háttérrel nem rendelkező, illetve erőszak elől menekülő anyák és gyermekeik problémáinak megoldása, számukra ellátás biztosítása.
- A szociális munka eszköztárával az anyák alkalmassá váljanak a hosszú távú önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő gondozására, nevelésére, családi kapcsolataik megtartására és rendezésére, saját értékeik felismerésére, fejlesztésére. Megtanulják környezeti erőforrásaik felkutatását és azoknak saját érdekükben történő felhasználását a sikeres re-integráció érdekében.

- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése annak érdekében, hogy a gyermeket ne kelljen elválasztani a róla gondoskodó szülőtől.
- Átmeneti elhelyezés biztosítása a gyermek családban történő neveléséhez és gondozásához. Az ellátás mellett a gyermek és a szülő részére a személyes gondoskodáson és segítségnyújtáson túl jogi, pszichológiai és mentálhigiénés támogatás biztosítása.
- A gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék. A szocializációs nehézségekre visszavezethető lemaradások csökkentése.

Az otthonba kerülés továbbra is a szülő kérelme alapján történik, feltételei:

- Magyarország közigazgatási területén lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkezzen
- szociális rászorultság
- egészséget, fertőzőmentességet bizonyító orvosi igazolás

Az elhelyezés időtartama 12 hónap, amely 6 hónappal, vagy iskolás gyermeket nevelő szülő esetén tanév végéig meghosszabbítható. Az ellátott családok személyi térítési díjat fizetnek, ami az anyák jövedelme és a gyerekszám alapján kerül megállapításra.

Az ellátandó célcsoport:

- elsősorban bántalmazott anyák és gyermekeik
- szabad férőhely esetén átmeneti jelleggel krízishelyzetbe került anyák és gyermekeik, (lakhatási, pénzügyi nehézség, családi probléma, válás, elemi csapás stb.)
- válsághelyzetbe került várandós anyák
- szülészetről kikerült válsághelyzetben lévő anyák és gyermekük

Elhelyezési feltételek:

- Az anyaotthon 30 ellátott (anya és gyermek) befogadásáról tud gondoskodni 8 lakószobában.
- Minden család részére külön lakószobát biztosítanak.
- Közös konyha, vizes blokk, az alagsorban mosókonyha, az első emeleten közösségi szoba áll a lakók rendelkezésére.
- Az épület alkalmas éjszakai és nappali tartózkodásra.
- Az otthonban folyamatos munkarend szerinti munkavégzés van.
- Az épület egésze akadálymentesített
- A szabadidő hasznos eltöltéséhez az EU szabványainak megfelelő játszótér, kiépített szalonnasütő hely az udvaron.

PONTOK ÉS PONTOK SÉGEI

aldozatsegitokozpontbuda-
pest@im.gov.hu

askkecskemet@im.gov.hu

askmiskolc@im.gov.hu

askpecs@im.gov.hu

askszeged@im.gov.hu

askszolnok@im.gov.hu

askszombathely@im.gov.hu

askveszprem@im.gov.hu

8 anna.judit.medve@im.gov.hu

askdebrecen@im.gov.hu

asknyiregyhaza@im.gov.hu

askeger@im.gov.hu

5 ferencke.bajzi@im.gov.hu

katalin.soros.csikosne@im.gov.hu

iz áldozatsegítésről

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

ÁSK
ÁLDOZATSEGÍTŐ KÖZPONT

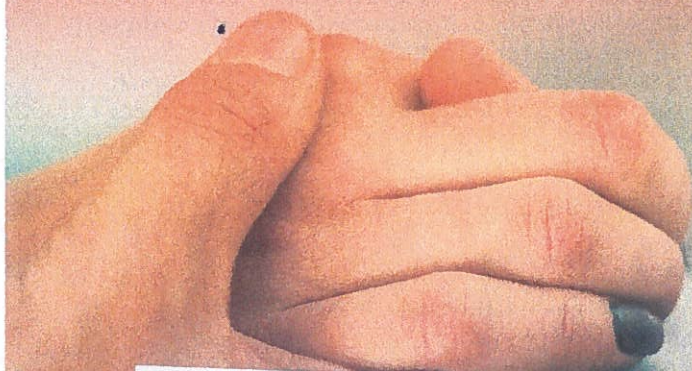

KORMÁNYHIVATALOK

VAN SEGÍTSÉG!

Áldozatsegítő szolgálat

Nyiregyházi Áldozatsegítő Központ
4400 Nyiregyháza, Ungvár stny. 3-5.
Tel: +36 (42) 896 260
Hétfőtől – Csütörtökig: 8:00-17:00
Péntek: 8:00-14:00

0-24 ÓRÁS
INGYENESEN HÍVHATÓ
ÁLDOZATSEGÍTŐ VONAL:

06 80 225 225

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön az önkormányzati képviselő-testület tagjainak egyharmad része nő. A hivatali, oktatási intézmények dolgozóinak és vezetőinek a többsége is női munkaerő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódjában keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az 55 év feletti nők foglalkoztatottságának biztosítása, növelése.
A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.
A magas gyermekszám miatt sok évig nem dolgoznak, s ez a család mélyszegénységéhez vezet.	Felvilágosító programok, optimális családtervezés tanítása.
A korai gyermekvállalással sokan idő előtt elhagyják az oktatási intézményeket, s megfelelő képzettséget nem szereznek.	A felnőttoktatásban külön a gyermekes nők számára szervezni tanfolyamokat. Munkaerőpiaci esélyek növelése, átképző programok szervezése, közmunkaprogramokba történő foglalkoztatás, részvétel elősegítése, a foglalkoztatók ösztönzése alternatív foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka, rugalmas munkaidő) alkalmazására.
Egyre több a jelzés a családon belüli erőszakról.	Felvilágosítás a bántalmazottaknak a jogaikról, lehetőségeikről és a segítő intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól. A bántalmazás megelőzése. A jelzőrendszer hatékonyságának működése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Városunkban egyre jelentősebb az elöregedés.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1 369	1 240	110,40%
2016	1 453	1 235	117,65%
2017	1 468	1 238	118,58%
2018	1 529	1 235	123,81%
2019	1 570	1 207	130,07%
2020	1 590	1 179	134,86%
2021	1 647	1 199	137,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	937	1423	2360
2016	930	1421	2351
2017	882	1396	2278
2018	904	1401	2305
2019	889	1394	2283
2020	860	1369	2229
2021	835	1356	2191

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	40	13	589	987	5	69	n.a.
2016	32	5	608	1023	4	60	n.a.
2017	31	4	590	1030	4	56	3
2018	34	3	605	1045	2	46	1
2019	29	3	630	1071	1	40	1
2020	28	4	611	1069	3	36	3
2021	27	2	595	1081	4	31	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Tábla: 6.2.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő össze n	473	363	412	435	326	235	250
41-45 év (TS 042)	Fő	69	35	43	44	22	45	30
	%	14,59%	9,64%	10,44%	10,11%	6,75%	19,15%	12,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	58	35	51	57	40	50	56
	%	12,26%	9,64%	12,38%	13,10%	12,27%	21,28%	22,40%
51-55 év (TS 044)	Fő	49	40	37	50	23	35	40
	%	10,36%	11,02%	8,98%	11,49%	7,06%	14,89%	16,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	46	24	44	45	40	54	57
	%	9,73%	6,61%	10,68%	10,34%	12,27%	22,98%	22,80%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14	25	32	44	38	51	67
	%	2,96%	6,89%	7,77%	10,11%	11,66%	21,70%	26,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletiek) foglalkoztatási mutatói a településen alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2021. évben 124 fő 55 év feletti, ez 49,6%-a a regisztrált összes munkanélkülinek.

A település elöregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Az idősek nagy része az „helyi születésű lakosság” kertés házában lakik, ahol akad munka bőven.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Jellemzően a diplomások körében fordul elő, hogy nyugdíjazásuk után részmunkaidős jogviszonyt létesítenek, többnyire alapítványi, egyházi fenntartású intézményeknél a hiányszakmákban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs hivatalos adat a kérdéssel kapcsolatban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Tábla:6.3.1.;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	1 369	19	566	439
2016	1 453	21	457	234
2017	1 468	19	422	411
2018	1 529	21	412	513
2019	1 570	20	397	466
2020	1 590	20	337	448
2021	1 647	20	375	406

Forrás: TeIR, KSH Tsta

A szociális alapszolgáltatások közül időseink számára helyben biztosított a házi segítségnyújtás, az étkeztetés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, valamint az idősek nappali ellátása.

Az önkormányzat kötelező feladatákként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az egészségi állapotuk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat, vagy a civil szervezetek megkeresését, és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ Idősek Otthonában van lehetőség. A célcsoport az egészségügyi szakellátást a helyi szakrendelőkben igénybe tudja venni, aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, vagy a falugondnoki szolgáltatást pl. a Perényi- és a Károlyi-tanyákon élők.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, melynek mozgatói a nyugdíjas egyesületek, ahol a tagok rendszeresen összegyűlnek. Jó kapcsolatot ápolnak más települések klubjaival. Munkájukra mindig lehet számítani a településen megszervezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban. Szívesen vesznek részt „Ki mit tud?” jellegű énekes-táncos és prózai megmérettetéseken. Rendszeres próbákat tartanak, folyamatosan szép eredményeket érnek el neves országos versenyeken.

Az információkat a város weblapján és a városi televízió hálózatán keresztül van lehetőségük elérni.

c) idősök informatikai jártassága;

Nincs hivatalos adatbázis erre vonatkozóan, de viszonylag sokan használnak okos telefont és a számítógéppel a világhálót.

d) a generációk közötti programok.

Településünkön a generációk közötti kapcsolatok, az idősekre odafigyelés folyamatos. Több generációt érintő programjaink a különböző „városnapi” (Zoárd, Autómentes Nap, Gyermeknap, stb.) rendezvények. Szép példái az oktatási intézmények gyermekeinek a részvétele az idősök napi rendezvényeken, ahol ők köszöntik az időseket, az idősök pedig „vendégül látják” a gyermekeket.

A Liszt Ferenc Vegyeskar és a Kontársulat legidősebb és legfiatalabb tagjai között is kb. fél évszázad a korkülönbség.

A Vitkai Fonó, a Tavasz Zsongás alkalmával is minden korosztály képviselve van a fellépők között. Karácsony előtt közös készülődés, mézeskalács sütés az idősekkel. A Magyar Népmese Napján nyugdíjasok a „mesemondók” az óvodás és iskolás hallgatóság számára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

Az idős korosztályhoz tartozók életkorukból adódóan speciális igényekkel rendelkeznek, ezen igényeket a város önkormányzata, intézményei, civil szervezetei figyelembe veszik a programok szervezése és megvalósítása során. A bűnözés szempontjából az idősök kiszolgáltatott, védtelen csoportot alkotnak, gyakorta válnak - főleg vagyoni elleni - bűncselekmények áldozataivá. A rendőrség és a polgárőr egyesületek fokozott figyelmet irányítanak a nyugdíjas korosztály tájékoztatására, védelmére, ezzel elősegítve áldozattá válásuk megelőzését, és a sérelmükre elkövetett bűncselekmények számának csökkenését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a célcsoport.	Polgárőrség, rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége.
Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Szűrések, előadások szervezése, tájékoztatók készítése. Az idős emberek egészségügyi állapota javul.
Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	Előadások, honlap, helyi média lehetőségének bővítése.

Magas a 70 éven felüli, egyedül élő, elmagányosodott, valamint a magukat ellátni képtelen, gondozásra szoruló emberek száma. Várólista van az idősek otthonában is.	Pályázati forrás rendelkezésre állása esetén az idősek otthonának a bővítése adna lehetőséget a probléma orvoslására. Az egészségügyi és szociális ellátó rendszerek – idősek otthona és az ápolási, krónikus osztályok – összehangolása, a támogatott lakhatás, a lakóotthonok kiépítése, biztosítása. A házi segítségnyújtás kapacitásának bővítése. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a "szakápolási központok" az idős, beteg, szakápolásra szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.
Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.	Nyugdíjas klubok egymás közötti programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	227	270	497
2016	213	258	471
2017	182	237	419
2018	155	207	362
2019	131	179	310

2020	126	161	287
2021	116	149	265

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	53
2016	54
2017	54
2018	56
2019	56
2020	61
2021	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A települési intézmények szívesen vették igénybe csökkent munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását a munkaügyi központok közvetítései és támogatásai felhasználásával, a rehabilitációs hozzájárulás csökkentése is elősegítette ezt. A foglalkoztatási pályázatok is előnyben részesítették a foglalkoztatottak kiválasztásánál és támogatás mértékének meghatározásánál.

A közfoglalkoztatási program keretében jelenleg is van lehetőség rehabilitációs ellátásban részesülő személy alkalmazására.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Városunkban a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását elősegíti, hogy az akadálymentesítés egyre több helyen megvalósult a közintézményekben, ezáltal nem csupán a szolgáltatások igénybevétele vált könnyebbé, hanem az esetlegesen az intézményekben történő munkavállalás is.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetése nem jellemző.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Településünkön a még önmaguk ellátására képes emberek életvitelének a megkönnyítését szívügyének tekinti, a falugondnoki szolgálat és a civil szervezetek személyre szabott gondoskodási lehetőséget jelentenek. A civil szervezetek jelentős szerepet vállalnak a fogyatékkal élők életének a megkönnyítésében.

Az Együtt az úton Közhasznú Egyesület (székhelye: 4481 Nyíregyháza, Kemecsei u. 48-50., a továbbiakban: Egyesület) *célja, feladata:*

Az **Egyesület** 2006-ban jött létre azzal a céllal, hogy szociális alapszolgáltatást nyújtson hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személyek számára. Elsődleges feladatuként, szociális alapszolgáltatások biztosítását vállalta. Az Egyesület nem állami fenntartású, szociális tevékenységet folytató non-profit szervezet. Jelenleg is egy integrált szociális ellátást nyújtó intézményt működtet Nyíregyházán. Ez az intézmény magába foglalja fogyatékkal élők nappali ellátását, idősek nappali ellátását és támogató szolgálat működtetését.

Ezen kívül támogató szolgálatot működtet vásárosnaményi székhellyel is, ahol klienseik számára nyitva álló helyiséget biztosít, melynek címe: 4800 Vásárosnamény, Esze Tamás u. 4. sz.

A támogató szolgálat az egyesület megalakulása óta (2006. 08. 01.) biztosítja szociális alapszolgáltatási tevékenységét fogyatékkal élők számára a vásárosnaményi kistérségben.

A támogató szolgálat tevékenységének fő célja, hogy szolgáltatásaival a különböző fogyatékosági csoportokhoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedését segítse annak érdekében, hogy megszokott környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket.

Ennek érdekében az illetékességi területükön élő fogyatékos személyek részére a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- Személyszállítás
- Személyi segítségnyújtás
- Információnyújtás, tanácsadás
- Szabadidős programok szervezése

Az ellátottak köre:

A támogató szolgálat a működési területén biztosítja az otthonában-egyedül vagy családjával-élő mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi sérült, halmozottan sérült és autista személyek ellátását. Az ellátás igénybevételére jogosult minden ellátási területünkön élő fogyatékos személy.

A Támogató szolgálat elsődleges célkitűzése a szociálisan rászorult személyek felkutatása, egyénre, személyre szabott szolgáltatás, gondozás biztosítása, a szükségleteik kielégítése érdekében szolgáltatások elérése, biztosítása.

Ellátottak rászorultság szerinti megoszlása:

Az ellátottak jellemzően nehéz anyagi körülmények között élnek, hiszen a családok életvitelét jelentősen befolyásolja, hogy a családban fogyatékos személy él, mivel a fogyatékkal élő személyek más ellátási igényekkel rendelkeznek. A támogató szolgálat szolgáltatásai kifejezetten a fogyatékos személyek ellátási igényeire épülnek.

A vásárosnaményi székhellyel működő Támogató Szolgálatnak 2017-ban 59 fő szociálisan rászorult klienssel van megállapodása.

Ellátottak zömében mozgásszervi fogyatékosággal élők, illetve értelmi sérültek és látássérült emberek. Kisebb számban vannak köztük autista, halmozott és hallásfogyatékos személyek. Jelenleg 5 fő halmozottan fogyatékos vagy autista ellátottat gondozunk rendszeresen.

A gondozottak nagy részét a vásárosnaményi kistérségben főleg a beregi településeken és Vásárosnamény városban élő fogyatékos személyek alkotják.

Vásárosnaményban jelenleg 16 fő ellátottnak segítik a mindennapi életvitelét.

Megoldás Közhasznú Egyesület (székhelye: 4600 Kisvárd, József Attila út 58., telephelye: 4800 Vásárosnamény, Esze Tamás utca 4.) Az egyesület jelenleg 3 támogató szolgáltatást, 1 közösségi

pszichiátriai ellátást, 2 fogyatékos személyek nappali ellátását, és 2 pszichiátriai betegek nappali intézményét működteti a térségben.

Az Egyesület vásárosnaményi telephelyén működő szociális szolgáltatásai:

- Pszichiátriai betegek nappali ellátása (férőhelyszám: 30 fő): Ellátási területe: Vásárosnaményi kistérséghez tartozó települések közigazgatási területe.
- Fogyatékos személyek nappali ellátása (férőhelyszám: 50 fő). Ellátási területe: Vásárosnaményi kistérséghez tartozó települések közigazgatási területe. A vásárosnaményi épület nyitva álló helyiségként szolgál a támogató szolgáltatást és a közösségi pszichiátriai ellátást igénybe vevők számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára az önkormányzatunknak nincs anyagi lehetősége a jogszabályi kötelezettségeken kívüli kompenzációra.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Északi Pólus Vásárosnaményi Telephely az Ady Endre utca 5. szám alatt van lehetőség rehabilitációs célú fizioterápiás és gyógytorna kezelésekre. A helyben nem elérhető rehabilitációs ellátásokhoz (pl.: fogyatékossgal élő, vagy pszichiátriai és szenvedélybetegek rehabilitációs ellátása) való hozzáférést szükség esetén többek közt a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Vásárosnamény Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy minden tőle telhetőt megtegyen városi szinten úgy a fizikai, mint az infokommunikációs akadálymentesítés érdekében. Az elmúlt évek folyamán a város minden új beruházás során kiemelt figyelmet fordított az akadálymentesítés kérdésére. A legtöbb közszolgáltatást nyújtó intézmény akadálymentesítése így már megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen az akadálymentesítés nagyrészt megoldott, a szolgáltatások hozzáférhetősége még nem teljes körű. A magánlakásokról nincsenek információink.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A nem önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítettségéről teljes körű információval nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település nagy részén az akadálymentesítés megoldott, illetve megvalósítás alatt áll.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön fogyatékosok nappali klubja működik, illetve a tanyagondnoki szolgálat segíti a bevásárlásaikat, kimozdulásukat.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Önkormányzatunk csak a jogszabályokban előírt kompenzációkat tudja biztosítani.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó program a több, mint 10 éve évente megrendezésre kerülő Fogyatékossgal Élők Megyei Színházi Fesztiválja. A különböző társadalmi szervezetek kezdeményezése révén megvalósuló programok lakossághoz történő eljuttatásában is minden esetben partner az Önkormányzat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzatnak nincs tudomása a célcsoportot érintő különleges társadalmi problémákról.

A városháza épületében történő ügyintézés során munkatársaink igyekeznek mindenben a rászoruló ügyfelek segítségére lenni. A Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ könyvtári részlege évek óta működteti a „Könyvet házhoz ” kezdeményezését, melyet továbbra is működtet megkeresésre. A városháza épületében történő ügyintézés során munkatársaink igyekeznek mindenben a rászoruló ügyfelek segítségére lenni. A Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ könyvtári részlege évek óta működteti a „Könyvet házhoz ” kezdeményezését, melyet továbbra is működtet megkeresésre.

A házi segítségnyújtó szolgálatok tagjai is igyekeznek a hatókörükben lévő személyek segítségére lenni.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok.	Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, A Foglalkoztatási Osztályhoz történő irányítás, regisztrálásra történő meggyőzés a további ellátások lehetősége érdekében, Felzárkóztató képzéshez, képzési programokhoz juttatás a képzettség növelése érdekében.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A következőben részletezett civil szervezetek főként a gyermekek esélyegyenlősége területén fejtenek ki jelentős szerepet:

Vöröskereszt helyi szervezete Részt vesz különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében. Szociális tevékenységük célja a szegénység enyhítése a krízis helyzetbe kerültek segítése. A szervezet megkülönböztetés nélkül nyújt segítséget, törvény által biztosított feltételek és lehetőségek figyelembevételével. Kapcsolatban állnak az önkormányzatokkal, az iskolai vezetőkkel, szociális szakemberekkel, vöröskeresztes önkéntesekkel. Ennek köszönhető, hogy számos esetben nem is a bajbajutott kereste meg szervezetet. Ennek a „jelzőrendszeres kapcsolattartásnak” eredménye az, hogy segíteni tudnak beteg gyereket nevelő családoknak természetbeni és alapítványi adománnyal. A pandémia alatt élelmiszercsomagokat osztottak a rászorultak részére.

Vásárosnaményi Diák Sportegyesület (székhelye 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 21.) A fiatalok számára a sportolás és testedzés lehetőségét biztosítja, utánpótlást nevel a futball és az úszás sportágakban, versenyeket szervez és a sport hagyományait ápolja.

Diákmozgalomért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Kossuth Lajos út 19.) Célja a Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium tanulóinak támogatása.

Beregi Diáksport Egyesület (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 6-12.)

Eötvös József Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 6-12.): Célja a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, az éves iskolai névadó nap megrendezése, a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tárgyi feltételeinek javítása.

Kölcsy Gyermekekért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Damjanich János út 34.) Az Egyesület fő tevékenysége a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kölcsey Ferenc Tagintézmény tanulóinak szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődésének segítése. Az iskola felszereltségének javítása. A nevelési feltételek javítása, korszerűsítése. A gyermekekkel kiemelten foglalkozók támogatása. Egyéni és csoportos tanulmányok támogatása. Tanulmányutak, szakkirándulások szervezése. Az idegen nyelvoktatás feltételeinek korszerűsítése, kulturális tevékenység.

BEREG Fiai Hagyományőrző Íjász Egyesület (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Szőlőskert u. 43.) Feladatuknak tekintik a gyermekekkel megismertetni és megszerettetni a hagyományokat.

Tiszaparti Jegenyék Alapítvány (székhelye: 4803 Vásárosnamény, Iskola u. 54.) Célja a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és AMI Petőfi Sándor Tagintézményben az iskolai nyelvoktatás, számítástechnika fejlesztése. Felnőttképzés és továbbképzés, és a beregi népi hagyományok ápolása. A hátrányos helyzetű tanulók és családtagjaik anyagi és egyéb támogatása. A szociálisan rászoruló felnőtt lakosság segítése, képvisellete.

Beregi Természet- és Környezetvédelmi Egyesület (székhelye: 4841 Jánd, Arany János tér 1/A.): Alaptevékenysége a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok ellátása, környezeti nevelés, környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédelem, állatvédelem és egyéb az alapszabály szerint.

Beregi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület (székhelye: Márokpapi, Táncsics utca 4/A.): Társadalmi kezdeményezésen alapulva, a **gyermek és ifjúsági** korosztály bevonásával olyan projektek megvalósítása, amelyek biztosítják a kistérségben megtalálható települések lakói számára a korosztályuknak megfelelő minőségi életszínvonalat, választ adva a XXI. század - hátrányos helyzetű térségünket halmozottan érintő-kihívásaira, növelve ezzel a kistérség szociális, kulturális, gazdasági megtartó erejét, felvállalva a Bereg környezet - és természetvédelmi, állatvédelmi tevékenységével kapcsolatos problémák kezelésének lehetőségét is. További cél a megyei turisztikai kínálat bővítése ágazati terület és vidékfejlesztési programok generálásával, koordinálásával, menedzsmentjével. A Pénzügyi fogyasztói tudatosság növelésével fogyasztóvédelem/pénzügyi fogyasztóvédelmi prevenció és fogyasztói jogérvényesítés elősegítése. Fogyasztóvédelmi oktatás, a fogyasztók érdekeinek/jogainak érvényesítése, fogyasztói problémák feltárása, fogyasztói jogok érvényesülésének értékelése; fogyasztók képvisellete; eljárás, vizsgálat, intézkedés kezdeményezése a fogyasztói jogok/érdekek védelmében; tájékoztatás, tanácsadó irodák, információs rendszer; a tudatos fogyasztói magatartás elősegítése, a fogyasztók tájékozottságának javítása, közvélemény tájékoztatása.

Óvodás Gyermekekért Oktatási-Nevelési Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Bartók Béla út 24.)

Az alapítvány 1993-ban jött létre, célja:

- az óvodás gyermekek sokoldalú megsegítése a testi és értelmi nevelés terén,
- a szakmai felszereltség javítása, a nevelő munka technikai feltételeinek korszerűsítése érdekében,
- az egészséges életmódra nevelés feltételeinek korszerűsítése,
- esélyegyenlőség biztosítása, a családok mélyülő válságának oldása, a gyermekek sokoldalú foglalkoztatása, lehetőségeinek bővítése,
- az egyéni képességfejlesztés megvalósítása korszerű eszközökkel, a problémamentes iskolakezdés érdekében.

Az Alapítvány évek óta sikeresen működik, ennek köszönhetően számos eszköz és fejlesztő játék segíti a hátrányos-és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sokoldalú fejlesztését is.

Naményi Gyermekekért Civil Társaság egy szülői kezdeményezés, amelynek közösségi célja, hogy élhetőbb környezetet tudjon teremteni az iskolában tanuló gyermekek számára. A Társaság 2017. június 27-én jött létre. Az első évben az iskolai fa játszótér rekonstrukciója volt a céljuk. 2018-ban padok kihelyezésében nyújtottak segítséget önkormányzati pályázati forrás felhasználásával.

Csodakunyhó Klub 2013-ban alakult a Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ könyvtári részlegének a támogatásával. Cél az olvasni frissen megtanult gyermekekkel felfedeztetni az olvasás örömeit, hogy majdan könyveket szerető, könyvtárba szívesen járó felnőttekké válhassanak.

Polgárőr szervezetek:

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészítik és támogatják a helyi **polgárőr** szervezetek, akik a közrend, közbiztonság védelmében, a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A városban négy polgárőr szervezet működik: a *Vásárosnaményi Polgárőrség*, a *Gergelyugornyai Polgárőrség*, a *Közbiztonsági Polgárőrség*, a *Vásárosnamény-Vitka Polgárőrség*. Tagjai folyamatosan részt vállalnak a gyermekek számára rendezett programok megvalósításában, a biztonságról való gondoskodásban.

Az Önkormányzat a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban **számít** a civilek részvételére, így **a városban működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére**, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Önkormányzat a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban **számít** a civilek részvételére, így **a városban működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére**, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

Vásárosnamény Város Önkormányzata a gyermekjóléti, gyermekvédelmi alap, kötelező vagy vállalt feladatait saját fenntartású, vagy kistérségi társulások intézmény, illetve megyei intézmény útján látja el.

A városban működő civil szervezetek a fenti területeket nem fedik le teljes körűen. Ezek a szervezetek az alábbiak szerint kategorizálhatók: egyesületek, sportegyesületek, alap- és középfokú oktatási-nevelési intézmények alapítványai. Az oktatási-nevelési intézmények alapítványainak célja minden esetben az intézményi oktatás feltételeinek javítása, az SZJA 1%-ából befolyó bevételekből.

Az önkormányzatok alapvető kötelessége és érdeke, hogy feladataikat költséghatékony módon oldják meg, részben, mert közpénzek felhasználásáról van szó, részben pedig e feladatok rendszerint alulfinanszírozottak. Ez utóbbi olyan megoldások keresésére ösztönzi az önkormányzatot, melyek lehetőség szerint minimális költségvetési forrás lekötésével megfelelően biztosítják az ellátást. Az együttműködés egyik lehetséges formája a feladatmegosztás. Az önkormányzat saját forrásai és kapacitásuk kiegészítésére, a rugalmasság és a szaktudás bővítésére keresi az együttműködés lehetőségeit a kultúra, sport- és szabadidő, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, környezetvédelem, településfejlesztés területén.

Településünkön csak Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. A velük való együttműködés már bemutatásra került a 3.8. pontban.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Vásárosnamény a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás, a Vásárosnaményi járás 26 települési önkormányzata által létrehozott hivatalos szervezet járasszékhely települése. Ezáltal nem csak a saját településünk, hanem a Társulás önkormányzatainak az érdekeit is folyamatosan figyelemmel kíséri, segít a munkájukat. Gyakoriak a mikrotársulási szerveződések aktuális pályázatok, programok megvalósítására.

A BEREGTÖT által működtetett Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermejjóléti Központ, a Beregi Mesevarázsbirodalom Bölcsőde, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Vásárosnaményi Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményi Tagintézménye munkáján keresztül is történik a településeken előforduló hasonló problémákra történő intézkedések megvalósítása.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ) szívesen vállal szerepet minden, a roma célcsoportot érintő feladat, pályázat megvalósításában, ennek biztosítására együttműködési megállapodás is létrejött az RNÖ és Vásárosnamény Város Önkormányzata között. A HEP 3. 8. pontjában részletesen ismertetésre került.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A HEP 8. a) pontjában a nevek ismertetése mellett ez már kifejtésre került.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs értékelhető adatunk ezen a területen. Szükséges az adathiány megszüntetése, a megfelelő információk megszerzése céljából a kapcsolatok építése.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzéshez adatot szolgáltatottak, illetve a korábban elkészített anyagaik felhasználásával segítségünkre voltak az önkormányzati intézmények dolgozói, a területek szakemberei. A kapcsolatot elektronikus úton tartottuk.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az önkormányzat honlapján elérhetővé tettük a tervezetet, és a beérkező vélemények alapján a szükség szerinti módosító javaslatokat a képviselő-testület elé visszük.

A korábban megalakított HEP Fórum nem tartott jelenléti ülést, két alkalommal történt elektronikus információ-csere a partnerekkel az új HEP tervezésekor.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas az aktív korú lakosságon belül a 31-40 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya 22,8%.	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot minden elérhető közfoglalkoztatási pályázatra.
	Még mindig elég magas az aktív korú lakosságon belül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya	Pályakezdő munkanélküliek tudásbázisának felmérése, kijánlása a munkaerőpiacra.
	Magas a nyilvántartott álláskeresők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya, vannak, akik még az általános iskolát sem fejezték be.	Általános iskola felnőttképzési program beindítása az alacsony képzettségű munkaerő-piaci esélyének javítására. Alacsony képzettségű lakosság speciális foglalkoztatási programjának kidolgozása, általános iskolai felzárkóztató képzések megpályázása.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. Az iskolai szünetekben nem megoldott a gyermekek felügyelete.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. Az oktatási szünetekben gyermekfelügyelet biztosítása. „Napközis táborok” szervezése.
	A gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	Az óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértéssel, neveléssel, adományozások

	A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkezési lehetőségét nem minden szülő veszi igénybe.	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni. A szülőkkel való kapcsolatfelvétel segítése a Családsegítő Szolgálat bevonásával.
	A gyermekekkel való rossz bánásmód, elhanyagolás problémája.	A jelzőrendszer további hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, jegyző). Érzékenyítő tréningek és játékok a feldolgozásban segítségként. Különböző konfliktus kezelési technikák elsajátítása, amibe a szülőket is bevonnánk.
	Rendszertelen étkezés, alultápláltság egyre gyakoribb megjelenése.	EU-s élelmiszer segélycsomagokra pályázás, segélycsomagok osztása, önkormányzati szünidei étkeztetés igénybe vétele.
	Elszegényedés jeleinek időben történő észrevétele.	Az óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése.
	Magas a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek száma.	Több szakemberre van szükség a korai fejlesztésekhez már csecsemőkortól, később pedig logopédus és fejlesztőpedagógus bevonásával.
	Életkorhoz kötött kötelező védőnői szűrővizsgálaton, mozgásfejlődésben elmaradt, vagy izomtónus rendellenességgel küzdő csecsemők, gyermekek előfordulása egyre gyakoribb. Számuk az ingyenes gyógytorna elérhetősége erősen korlátozott.	Több gyógytornászra van szükség az elváltozások időben történő kezeléséhez. Lehetőleg speciálisan a gyermekek korosztályának megfelelő szakemberre.
	Az iskolai tanulók között egyre gyakoribbak a pszichés zavarok, az önsértő tevékenység, főleg a középiskolás korosztályban.	Az iskolákban nagy szükség lenne állandó pszichológus elérhetőségére.
Nők	Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerő-piacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az 55 év feletti nők foglalkoztatottságának biztosítása, növelése.

	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.
	A magas gyermekszám miatt sok évig nem dolgoznak, s ez a család mélyszegénységéhez vezet.	Felvilágosító programok, optimális családtervezés tanítása.
	A korai gyermekvállalással sokan idő előtt elhagyják az oktatási intézményeket, s megfelelő képzettséget nem szereznek.	A felnőttoktatásban külön a gyermekes nők számára szervezni tanfolyamokat. Munkaerő-piaci esélyek növelése, átképző programok szervezése, közmunkaprogramokba történő foglalkoztatás, részvétel elősegítése, a foglalkoztatók ösztönzése alternatív foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka, rugalmas munkaidő) alkalmazására.
	Egyre több a jelzés a családon belüli erőszakról	Felvilágosítás a bántalmazottaknak a jogaikról, lehetőségeikről és a segítő intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól. A bántalmazás megelőzése. A jelzőrendszer hatékony működése.
Idősek	A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a célcsoport.	Polgárőrség, rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége.
	Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Szűrések, előadások szervezése, tájékoztatók készítése. Az idős emberek egészségügyi állapota javul.
	Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	Előadások, honlap, helyi média lehetőségének bővítése.
	Magas a 70 éven felüli, egyedül élő, elmagányosodott, valamint a magukat ellátni képtelen, gondozásra szoruló emberek száma. Várólista van az idősek otthonában is.	Pályázati forrás rendelkezésre állása esetén az idősek otthonának a bővítése adna lehetőséget a probléma orvoslására. Az egészségügyi és szociális ellátó rendszerek – idősek otthona és az ápolási, krónikus osztályok – összehangolása, a támogatott lakhatás, a lakóotthonok kiépítése, biztosítása. A házi segítségnyújtás kapacitásának bővítése. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a "szakápolási központok" az idős, beteg, szakápolásra szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.
	Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.	Nyugdíjas klubok egymás közötti programok szervezése.

Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Munkanélküliség, a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás, általános iskolai végzettség, szakképesítés hiánya, többgyermekes nők elhelyezkedési gondjai.	Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, A Foglalkoztatási Osztályhoz történő irányítás, regisztrálásra történő meggyőzés a további ellátások lehetősége érdekében, Felzárkóztató képzéshez, képzési programokhoz juttatás a képzettség növelése érdekében.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol senki sem érzi magát kirekesztettnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőség szerint foglalkoztatáshoz, ezáltal szociális biztonsághoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, érzelmi fejlődésének biztosítását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi szerepvállalás erősítését, az anya- és a családösszetartó szerep támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaikból eredő speciális szükségleteinek a kielégítésére, a velük szemben történő szolidáris viselkedésre.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az elszigeteltség csökkentésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	0./1. Az aktívkorúak foglalkoztatásának bővítése I.
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok, a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás, általános iskolai végzettség, szakképesítés hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A foglalkoztatottak számának növelése a közfoglalkoztatásban.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Évente 6 vagy 8 órás foglalkoztatási programhoz biztosítani kell a költségvetésben az önrészt, pályázat benyújtása a Foglalkoztatási Osztályhoz.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos 2028. december 31.-ig
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok)	Foglalkoztatottak száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzat költségvetése, személyi és tárgyi feltételek megteremtése
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrásoktól függően folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	I./1. Az aktív korúak foglalkoztatásának bővítése II.
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az aktív korú lakosságon belül a 31-40 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya 22,8%.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A foglalkoztatottak számának a növelése, a jövedelemszerzés biztosítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Információnyújtás az érintettek számára, igényeik, problémáik felmérése. 2. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás 3. Legalább évente két 6 vagy 8 órás foglalkoztatási programhoz biztosítani kell a költségvetésben az önrészt. 4. Pályázat benyújtása a Foglalkoztatási Osztályhoz.
G	Az intézkedés felelőse	Közfoglalkoztatási ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minél több, a célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. A tájékoztatottak minél nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, munkaerőpiaci szolgáltatások magasabb arányú igénybevétele. 3. Munkanélküliség csökkenése az érintett korosztály tagjainak körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati költségvetés, személyi és tárgyi feltételek megteremtése.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósulás esetén folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	I./2. Piacképes tudás megszerzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a nyilvántartott álláskeresők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya, vannak, akik még az általános iskolát sem fejezték be.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az általános iskola befejezése. Piacképes szaktudás megszerzése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együtműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztató az elérhető képzési programokról, szolgáltatásokról. 2. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételre, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás. 3. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, hosszú távú együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal a célcsoport elérése, aktiválása érdekében. 4. Kapcsolatépítés a szakképző intézményekkel.
G	Az intézkedés felelőse	Közfoglalkoztatási ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minél több, a célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Tartós munkanélküliek nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, mentori szolgáltatásban. 3. Tartós munkanélküliség csökkenése a célcsoport körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén folyamatosan biztosított.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	II./1. Családi kötelek erősítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A család működését zavaró és akadályozó okok kiküszöbölése. A családok bevonása szervezett programokba.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Megfelelő szakemberek bevonása a családgondozásba, egyéni fejlesztésbe. 2. A városi és intézményi családi programokba való bevonása a családoknak. 3. A konfliktuskezelés lehetőségeinek tanítása egyéni és csoportos szinten. 4. A szülők munkanélkülivé válásának megelőzése.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, BEREGTÖT KFI családgondozói, oktatási intézmények, Foglalkoztatási Osztály, hitoktatók
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gondozott családok/személyek száma. Városi, intézményi programok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek megteremtése
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartandó.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	II./2. Gyermekfelügyelet.
B	Feltárt probléma megnevezése	A tanítási szünetekben nem teljesen megoldott a gyermekek felügyelete.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Ne legyen „kóborló” gyermek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az oktatási szünetekben gyermekfelügyelet biztosítása. 2. „Napközis táborok” szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzati intézmények, oktatási intézmények vezetői
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Napközis, olvasó, kerékpáros, élménytáborokban résztvevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Állami, önkormányzati, források biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartandó.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	II./3. Étkezés biztosítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése nem teljesen megoldott, a rendszeres étkezéshez jutásuk nem mindig biztosított.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kedvezményes étkezést vegyék igénybe a rászorultak.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A szülők tájékoztatása a kedvezményekről, meggyőzése az igénybevétel előnyeiről. 2. A szüneti gyermekétkezés megszervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A kedvezményes étkezést, szüneti étkezést igénybe vevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Állami, önkormányzati források biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	II./4. Védelem
B	Feltárt probléma megnevezése	Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Ne forduljanak elő gyermekbántalmazások.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Gyermekvédelmi törvény
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. A gyermekek tájékoztatása jogaikról, a jelzőrendszer hatékony működtetése. 2. Érzékenyítő tréningek és játékok a feldolgozásban segítségként. 3. Különböző konfliktus kezelési technikák elsajátítása, amibe a szülőket is bevonnánk. 4. A problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. 5. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.-ig
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A jelzőrendszerhez beérkező esetek számának alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	II./5. Testi és lelki egészségfejlesztés
B	Feltárt probléma megnevezése	A védőnői szűrővizsgálaton kiszűrt kisgyermek mozgásfejlesztésének elősegítése, az iskoláskorúak mentális egészségének javítása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek motorikus fejlődésének és érzelmi teherbírásának erősítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Gyermekvédelmi törvény, Köznevelési törvény
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Lelki egészséget/teherbírást erősítő prevenciós programok megvalósítását támogató pályázati lehetőségek felkutatása. 2. Prevenciós programok megtervezése. 3. Prevenciós programok megvalósítása, gyermekek, fiatalok minél nagyobb arányú bevonásával. 4. Gyógytorna, gyógytestnevelés bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző, oktatási intézmények vezetői, fenntartói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.-ig
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyógytornát, pszichológust igénybe vevő gyermekek számának alakulása, javuló értékek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Több gyógytornász, pszichológus biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	III./1. Túl az ötvenen is értékes vagyok!
B	Feltárt probléma megnevezése	Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzat a közfoglalkoztatás, illetve saját munkavállalók esetleges felvétele során részesítse előnyben a lehetőségekhez mérten az 55 év feletti munkavállalókat annak érdekében, hogy ez a korosztály minél nagyobb létszámban legyen jelen a (köz)foglalkoztatásban.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az önkormányzati intézményekben a foglalkoztatás lehetőségek szerinti biztosítása az 55 év feletti munkavállalókra. 2. A településen megvalósuló fejlesztések során a célcsoport igényeinek figyelembe vétele, lehetőségek, igények kielégítése a foglalkoztatás terén.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.-ig
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az 55 év feletti nők foglalkoztatásának alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati költségvetés, humánerőforrás biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	III./2. Tájékoztató, jogi segítségnyújtás
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők érdekérvényesítő képessége javuljon, az ismereteik bővüljenek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A fórumokon, tanácsadásokon résztvevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Civil szervezetek által biztosított humánerőforrással.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	III./3. A családon belüli erőszak megelőzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Egyre több a jelzés a családon belüli erőszakról.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kevesebb legyen a bántalmazás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felvilágosítás a bántalmazottaknak a jogaikról, lehetőségeikről és a segítő intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól. 2. A bántalmazás megelőzése. 3. A jelzőrendszer hatékony működése.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző, mint családvédelmi koordinációért felelős szerv
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jelzések számának alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Családsegítők, szakemberek, egyházak. Civil felajánlások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	IV./1. Senki ne legyen áldozat!
B	Feltárt probléma megnevezése	A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a célcsoport.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek ne váljanak áldozattá városunkban.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Bűnmegelőzési tájékoztatás, figyelemfelhívás az áldozattá válás elkerülése érdekében.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző, rendőrök, polgárőrök
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztató kiadványok, fórumok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Nem releváns
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	IV./2. Szűrőprogramok népszerűsítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek megbetegedési, halálozási mutatóinak lehetőség szerinti csökkentése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A megelőzés érdekében ingyenes szűrővizsgálatok biztosítása, azokra való eljutás elősegítése.
G	Az intézkedés felelőse	Alpolgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A szűréseken részt vett idősek aránya.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati, civil források bevonása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	IV./3. Az idősek megfelelő tájékoztatása az őket érintő kérdésekben.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A korosztály tájékozottsága javul.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A városi média felületén, az önkormányzat ügyintézőin, a tanya-gondnokon, a házi segítségnyújtókon, házi orvosokon keresztül az információk megfelelő átadása a korosztály számára.
G	Az intézkedés felelőse	Jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Panaszbejelentések számának csökkenése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	IV./4. Aktív nyugdíjas évek.
B	Feltárt probléma megnevezése	Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nyugdíjasok aktivitása erősödik
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére programok. Nyugdíjasklub, Énekkarok (helyi hagyományok) megtartása.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rendezvények számának alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	IV./5. „Gondoskodó kezekben”
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a magukat ellátni képtelen, gondozásra szoruló emberek száma. Várólista van az idősek otthonában is.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	. Pályázati forrás rendelkezésre állása esetén az idősek otthonának a bővítése. A házi segítségnyújtás kapacitásának bővítése. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a”szakápolási központok” az idős, beteg, szakápolásra szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ Idősek Otthona férőhelyeinek bővítése pályázati forrás esetén. 2. A szükséges akadálymentesítések elvégzése. 3. A házi segítségnyújtás (jelzőrendszeres), nappali ellátás, mentálhigiénés gondozás, valamint szükség esetén idősotthoni elhelyezés biztosítása. 4. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a”szakápolási központok” az idős, beteg, szakápolásra szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Férőhelyek száma, gondozotti létszám alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Szociális gondozók létszámának növelése, pályázati forrás az intézményi férőhelyek bővítésére.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	V./1. Az elszigeteltség csökkentése a fogyatékkal élők körében.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra lehetőség teremtése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Kapcsolatfelvétel segítése a nappali klubbal.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, civilek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nappali klub rendezvényein résztvevők számának alakulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Civil erőforrás bevonása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	V./2. Akadálymentesítés
B	Feltárt probléma megnevezése	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése. 2. Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az akadálymentesített önkormányzati intézmények, városi honlap, közterületek száma, programok száma, résztvevők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati és pályázati források.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fizikai akadálymentesítésé 2028.12.31. A programoké folyamatos.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

A	Intézkedés címe:	V./3. Egészségügyi prevenció a fogyatékkal élők életében.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A mozgásukban korlátozottak eljuttatása a szűrővizsgálatokra. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
G	Az intézkedés felelőse	Tanyagondnok, civilek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatosan 2028. december 31.- ig.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A szűrőprogramok száma. Résztevő célcsoport személyek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Tanyagondnoki szolgálat
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	„Ebben az esetben nem releváns”

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
 3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósítási határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma											
1.	AZ aktív korúak foglalkoztatásának bővítése I. Munkanélküliség, a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás, általános iskolai végzettség, szakképzés hiánya, többgyermekes nők elhelyezkedési gondjai.	A foglalkoztatottak számának növelése a közfoglalkoztatásban, segíteni az elsődleges munkaerőpiacra történő el/visszajutásukat	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Tervege Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősgyűri Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptció	1. Információnyújtás az érintettek számára, igényeik, problémáik felmérése. 2. Valós szűkségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás 3. Legalább évente két 6 vagy 8 órás foglalkoztatási programhoz biztosítani kell a költségvetésben az önrészt. 4. Pályázat benyújtása a Foglalkoztatási Osztályhoz.	Közfoglalkoztatási ügyintéző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig	1. Minél több, a célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. A tájékoztatottak minél nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, munkaerőpiaci szolgáltatások magasabb arányú igénybevételére. 3. Munkanélküliség csökkenése az érintettek körében.	Önkormányzati és központi költségvetés, személyi és tárgyi feltételek megteremtése.	Megvalósulás esetén folyamatosan.	„Ebben az esetben releváns”
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											

VÁSÁROSNAMENY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

1	Az aktív korúak foglalkoztatásának bővítése II.	Magas az aktív korú lakosságon belül a 31-40 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya 22,8%.	A foglalkoztatottak számának növelése, munkatapasztalat szerzésének biztosítása.	Vásárosnamegy Város Antiszegregációs Terve Vásárosnamegy Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamegy és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamegy Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	1. Információnyújtás az érintettek számára, igények, problémáik felmérése. 2. Valós felmérés. 3. Legalább évente két 6 vagy 8 órás foglalkoztatási programhoz biztosítani kell a költségvetésben az önrészt. 4. Pályázat benyújtása a Foglalkoztatási Osztályhoz.	Közfoglalkoztatási ügyintéző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig	1. Minél több, a célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. A tájékoztatottak minél nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási programokon, munkaerőpiaci szolgáltatások magasabb arányú igénybevétele. 3. Munkanélküliség csökkenése az érintett korosztály tagjainak körében.	Önkormányzati és központi költségvetés, személyi és tárgyi feltételek megteremtése.	Megvalósulás esetén folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem
2.	„Ebben esetben releváns”	Magas az nyilvántartott álláskeresők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya, vannak még az általános iskolát sem fejezték be.	Az általános iskolás befejezése. Piacképes szaktudás megszerzése.	Vásárosnamegy Város Antiszegregációs Terve Vásárosnamegy Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamegy és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamegy Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos	5. Tájékozódás az elérhető képzési programokról, szolgálatásokról. 6. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételre, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás. 7. Valós felmérés. 8. Kapcsolati tés a szakképző intézményekkel.	Közfoglalkoztatási ügyintéző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig	1. Minél több, a célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Tartós munkanélküliek nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási programokon, mentori szolgáltatásban. 3. Tartós munkanélküliség csökkenése a célcsoport körében.	Pályázati források.	Erőforrások hosszú távú megléte esetén folyamatosan biztosított.	„Ebben esetben releváns”	az nem

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2.	Gyermekfelügyelet.	A szünetekben nem teljesen megoldott a gyermekek felügyelete.	Ne legyen „kóborló” gyermek.	Vásárosnamény Város Anti-szeregációs Terve Vásárosnamény Községi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Terege Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Az oktatási szünetekben gyermekfelügyelet biztosítása. „Napközi taborok” szervezése.	Önkormányzati intézmények, oktatási intézmények vezetői	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	Napközi, olvasó, kerékpáros, élménytáborokban résztvevők száma.	Állami, önkormányzati források, biztosítása	Folyamatosan fenntartandó.	„Ebben esetben releváns” az nem
----	--------------------	---	------------------------------	--	--	--	---	-------------------------------------	---	---	----------------------------	---------------------------------

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

3.	Értékesítés biztosítása	A hátrányos és hátrányosan hátrányos gyermekek étkeztetése nem teljesen megoldott, a rendszeres étkezéshez jutásuk nem mindig biztosított.	A kedvezményes étkeztést vegyék igénybe a rászorultak.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Tέρsege Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A szülők tájékoztatása a kedvezményekről, a meggyőzése az igénybevétel előnyeiről. A szümei gyermekétkeztés megszervezése.	Jegyző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	A kedvezményes étkeztést igénybe vevők száma.	Állami, önkormányzati források biztosítása.	Folyamatosan	„Ebben esetben releváns”
4.	Védelem	Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	Ne forduljanak elő gyermekbántalmazások.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Tέρsege Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Gyermekvédelmi törvény	A gyermekek tájékoztatása a jogairól, a jelzrendszer hatékony működtetése. Erzékenyítő tréningek és játékok a feldolgozásban segítségként. Különböző konfliktus kezelési technikák elsajátítása, amibe a szülők is bevonnak. A problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzrendszeri tagokkal való konzultáció révén. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása.	Jegyző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig	A jelzrendszerhez beérkező esetek számának alakulása.	Humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan	„Ebben esetben releváns”

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

5.	Testi és lelki egészségfejlesztés	A védőnői szűrővizsgálaton kiszűrt kisgyermek mozgásfejlesztésén az iskolásokorúak mentális egészségének javítása	A gyermekek motorikus fejlődésének és érzelmi teherbírásának erősítése.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Intézmények pedagógiai programja Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: 1. Új Roma Stratégia (2019-2030) 2. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) 3. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) 4. Gyermekvédelmi törvény, Köznevelési törvény	Leleki egészséget/teherbírást erősítő programok megvalósítását támogató pályázati lehetőségek felkutatása. 1. Prevenziós programok megtervezése. 2. Prevenziós programok megvalósítása, fiatalok, gyermekek, minél nagyobb arányú bevonásával. 3. Gyógytorna, gyógytestnevelés bővítése.	Jegyző, oktatási intézmények vezetői, fenntartói	Folyamatok 2028. december 31.-ig	Gyógytornát, pszichológust igénybe vevő gyermekek számára alakulása, javuló értékek.	Több gyógytornász, pszichológus biztosítása.	Folyamatosan	„Ebben esetben releváns”	az nem
III. A nők esélyegyenlősége													
1.	Túl az ötvenen is értékes vagyok!	Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerő-piacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az önkormányzat a közfoglalkoztatás, illetve saját munkavállalók felvétele során részesítse előnyben a lehetőségekhez mérten az 55 év feletti munkavállalókat annak érdekében, hogy ez a korosztály minél nagyobb létszámban legyen jelen a (köz)foglalkoztatásban.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: 1. Új Roma Stratégia (2019-2030) 2. Nők és Férfiak Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) 3. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az önkormányzatban a foglalkoztatás lehetőségei szerinti biztosítása az 55 év feletti munkavállalókra. A megvalósuló fejlesztések során a célcsoport igényeinek figyelembe vételével, lehetőségek, igények kielégítése a foglalkoztatás terén.	Önkormányzat	Folyamatok 2028. december 31.-ig	Az 55 év feletti nők foglalkoztatásának alakulása.	Önkormányzati költségvetés, humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2.	Tájékoztatás, jogi segítségnyújtás	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	A nők érdekérvényesítő képessége javuljon, ismereteik bővíljenek	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Felvilágosítás ingyenes gyermeküket egyedül nevelő nők részére	Jegyző és jogi	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	A fórumokon, tanácsadásokon résztvevők száma.	Civil szervezetek által biztosított humanerőforrással	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem
3.	A családon belüli erőszak megelőzése	Egyre több a jelzés a családon belüli erőszakról.	Kevesebb legyen a bántalmazás.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Vásárosnamény és Térsége Helyi Foglalkoztatási Paktum Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Felvilágosítás bántalmazottaknak jogaikról, lehetőségeikről és a segítő intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól. A bántalmazás megelőzése. A jelzőrendszer hatékony működése.	Jegyző, mint családvédelmi koordinációért felelős szerv	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	Jelzések számának alakulása.	Családsegítők, szakemberek, egyházak. Civil felajánlások.	Folyamatosan	„Ebben esetben releváns”	az nem
IV. Az idősek esélyegyenlősége													

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

1.	Senki ne legyen áldozat!	A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a városunkban. célcsoport.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNO-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Idősügyi Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosági Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Bűnmegelőzési tájékoztatás, figyelemfelhívás az áldozattá válás elkerülése érdekében.	Jegyző, rendőrök, polgárművek	Folyamatok 2028. december 31.-ig	Tájékoztató kiadványok, fórumok száma.	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem
2.	Szűrőprogramok népszerűsítése	Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNO-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Idősügyi Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosági Program (2015-2025)	A megelőzés érdekében ingyenes szűrővizsgálatok biztosítása, azokra való eljuttatás elősegítése.	Alpolgármester	Folyamatok 2028. december 31.-ig	A szűréseken részt vett idősök aránya.	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

3.	Az idősek megfelelő tájékoztatása az őket érintő kérdésekben.	Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	A korosztály tájékozottsága javul.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A városi média felületén, önkormányzat ügyintézőin, a tanyagondnokokon, a házi segítségnyújtókon, házi orvosokon keresztül információk megfelelő átadása a korosztály számára	Jegyző	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	Panaszbejelentések számának csökkenése.	Humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem
4.	Aktív nyugdíjas évek.	Fizikai-, szellemi és tudatos megőrzésére több programra van szükség.	A nyugdíjasok aktivitása erősödik	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Fizikai-, és szellemi aktivitás megőrzésére programok. Nyugdíjasklub, Énekkarok (helyi hagyományok) megtartása.	Önkormányzat, civil szervezetek	Folyamatosan 2028. december 31.-ig.	Rendezvények számának alakulása.	Humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan	„Ebben esetben releváns”	az nem

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

5.	„Gondoskodó kezekben”	Magas a magukat ellátni képtelen, gondozásra szoruló emberek száma. Várlista van az idősek otthonában is.	Pályázati forrás rendelkezésre állása esetén az idősek otthonának bővítése. A házi segítségnyújtás kapacitásának bővítése. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a „szakapólosi központok” az idős, beteg, szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.	-Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030) és elemei: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2023-2024), Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ Idősek Otthona férőhelyeinek bővítése pályázati forrás esetén. A szükséges akadálymentesítések elvégzése. A házi segítségnyújtás (jelzőrendszeres), nappali ellátás, mentálhigiénés gondozás, valamint szükség esetén idősothoni elhelyezés biztosítása. Az ápolási osztályok szociális ágazat általi átvételével a „szakapólosi központok” az idős, beteg, szoruló emberek elhelyezését biztosítaná.	Önkormányzat, civil szervezetek	Folyamatok 2028. december 31. - ig.	Férőhelyek száma, gondozotti létszám alakulása.	Szociális gondozók létszámának növelése, pályázati forrás az intézményi férőhelyek bővítésére.	Folyamatosan	„Ebben az esetben releváns”
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1.	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élő, fogyatékkal élő gyermekek nevelő szülőknél vagy ápoló családtagok, kapcsolatteremtő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élő, fogyatékkal élő gyermekek nevelő szülőknél vagy ápoló családtagok kapcsolatteremtő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élő, fogyatékkal élő gyermekek nevelő szülőknél vagy ápoló családtagok kapcsolatteremtő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030) és elemei: Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A kommunikáció szintjére az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Kapcsolatfelvételi segítséget a nappali klubbal	Önkormányzat, civilek	Folyamatok 2028. december 31. - ig.	A nappali klub rendezvényein résztvevők számának alakulása.	Civil erőforrás bevonása.	Folyamatosan	„Ebben az esetben releváns”

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2.	Akadálymentesítés	Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptció	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése. Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	Önkormányzat	Folyamatos	Az akadálymentesített önkormányzati intézmények, városi honlap, közterületek száma, programok száma, résztvevők száma.	Önkormányzati és pályázati források.	A fizikai akadálymentesítés 2028.12.31. A programoké folyamatos.	„Ebben esetben releváns”	az nem
3.	Egészségügyi prevenció a fogyatékkal élők életében.	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	A mozgásukban korlátozottak eljuttatása a szűrővizsgálatokhoz a. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokról a történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve Vásárosnamény Közösségi Beavatkozási Terve Együttműködési Megállapodás az RNÖ-vel Vásárosnamény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	Tanaygon	Folyamatos	A szűrőprogramok száma. Résztvevő célcsoport személyek száma	Tanyagondnoki szolgálat	Folyamatosan.	„Ebben esetben releváns”	az nem

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a III. Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat III. Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a III. Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Munkacsoportot hozunk létre, melynek vezetője a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság elnöke, tagjai a jegyző, az önkormányzat HEP képzésen részt vett köztisztviselői.

Az érintett területek intézményeivel együtt HEP Fórumot is működtetünk, mely jelenléti vagy elektronikus kapcsolattartással valósul meg a javaslatok összegyűjtése.

A HEP Munkacsoport feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Munkacsoport ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A III. Helyi Esélyegyenlőségi Program teljes dokumentációja mindenki számára hozzáférhető az önkormányzat honlapján. A véleményeket, észrevételeket folyamatosan jelezhetik a hep@vasarosnamenty.hu elérhetőségen.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori jegyző felelő:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Munkacsoport létrejöttének szervezése, működésének támogatása.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Munkacsoport tagjainak a bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Munkacsoport vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen,
- a HEP Munkacsoport összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Munkacsoport 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Munkacsoport a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Vásárosnamény Város III. Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testülete a III. Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..../2023.(II. 28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum : Vásárosnamény, 2023. február 28.

Filep Sándor
polgármester